

zeker
re nyessinté
és az összes
zemélyzetet,
s jóansága-
lóságot vál-
dó urak ró-
költség és
áni Krakauer
est, Nagyme-
ton 84-87.
éslel/fizetése
rát,
nót,
ilmot,
düt
rakon a leg-
dszerű
hite
leg osakia
y magyar hang-
zerlelepen.
regyvek in
Király-
ám.

GÓ J.

kárpitos és
5
- utca 2.
lakberendo-
nt minden-
és díszítő-
tal 27881
vészi kiví-
l, francia
szövekből,
díjmentes

EN
MINT
PÉNYKÉP
SOK
MAGYAR
NÁBERT
TITVAL
SÁGBAN
SZINCS
KÉP
RONA.
NDONÉTT
NBK.
SÁG
BAH
NYITÓ IS
NUTRUM
BILÉD-0-60
B. EN PÁRSI
ALUTÁSON
ESZTTEL IS
EMBL.

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A lenyelt osztriga.

Budapest, október 27.

Államférfiura, diplomatára semmisen lesújtóbb, mint mikor azt vethetik jogosan szemére, hogy vétett a „gouverner c'est prévoir“ igazság ellen. Aehrenthal urnak marékszámra lehetne arczába szórni azokat a tényeket, melyek mind azt kiabálják, hogy sejtelve sem volt az annektálás kérdésének dimenziójáról és fajsúlyáról. Nem hozhatja föl mentsegeül azt, ha majd nagysokára, ezer akadályon és veszedelmen keresztül, ez a kérdés mégis esetleg rendeződni fog, hogy lám, mégis csak nyélbe ütöttem Bosznia és Herzegovina annektálását.

Ez a „heuréka“ semmiben sem fog különbözni annak a híres magyar ellenzéki publicistának a jóslatától, aki mikor Tisza Kálmán kezébe vette az uralkodás gyeplőit, azt írta, hogy Tisza bukkott ember. A publicista tizenöt esztendeig hajtogatta, hogy Tisza kadáver és amikor tizenöt évi kormányzás után Tisza visszalépett, diadalittasan jajdult föl: nem megmondtam? Ilyen diadala a monarchia külügyminiszterének is lehet. Nem szólva az eddig történekről, egy konferencia izgalmas és lázas herczehurczái után, esetleg egy véres háboru után, vagy a háborut drágán megvásárló kompenzációk után, Aehrenthal ur is a mellére verhet, lám, nem megmondtam, hogy az annexió simán fog menni!?

Nagyon természetes, hogy ilyfajta diplomáciai előrelátás megbecsülésére nincs mindenki meg a kellő érzék.

Annak a sikernek, igen tisztelt külügyminiszter ur, mely még a hunczutságokat is igazolja, rögtön kell jelentkeznie, még pedig úgy, hogy az, mit érte adnunk kell, ne érjen többet, mint ő maga. Az annektálás, még ha sikertül is nemzetközileg beiktatni, annyiba kóstál, hogy az ember nem hajolhat meg föltétlenül a diplomáciai siker előtt. Egyébre nem is kell gondolnunk, csak arra, hogy a szláv veszedelem, mely eddig számunkra vagy aludt, vagy nem ekzisztált, most teljes elevenségében kezd a monarchia körül mozgolódni — ez is elegendő annak megértésére, milyen árt kell a népeknek egyik-másik föltünési viszketegségben szenvedő diplomata hiúságáért fizetni.

A hivatalos közlemények ugyan nagyon erősítik, hogy a német szövetséges még mindig állja a kemény próbát és így a monarchiának nincs mitől félnie; sajnos, a mi ma igaz, holnap már lehetséges, hogy nem lesz az. Izvolszki külügyminiszter fényes fogadtatásra talált Berlinben s már a császárral és a kancellárral való konferálása után mondotta a Novoja Vremja szerkesztőjének, hogy soha szempillantásig nem értett egyet Aehrenthalal s hogy majd a дума szószékéről fogja kifejteni az egész világ előtt, mi csoda játékot üzött Ausztria, mikor nem-

zetközi szerződést szimplán szétszakított. Ugyanekkor Törökország megszakította a tárgyalást a monarchiával s a nemzetközi konferenciára appellált.

Mig ez a diplomaták szobájában történik, azalatt lassanként megmozdul a szláv tenger. Az orosz czár fogadja Montenegro külügyminiszterét, de nem fogadja Ferencz József követét. A szerb trónörökös Szentpétervárra utazik és utazásától a szerbek sokat, nagyon sokat várnak. A fegyver és hadi municzió ömlik Szerbiába és Montenegróba — minden kivíteli tilalom ellenére. Büszkén mondják odalent, hogy az a régi példaszó, „minden szerbnek két puska kell, egy néki, a másik bosnyák testvérének“, valóra vált; van már két puskája minden szerbnek.

Mindezek tetejébe Törökország is fegyverkezik és zászlóaljai sorra hagyják el Kis-Ázsiát. Ki ellen fegyverkezik? Bulgária ellen? Nem hihető! Mert Törökország is, Bulgária is, nagyon jól tudja, hogy az ő harczuknak semmiféle következése nem lehet; akármelyik fél győz, területnagyságra nem számíthat. Aztán meg Ferdinánd király koronájához nem igen nyulhat már senki — ezt is tudja a Fényes Porta, miért fegyverkezik hát, ki ellen fegyverkezik hát? Belgrádban, valahányszor tüntettek a török követség elé és ott ezt a jelszót adták ki: „a közös ellenség ellen!“ A

Az első hó.

Írta: Nógrádi László.

(Utánnomás ill.)

1.

Az első hó szűz tiszta fehérsége ragyogott a házak tetején, a fák lombtalan ágain, az utcákon. Ilyenkor, az első hó fehérségének napján, mély ünnepélyes érzés szállja meg a lelket. Isten tudja, hogy van, de így van. A lélek megérzi ennek a tiszta fehérségnek a gyönyörűségét. A nyomoruság és gond nem kevesebb ezen a napon se és mégis örvendőbb s derűsebb a lélek.

Ezen a napon a szeretet szomorú kaszárnyáiban is elevenebb, vidámabb a gyerekek zsi-bongása. Ki-kipislognak az ablakon az órák alatt s örvendenek a fehérséget sugárzó hónapnak. Hógolyó-csaták, hóvárak és torz hőemberek járnak eszükben s az első tíz perc alatt kitér az európai háboru: egy hatalmas harcztér az iskola udvara, melyen harsány vezényszavak hasítanak végig.

És az első tíz perc után azon nyomban megérkezik a szigorú parancs. Mint a véres kardot hajdan, úgy hordozza meg az iskaloszolga osztályról-osztályra a fekete könyvet, mely csupa szigorú szóval van tele. Szigorú keménységgel olvassák fel itt is, ott is s keményen, zordan, mint a középkor ítélőmesterének szava, hangzik a fenyegető záradék: aki ez ellen vét, a legszigorubbán büntetettik.

Büntetettik! Még pedig a legszigorubbán! Így írja ezt Csuriga igazgató ur, kinek fáj a gye-

rekek zajos öröme, aki fegyelmi vétséget lát az első hó frissítő játékában, aki megrendszabályozná még a csillagok járását is, ha rajta mulna.

Boldogtalan mindenség, hogy Csuriga igazgató ur nem fegyvelmezhet! De boldog Csuriga igazgató ur, hogy mégis van kit s mit fegyvelmezni. Ő a hatalmat igen szereti gyakorolni, mert mit ér a hatalom, ha nem gyakorolják. Most pedig jó alkalom nyílt erre. Régen várta már az első havat. Az előjegyzési naptárába, a kis tanár-noteszba, melyben minden nap mellé oda van nyomtatva a Csuriga igazgató ur tenni-valója, hogy most a tandíjmenteseket kell felterjeszteni, most meg osztályzó-konferenciát, aztán meg, hogy meg kell kezdeni a fűtést, Csuriga igazgató ur vörös tintával belejegyezte szeptember végétől kezdve egész május végéig, nagy bajuszokat csinálva: első hó. Ezt óvatosságból tette Csuriga igazgató ur, hogy el ne szalaszsa az első hó leestekor kibocsátani a szigorú ukázt, bármikor essék is az első hó. Szeptember végétől egész május végéig eshetett, de az idő viszontagságos szeszélye a Csuriga ur eszén és nagy fegyvelmező talentumán ki nem foghatott. Már ő hosszas tapasztalatból tudta, hogy az első hó mindig virgonczabbá teszi az ifjúságot, a kicsiket épp úgy, mint a legénysorba cseperedett nyolczadikosokat. Eleget is csodálkozott, hogy erről, az első hóról, külön nem intézkednek a felsőbb rendeletek.

Tehát a parancs ki volt adva. Négy száz sziv dobbant meg hallatára, ugyanannyi elme töprengett azon, hogy mért nem szabad hógolyózni a tízperczek alatt. De hát ennek a nagy titoknak a nyitjára sehogy se tudtak jönni. Mély-

seges titok volt ez, bölcs fejek se tudták feltörni.

Poltás Pista egy darabig töprengett, de aztán abbahagyta. Mőfidelet fájta a szíve, hogy nem lehet hógolyózni a következő tízperczben, holott iskola utánra biztosan megeszi már a nap az első havat. Az ablakon bekandikált hozzá a fák borító hó, az ágakon látta, hogy ugrálnak a verebek, hogy söprik le a csillagó havat. Addig, addig inceskedett vele a ragyogó hó, mignem megejtette a lelkét s egészen megelégedkezett Csuriga igazgató ur zord fenyegetéséről, hogy... szigorúan büntetettik. Elővett egy darabka papírt s ezt írta rá: „Fiúk, a következő tízperczben nagy hógolyózás lesz az udvarban. Egyik lesz a japán, másik az orosz. Togó.“

A kis czédula padról-padra szállt s kézről-kézre ment. A fiúk titkos gyönyörrel olvasták a Togó üzenetét. Togó Poltás Pista volt, erős, izmos fiú. Az ő szava szent volt s ha Poltás Pista azt mondta: hógolyózunk, hát hiába irt a fekete könyvbe akármit Csuriga igazgató ur. A negyedik osztály ereje ő volt, így hát persze, hogy lett hógolyózás a következő tízperczben. Olyan csata fejlődött ki, amilyent még nem látott a világ Attila óta. Nekipirultak az arcok s zihálva fújtak a tüdők, mintha mindenik egy-egy sárkány lett volna. Még a vékony dongájú Kánty Jancsi is lehajította fehér kezéről a keztyűt s csupasz kézzel vájkált az édes, fehér első hóban.

Sólyom tanár ur vette észre a dolgot s azon nyomban jelentést tett Csuriga igazgató urnak. Csuriga hanyatt-homlok rohant le az udvarra. A folyosó végén esze nélkül nyargalt végig Tüdő Pál, az oroszok megvert vezére. Csuriga

közös ellenség: az osztrák-magyar monarchia. Ami gyűlölet délen fölloboghat, mind a monarchiára zudul.

Természetesen, mikor a jelek jelentőséget mérlegelik, sohasem szabad arra az álláspontra helyezkedni, hogy hát a monarchiának nem kell félnie a háború kimenetelétől. A kérdés az, vajjon megéri-e Aehrenthal ur diplomáciai talentuma egyáltalában a háborút? Kellett-e az nekünk, hogy az ázsiai vereségétől magához térni kezdő Oroszország egész erejével és boszuságával a mi keleti politikánkra vesse magát?

És most, ha mindez nem lenne elég, Ktofác ur az osztrák delegációban hangot ad annak a vélekedésnek, hogy a két tartományt nem lehet Magyarországhoz csatolni, önállóítani kell őket és ezzel megteremteni a dualizmust. Ne higgyék, hogy ez egy ember fantazmagóriája; nálunk is, de különösen Ausztriában sokan gondolkodnak így — úgy, hogy, ha másból nem, ebből is látható, hogy a két tartományt Magyarországhoz való csatolása korántsem olyan sima ügy, mint ahogy azt bizonyos oldalról föltüntetni szeretnék.

Mindent összevéve, körülbelül igaza volt Fürstenberg grófnak; megkérdezték tőle Pétervárott illetékes részről néhány hónappal ezelőt, hogy mi igaz az annektálásra vonatkozó hírekről. „Az annektálás? — felelte a nemes gróf — az annektálás kérem sokkal nagyobb osztriga, mintsem hogy egyszerre le lehetne azt nyelni.“ Ezt az okos figyelmeztetést nem vette számba Aehrenthal ur, ő megpróbálkozott a lenyeléssel és most fuldoklik tőle a — monarchia.

Budapest, október 27.

Minisztertanács. A miniszterelnöki palotában ma este hat órakor dr. Wekerle Sándor miniszterelnök vezetésével minisztertanács volt.

ügyet se vetett rá, a megsértett hatalom keserű dühével rontott ki az udvarra.

És ekkor hallatlan dolog történt, borzalmas dolog, amilyent, mióta világ a világ, még nem jegyeztek fel a tudós történetírók. Első Csuriga ő felségét egyszerre egész hógolyó-zápor érte. Még a kalapja is leesett. Persze, Tüdő Pálnak, az oroszok megvert vezérének szólt ez a rémitő hógolyó-zápor.

— Ki volt az, — szólt Csuriga ő felsége s reszkettett a haragtól.

II.

Az esetnek hamar híre szaladt. Csuriga igazgató urat megdobálták a negyedikesek; — az egész osztályt ki fogják csapni! Így szállt a szó s a szeretet szomorú kaszárnyájában egyébről se beszéltek, mint erről. Sötét sejtelmek suhantak végig a kolostorszerű, szűk, homályos folyosókon s megilletődött lélekkel jártak, repentek kicsinyek s nagyok. A csengő éles szava végigsírta már régen a falakat, a tanár urak közül mégse jött be egy se.

— Konferenciáznak, jaj a negyediknek. — mondogatták a fiúk s csendesen seppelve tovább tárgyalták a szörnyű esetet, hogy Csuriga igazgató urat meghólyozták . . . még a kalapja is leesett, . . . még az arca is havas lett . . . Rettenetes!! . . .

A szeretet kertjének kertészei csakugyan tanácskoztak. Csuriga igazgató ur elmondta az előzményeket, (miről a kolléga urak igen jól tudnak), dicsérte előrelátó bölcsességét, felhozta a multat, mikor hasonlóképp cselekedett, szólt a jövőről, arról, hogy a hógolyózást tiltó rendelet még jókor reggel megfogalmazta, (már három nap óta várta az első havat s csombékot kötött a zsebkendőjére; a csombék még most

A minisztertanács, amely rövid ideig tartott, a kabinet tagjainak legutóbbi tanácskozása óta felhalmozódott folyó ügyekkel foglalkoztak.

Szterényi beszámolója. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár november 8-án délelőtt 11 órakor számol be választópolgárai előtt Brassóban a politikai helyzetről. Az államtitkár Brassóba utazását megelőzőleg Fogarasra megy, ahol a fogaras-brassói vasút ünnepélyes megnyitását fogja képviselni a kereskedelmi kormányt.

Az osztrák miniszterelnök a királynál. Báró Beck osztrák miniszterelnök ma reggel Budapestre érkezett. Mint a Budapesti Tudósító értesül, ő felsége ma déli egy órakor külön kihallgatáson fogadta báró Beck osztrák miniszterelnököt.

Mint osztrák kormánykörökből közlik, báró Beck ezuttal folyó ügyekre vonatkozó számos javaslatot terjesztett elő; az osztrák belső válsággal összefüggésben álló ügyek ez alkalommal nem kerültek szóba, minthogy e tekintetben az eredeti rendelkezés szerint csak a királynak Bécsbe való visszatérése után történik meg az elintézés. Az osztrák miniszterelnök egyelőre Budapesten marad.

A francia követ Budapesten. Crozier Fülöp Máriusz bécsi francia nagykövet ma este kilencz órakor Budapestre érkezett és a holnapi nap folyamán kihallgatáson jelenik meg ő felségénél.

A pluralitás ellen. A nemzetiségi párt hivatalos lapja, a „Lupta“, mai számának élén, kompakt betűkkel a következőket közli:

A nemzetiségi képviselők a legbiztosabb forrásból arról értesültek, hogy a belügyminiszter választási törvényjavaslata a mai napig nem nyerte meg a királyi előszankciót és hogy ő felsége a javaslatot abban a formában, amint azt Andrassy felterjesztette, nem fogja elfogadni. Ugyanez értesülés szerint a király a választási javaslat dolgában csak Bécsbe való visszatérése után fog dönteni és előbb mindenesetre több politikus véleményét fogja kikérni. Ezen pozitív értesülésekre támaszkodva, felhívjuk a nemzetiségi párt minden öszinte hívét, hogy november 10-ig a pluralitás ellen minél több népgyűlést tartsanak, amelyek mindegyikéből okvetlenül küldjenek táviratokat a királynak.

A nemzetiségi klub felhívása következtében a jövő vasárnap, november 1-én, a román vidékeken 50 és a tótajku vidékeken 60 népgyűlést fognak tartani.

is rajta van. Lássák, kolléga urak!) A rendelet ki volt hirdetve minden osztályban, a negyedikben is. Szivós tanár ur óráján hirdették ki, ő írta alá és bizonyosan még élőlőszóval is megmagyarázta, kifejtette az intézet fegyelméért, jóhíreért felelős igazgató rendeletének tartalmát, célját és okait. Aztán szólt az erkölcs-fegyelem ápolásáról, amit a miniszter is különösen hangsúlyozott képviselőházi nagy beszédében. Csuriga igazgató ur biztosította a tekintetes tanári kart, hogy mindenben osztja a kegyelmes ur ő nagyméltósága mélyreható nézeteit s ennek szellemében járt el most is, hogy az első hógolyózást, (mielőtt a baj elfajult volna), eltiltotta.

Igy ékes szóval előadta a dolgot Csuriga, aztán rátért arra, hogyan jelentette neki Solyom tanár ur, hogy mi történt az udvaron. És így tovább, egész addig, hogy még a kalapját is leütötték.

Hivatalosan konstatálta, hogy még ilyen hallatlan eset nem történt tanügyi pályáján. Épp ezért terjesztette elő s kéri a tekintetes tanári kart, hogy ezt a komoly esetet, mely arra mutat, hogy az utca rendbontó vörös-kokárdásai már az ifjuság lelkére is rátették kezüket, bölcs mérlegelés alá vegyék, lányjók-vessék, meg, hogy majd a vizsgálat befejezésével, egy rendkívüli gyűlésen teljes komolysággal határozhasanak.

Csuriga szavai után különös dolog történt, Szikés tanár ur egész egyszerűen felkaczagott. Teljes lelkéből nevetett.

— Ugyan, hogy lehet ezt a hőembert fel-fújni. Először is mért akarjuk agyonfegyelmézni a gyerekeket. Azután meg az egészben nem látok rosszakaratot, csak véletlenséget.

Csurigát előntötte a méltatlankodás mérge.

A radikális polgári párt hétfőn délután egy órakor Németjáfalun (Pozsonymegye) a községházán népgyűlést tartott, melyen Zimmermann János evangélikus lelkész elnökölt. A gyűlés a királyhoz táviratot küldött, kérve az uralkodót, hogy a tervezett plurális és nyílt szavazóigtól tagadja meg az előzetes szankciót. — A rajkai radikális polgárpárt tegnap este a községi teremben Zechmeister János földbirtokos elnöklésével tartott gyűlést, melyből a királyhoz táviratot menesztettek, melyben kéri az uralkodót, hogy ne adja beleegyezését a tervezett igazságtalan választójogi reformhoz. — Pándorf község radikális polgárai szintén népgyűlést hívtak össze, melyet azonban a hatóság betiltott. A gyűlés összehívói erről táviratilag értesítették a királyt és kérték, hogy Andrassy javaslatától tagadja meg az előzetes szankciót.

Függetlenségi pártgyűlés. A soproni függetlenségi és 48-as párt végrehajtó-bizottsága a napokban gyűlést tartott, amelyen a küszöbön álló városi választások tekintetében precizizálták egyöntetű állásfoglalásukat. A gyűlésen megjelent Csizmazia Endre, aki hosszabb beszédben megemlékezett az aktuális politikai kérdésekről. Magyarország — mondotta — rendkívül fontos helyzet előtt áll. Arról van szó, hogy az ország jövő fellődését kell rövid időn belül megalapozni. Ily körülmények között nagy felelősség terheli a kormány tagjait, akik azonban bölcs megfontolással munkálkodnak azon, hogy a független, boldog Magyarország alapjait lerakják. Szólt az önálló bank, a fuzió és a katonai kérdésekről is. A gyűlés lelkes hangulatban fogadta a képviselő feltevéseit.

Nemzetiségi beszámoló. Aradról jelentik: Onku Miklós, a nagyhalmágyi kerület román képviselője kerületében beszámolót tartott. Beszédében a népet békére és a magyarokkal való együttérzésre buzdította. Goldis László beszélt azután és éles támadást és kifakadásokat esztergett meg a magyarság ellen, mire a hatóság részéről jelenvolt Schauer szolgabíró arra figyelmeztette, hogyha továbbra is folytatja hazaellenes felszólalását, kénytelen lesz tőle a szót megvonni. Erre Goldis tartózkodott további kifakadásoktól.

Hodzsa Milán képviselő tegnap Piros bácsmegyei községben német és szerbajku választópolgárok népgyűlésén mondta el beszámolóját. Ez alkalomból a népgyűlés tiltakozott a pluralitás ellen és hódoló táviratot intézett ő felségéhez.

— Tehát én tévedtem, — kérdezte izgatottan.

— Hát persze, — felelte Szikés. — Mért ne tévedhetett volna.

— A kolléga ur nem felelős semmiért, de én . . .

— Ugyan, hiszen kinevetnek bennünket.

— Kikérem ezt magamnak, én nem engedem kinevetni magamat, — pattant fel Csörgő.

— Én köztisztelőben álló . . .

— Igazgató ur, utasítsa rendre Szikés kollégát, — sipította Szarka Pál, — mert . . .

— Mert . . . kérem folytassa, mi az a mert, — mondta Szikés.

Általános zűrzavar, kiabálás következett. Az önérdék azt kívánta, hogy Csuriga mellett foglaljon állást a tekintetes tanári kar s így Szikés magára maradt, csak az öreg Kupás dörmögött valamit mellette, de aztán vette a kalapját s otthagya a tanácskozást. Csuriga hiába rázta az elnöki csengőt, Szarka, Csörgő, meg Szikés annyira összekaptak, hogy harsogó kiabálásuk tompa mennydörgésként zugott végig a folyosókon.

— Majd számolunk, — mondta Szikés és az izgalomtól sápadtan hagyta ott a szeretet szobáját.

Ezután Csuriga kimondta határozatképp, hogy „a bűnösök kinyimozandók s a legszigorubbán megbüntetendők.“

A bölcs határozat után négy szemközti igen melegen megköszönte Szarkának s Csörgőnek, hogy oly hathatósan felszóltak az egyedül helyes felfogás mellett.

III.

Még aznap megkezdődött a bűnösök nyomozása. Szivós tanár ur nyomozott. A latin,

Az o
nár is
palotá
költsé
A ehre
Burián
Schöna
Monte

Madey
meg.

Minde
majd Dob
tette az el
tartomány
gézni nem
rium megá
sék egy ál

Madey
vényekben
mányellen
a delegác

A nap
költséget

Bacque

bizottság
s az azóta
haladták a
zett áruink
országban
s a mi hon

temedtek.
archiánk
bocsátkozik

súlyt fekte
barátságba
előterjeszté

Susterc

annexiójáró
annexió ké
dést aláírt
Magyarorsz
Törökorszá
szuverenitá

a megszálló
a véderőtör
Sem Török
nem állíthat

galmakról
kérdést a m
lehet oldani
híve, mert
s. A délszl
legyen legfő

számant, r
el. Szivós
álkulescsal
lelkét. Fen
világirodal
használt se

mondták, l
igazgató ur
hogy ő ajá
háborút, de

Szivós

nekik, hogy
resedett, h
konok taga

dott jutni.

— Össz

kul tagado
te voltál a
társaid. Sz
lejttem el, h
szeesküvök

lelkük, ki i

Délután

hírek kezdte

rekek hazar

Egyesfel

osztály felé

csapni.

— Ot t

Öngyilkosok

A rémli

fel a dolgot

csi indult e

Szarkához e

Az osztrák delegáció.

— Küllügyi vita a plénumban. —

Budapest, október 27.

Az osztrák delegáció ma tartotta első plenáris ülését az Akadémia-utczában lévő osztrák palotában. Az ülés napirendjén a közös küllügyi költségvetés szerepelt. Az ülésen jelen volt báró Aehrenthal közös küllügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter, báró Schönaich közös hadügyminiszter és gróf Montecuccoli tengerészeti főparancsnok.

Madeyski lovag elnök az ülést tíz órakor nyitotta meg.

Mindenekelőtt az interpellációkat olvasták fel, majd **Doberni** delegátus napirend előtt figyelmeztette az elnököt, hogy Ausztriában ezidőszent több tartománygyűlés ülésezik. Két munkát egyszerre végezni nem lehet. Egy parlamentáris munkakalendárium megalkotását javasolja, hogy két dolog ne esék egy abba az időbe.

Madeyski elnök kifejti, hogy az állami alaptörvényekben nem talál olyan intézkedést, amely alkotmányellenesnek nyilvánítaná a tartománygyűlésnek és a delegációnak egyidőben való tanácskozásait.

A napirendre tértek át, a küllügyminisztérium költségvetésének és előterjesztésének tárgyalására.

Bacquehem márkai előadó utal arra, hogy az albizottság tárgyalásai október 9-ike és 10-én folytak le s az azóta bekövetkezett események sok pontban túlhaladták az ott hangoztatottakat. Azóta bekövetkezett áruinknak s a Lloyd-hajóknak bojkottja Törökországban s Belgrádban gyűlöletes dolgok történtek s a mi honosaink vagyona elleni kihágásokra is vették. Megelégedéssel kell fogadni, ha monarchiánk Törökországgal közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik. A monarchia, úgy mint előbb, most is súlyt fektet arra, hogy Törökországgal a legjobb barátságban éljen. Ajánlja elfogadásra az albizottság előterjesztését.

Susteric delegátus: Bosznia és Herzegovina annexiójáról beszélt. Azt a nézetét fejtette ki, hogy az annexió kérdéséről a monarchiának a berlini szerződést aláírt hatalmakkal nem kell tárgyalnia. Ausztria-Magyarország csak udvariassági okból ismerte el Törökországnak a megszállott tartományokra való szuverenitását, de tényleg már akkor rátette kezét a megszállott tartományokra, mikor ott életbeléptette a véderőtörvényt. Szerződésesség tehát nem történt. Sem Törökország, sem Szerbia, sem Montenegro nem állíthatják ezt. A szónok ezután a délszláv mozgalmakról beszélt és kijelentette, hogy a délszláv kérdést a monarchiával, de a monarchia ellen is meg lehet oldani. A szólv természetesen az első megoldás híve, mert az használna legtöbbet a délszlávoknak is. A délszláv államokat figyelmeztette, hogy ne az legyen legfőbb törekvésük, hogy a monarchia jó-

indulatát elveszítsék, mert Ausztria-Magyarország jóakaratu támogatása a balkáni népek szabad fejlődésének egyetlen garanciája. A monarchia nem gondol Szerbia meghódítására és anektálására, mert ennek semmi célja sem volna. Nem tudnánk, mit kezdjünk a meghódított Szerbiával. A szónok éppen azért üdvözi a küllügyminisztert, amiért Szerbiával szemben erősebb rendszabályokra nem ragadtatta magát. Ahelyett, hogy Szerbia szövetségesek után szaladgál, keresse a monarchia barátságát, mert összes érdekei ezt tanácsolják neki. Bizalommal van a küllügyminiszter iránt s azért a költségvetést elfogadja.

Gróf **Latour** szintén Bosznia és Herzegovina annexiójának kérdésével foglalkozik. Az annexió keresztülvitelével szerinte a kormány tanubizonyságot tett akarateréről. A maga és elvtársai nevében köszönetet mondott a küllügyi kormányzatnak ezért az elhatározó, fontos lépésért.

Dr. Klotác cseh nemzetiségi képviselő beszédét több ízben szakította félbe a kitörő vihar. Azt állította, hogy Bosznia annexiója ellen a monarchia egyetlen államában sem tiltakoztak, a külföldön azonban annál kinosabb hatást tett. Nagy meggondolatlanság az, mert a józan küllügyi politikának nem szabad újat huznia a külfölddel. Az osztrák járadékoknak harmincz, a magyarokénak pedig hat százaléka külföldön van elhelyezve, a külföldre tehát rá vagyunk szorulva. Ha háboru lesz, úgy megszorítják a torkunkat, hogy lélegzetet sem tudunk venni s oly nehéz feltételeket szabnak, hogy lehetetlen külföldön pénzt szereznünk. Ez a politika koldusbotra juttatja a monarchiát. Bosznia és Herzegovina annexióját különösen közjogi tekintetben lehetetlennek és teljesen alaptalannak tartja. Az okkupáció alapján ilyen messze nem szabadott volna a monarchiának mennie, annál kevésbé, mert sem a szignatárius hatalmak hozzájárulása felől nem volt biztos, sem Bosznia és Herzegovina lakosságának hangulatát nem ismerte. Az anektált tartományokból Ausztria és Magyarország birodalmi tartományt csinált. Ez nagy veszedelmet jelent akkor, amikor mindannyian tudjuk, hogy a dualizmus likvidáció előtt áll. Az annexió, helyesebben az anektált tartományok közjogi hovatartozásának kérdése konfliktusok tárgya lesz. A koronának nincs joga . . .

Madeyski elnök nem engedi, hogy a koronát a vitába vonják.

Klotác: . . . nincs joga Magyarországnak előnyöket nyújtani. Magyarország ugyan előnyösebb helyzetben van, amennyiben az összes boszniai vasutak az ő érdekeit szolgálják. Követeli, hogy az anektált tartományoknak állami önállóságot adjanak s lépjen a dualizmus helyébe a trializmus. A szónok ezután a nagyszerb mozgalomról beszélt. Az antiszerb hangulatnak a horvát klerikálizmus az oka. (Nagy zaj.)

Susteric (haragosan felugrik s az asztalra csap): Szemtelenség! Így nem támadhatja a horvátokat. (Óriási zaj.)

Korosac: Ugy van, szemtelenség! Micsoda cseh maga! Ez aljasság!

számán, meg a geometria óra vallatással telt el. Szívós minden lélektani kucsát elővette, sőt álkulcsal is megkísérelte kinyitni a gyerekek lelkét. Fenyegettet, kért, példákat hozott fel a világirodalomból az igazmondásra, mindez nem használt semmit. A gyerekek csak egyre azt mondták, hogy eszük ágában se volt Csuriga igazgató urat megdobni. Poltás Pista bevallotta, hogy ő ajánlotta, hogy játszsának japán-orosz háborút, de Csuriga igazgató urról szó se volt. Szívós napnál fényesebben bizonyította nekik, hogy nem mondanak igazat. Hol nekivereedett, hol nekizöldült a haragtól a gyerekek konok tagadása miatt. Hiába, tovább nem tudott jutni.

— Összeesküdtetek, összebeszéltetek, konokul tagadtok, de ez nem használ semmit. Poltás, te voltál a főkolompós, a többi pedig hüiséges társaid. Számoltok, számoltok még és nem felejttem el, hogy milyen konokul tagadtatok. Összeesküvtök . . . Nem felejttem el, ó, ti romlott lelkiék, ki fogunk benneteket csapni . . .

Délután az első hóval takart városban rémhírek kezdtek szállodogálni hirtelen, amint a gyerekek hazarebentek.

Egyesek arról beszéltek, hogy a negyedik osztály felét (mások többet mondtak) ki fogják csapni.

— Öt tanuló, — újságotla valaki, — eltűnt. Öngyilkosok lettek.

A rémhírek mind feketébb színben tüntették fel a dolgot. Mig így terjedt az izgalom, két kocsis indult el sebes vágatással Szikes tanártól Szarkához és Csörgőhöz magyarázatot kérni. A szemfüles emberek rögtön megtudták a nagy eseményt, hogy párbaj készül.

Kaszinóban, kávéházakban egyébről se beszéltek, mint a szeretet szomorú kaszárnyáta-

nak esetéről. Az érdekelt szülők maguk is kemény vallatás alá fogták fiaikat s aztán siettek jóbaráthoz, polgármesterhez, főispánhoz. Mindent megmozdítottak, hogy elfordítsák fiaik fejéről a veszedelmet.

Mire leszállt az este, lázban állt a város. A polgári és uri kaszinó rögtönzött ülést tartott s közösen megállapodott abban, hogy Szikes mellett tüntetni fognak. A főispán a miniszterhez táviratozott, a polgármester Csurigának írt hosszú tiltakozást, melyben keményen kijelentette, hogy a polgárság érdekeit minden körülmények közt meg fogja védeni.

Csuriga késő éjszaka sírgós táviratot kapott felülről s azon sebtében tanácskozásra hivta össze a tekintetes tanári kart.

Zsongott az egész város, mintha képviselőválasztás lenne. Egy-egy szónoklat is elhangzott, éljen s le vele kiáltások zúgtak s mihamar ékes versek hirdették a nagy eseményt.

Az első hó pedig szűz fehéren ragyogott a csillagos éjszakában a házak tetején, a fák lombtalan ágán s az utcák mentén. Szénnel fehérsége megtörte az éjszaka örömtelen sötétségét, eloszlatta a sötétség félelmét.

Ott szónokolt valaki a polgári kaszinó előtt, nyilván öntudatlanul ejtve szavait s inkább az eredeti hasonlatnak, mint a szavakban rejlő tartalom igazságának örülve pattogtatta: A gyermek az első hó, az ő lelke tiszta, fehér, szűz, mint az első hó, az ő lelki fehérsége fűdi az élet feketeségét, mint az első hó a földet és a mi lelkünk fehér ruhái ők, a fagytól megvédenek, mint az első hó a föld növényeit . . . — mondta és szavait a háztetőkről lesurránó szél elkapta és vitte, vitte bele a süket és sivatag éjszakába! . . .

Nemec: Ez a híres szláv egyetértés.

Klotác: Nem támadtam a horvátokat, csak a horvát klerikálizmust ítéltem el.

Wolf (gunyosan): Hogyan is meri a klerikálizmust támadni!

Klotác ezután hamar befejezte beszédét.

Madeyski elnök ezután rendreutasította **Klotácot**, amiért megsértette a horvát kormányt és a horvát bánt. (Helyeslés.)

Ezután báró **Oppenheimer** beszélt. Kijelenté, hogy azok közül a delegátusok közül, akik harmincz évvel ezelőtt Bosznia és Herzegovina okkupációját letárgyalták, csak hatan vannak életben s ő is azok közül való. Az okkupációt akkor sem fogadták valami kltörő örömmel s hogy a hitelt megszavazták, inkább csak szükségből, mint lelkesedésből tették. Az a munka, amit a monarchia harmincz év alatt Boszniában és Herzegovinában végzett, mind a hadseregnek, mind az adminisztrációnak örök dicsősége lesz. A berlini kongresszus okos és kulturális feladatot bízott a monarchiára s ezt a feladatát helyesen is oldotta meg. De mennyire csodálkozna most Beaconsfield lord, aki akkor ezt a javaslatot tette, ha ma olvasná néhány angol lapnak támadását, melyek éppenséggel nem jogosultak. Köszönetét fejezi ki a küllügyminiszternek erélyes lépésért s kéri, hogy a megkezdett uton haladjon sikerrel tovább. A költségvetést elfogadta.

Az ülés folytatását ezután délutánra halasztották.

A délutáni tárgyalás.

Bianchini delegátus horvát nyelven kezdi beszédét, majd németül folytatva, kijelenté, hogy az egész világ annak a világeseménynek a hatása alatt áll, hogy Ausztria-Magyarország, nem törődve a berlini szerződéssel, végrehajtotta az annexiót. Szerinte ugy a monarchia tekintélyének, mint az európai békének árt, ha a magyar delegációban Szerbia okkupálásáról és megsemmisítéséről beszélnek, anélkül, hogy ez ellen a kormány tiltakoznék. Szónok ezután történelmi alapon próbálja bizonyítani, hogy Horvátországnak sokkal több joga lett volna Boszniához, mint Magyarországnak és csodálkozásának ad kifejezést, hogy az annexió alkalmával az összes történelmi tényeket merészen ignorálták. **Bianchini** tiltakozik az ellen, hogy a horvát nemzetet úgy bánjanak, ahogy ezt negyven év óta szokták. Dalmácia és Isztria horvátjai együtt éreznek testvéreikkel Boszniában és Herzegovinában. Ha valamikor, úgy most érkezett el az ideje annak, hogy a horvát kérdést szabályozzák. A horvát tartományok egyesítése által a monarchia délen leronthatatlan védőbástyákat emelhetne magának.

Báró **Aehrenthal** küllügyminiszter néhány megjegyzést kíván tenni. Legelőszörban reflektált azokra a kijelentésekre, amelyeket a konzuli szolgálattól hallott a delegációban. A küllügyminisztérium mindig azon volt, hogy hivatalnokaiiba beoltsa, hogy közös hivatalnokok és egyformán tartoznak szolgálni magyar és osztrák alattvalót. Foglalkozik ezután a konzulátusok még mindig folyó organizációjával és kijelenti, hogy a küllügyi szolgálat tisztviselőinél nincsenek tekintettel arra, hogy magyarok-e vagy osztrákok. A delegáción megjegyzéseket hallott, hogy a diplomácia nem áll kellő magaslaton, erre csak az a válasza, hogy ez a panasza éppen úgy áll a többi államok diplomatáira is, mert nem áll rendelkezésére mindig a kifogástalan anyag. Néhány év előtt **Bilow** herceg szellemes beszédet mondott, amelyben világosan megrajzolta a huszadik század diplomatáját. A diplomatáktól követelik, hogy jogi, népjogi, nemzetgazdasági, pénzügyi tudásuk legyen és hogy folytonosan újabb nyelveket sajátítsanak el. Emellett a legjobb társaságban kell forognia és a fizetése aránylag csekély. Minden más államban a diplomatáknak dusabb a javadalmazásuk. Harminczkét éves diploma-multiában azt tapasztalta, hogy az osztrák-magyar diplomácia a kellő magaslaton áll, mert megcsik ugyan, hogy egyik-másik funkcionárius nem áll feladata magaslátán, de ez megcsik minden testületben. És ha egyik-másik egy állásban nem válik be, még nem bizonyos, hogy az illető teljesen hasznavehetetlen. Könnyen lehetséges, hogy más pozícióban még mindig pompásan beváljon.

A miniszter ismétli, hogy a diplomatavizsgák reformját követelte és most is azt követeli. Néhányan kifogásolták, hogy a diplomaták közt kevés a polgári elem. Ebben nincsen semmi célzatosság. A miniszter ezután áttér a politikai kérdésekre. A napirenden levő legfontosabb kérdés a konferencia kérdése. Elvileg nincs kifogásunk a konferencia ellen és nem is követeljük, hogy Bosznia teljesen töröltessék a konferencia programjáról, csak az ellen tiltakozunk, hogy az annexió befejezett ténye a konferencián vita tárgyává tétessék. Napirenden van az ellenszolgáltatás kérdése is, ami tárgytalan, mert egy harmincz év óta tulajdonunkban lévő birtokkal szaporodtunk. Legfőlebb Törökország beszélhetne re-kompenzációkról s ezt spontán meg is adtuk, amennyiben kiirították a szandzsákat. Reméljük, hogy Törökország méltányolta barátságos szándékainkat és velünk kíván működni.

Szükséges, hogy a közönség helyesen tájékozódj!

Jék és tisztában legyen azzal, hogy a tárgyalások Törökországgal nem szakadtak meg, csak szünetelnek. Konstantinápolyi követünk ma is küldött táviratot, hogy a török kormány szintén azon a véleményen van, hogy a tárgyalások csak szünetelnek. A miniszter kijelenti, hogy a tárgyalásokon nem Bosznia és Hercegovina hozzácsatolásáról a monarchiához beszélünk, hanem csak Törökországgal való megegyezésre törekszünk, hogy a konferenciát könnyebben realizálhassuk. Majd áttér a bojkottmozgalomra és azokra az intézkedésekre, amelyeket ezzel szemben fogantatosítottak. Az energikus közbelépés azt eredményezte, hogy a bojkottmozgalom hamarosan apadni kezdett.

A miniszter ezután Törökország és Bulgária egymáshoz való viszonyát tárgyalja és kijelenti, hogy megegyezéssel fogadná, ha a barátságos tárgyalások megegyezésre vezetnének. A helyzet nem vizsgálatlan és a barátságos megértés egyformán érdeke mind a két államnak. Szerbiáról és Montenegróról megjegyzi a miniszter, hogy sohasem avatkoztunk bele a két ország belügyeibe, de nem is tűrhetjük, hogy a két ország állást foglaljon az annexió ellen. Reméljük, hogy Belgrádban hamarosan a békésebb fellegás lesz úrrá.

Oroszországgal folytatódna a tárgyalások a konferenciát illetően. Pétervárott, csak úgy, mint nálunk, a dolgok tisztázását óhajtják. Franciaország felváltja közvetítő működését és azon van, hogy a differenciákat elsimítsa. Angliában most a törökökkel foglalkoznak és ez lehet az oka, hogy Angliában nem mindig ítélték meg helyesen a kérdést és gyakran élesen kritizálták.

A miniszter végül örömet fejezte ki az elhangzott beszédek fölött és kijelentette, hogy a közös kormány minden tőle telhető megtett. Kéri, hogy fogadják el a külügyi költségvetést.

Gróf Dzieduszycki: A külügyminiszter államférfiúi nyugalommal és határozottsággal beszélt, ezt hangsúlyozni kívánja, mert biztosítja, ami az ő földjeit és legközelebbi pártbeteit illeti, hogy komoly esetben a monarchia számíthat az ő támogatására. Szóla nem csak abban ért egyet a külügyminiszterrel, hogy a népek áldozatkészségére számíthat, hanem, hogy a miniszter a nyugalomát és mérsékletét a jövőben is megtartja. Konstatálja, hogy nem történt semmiféle váratlan dolog, sőt aml történt, az előre látható volt, mert újabb átalakulások Európa egyensúlyát nem zavarják. Szóla aztán foglalkozik a német szövetséggel. Szerinte, amikor a szövetséget megkötötték, a monarchia népei szimpátiával fogadták, még a szlávok is, mert akkor az autokrata Oroszország veszélyeztette nemcsak a monarchiát, hanem a népszabadságot is. Azóta azonban a német, különösen a porosz kormány mindent megtett, hogy szimpátiánkat elveszítse. Különösen a lengyelekkel szemben tanúsított eljárás volt alkalmas arra, hogy a német szövetség ellen ellenséges érzelmeket keltsen. Tánadja az olasz szövetséget is, mely dacára, az olasz államférfiak törekvéseinek, mindinkább lazul. Európa közvéleményében, külpolitikánk eddigi iránya folytán, megerősödött az a nézet, hogy a mi politikánk kiegészítő része Németország politikájának. Azt a kérdést, hogy Bosznia és Hercegovina államjogilag miképpen lesz a monarchiához csatolva, nem akarja feszegetni, mert éppen most, mikor a monarchia népei kifelé egységesek, súlyos belső krízis uralkodik.

Wolf: Nem osztozódik abban a lelkesedésben, amelyet Bosznia és Hercegovina annexiója felidézett. A két és fél millió szláv bekebelezése által félti a német hegemoniát. Az összes német nemzetiek nevében beszél. Ha ő maga nem is hiszi el, hogy a háború veszélye elmúlt, mégis rámutat arra, hogy a bizonytalan helyzet is nagy gazdasági károkat okoz a monarchiának. A monarchia Németországra támaszkodva valószínűleg meg az annexiót, ami jele annak, hogy a monarchia mindig bizhatott Németország lojalitásában. Szóla végül kijelentette, dacára annak, hogy az annexióval nem ért egyet, megszavazza a költségvetést.

Ceglinszki: Mint a galicziai ruthének képviselője, csatlakozik Vassilko delegátus ama kijelentéséhez, hogy Bosznia és Hercegovina annexióját a legmelegebben üdvözi.

Dr. Redlich: Az annexióval az első lépést látja a délszláv kérdés megoldása felé.

Pittoni delegátus rámutat arra, hogy sok olyan, ami előfordul az expozéban, nem megy teljesedésbe. Majd rátér a többi európai államokkal való viszonyunkra, melyet a Balkán-ügyek könnyen megzavartak. Beszél az ellenünk való Szerbiában dúló bojkottról, válaszolva a legutóbbi külpolitikai eseményeket. Aggodalmi vannak, hogy a külügyre nézve az államjogi kérdések megoldása Ausztria és Magyarország közt, nehézségek fognak felmerülni. Belső politikánk tervnékültsége sok nehéz kérdést hoz majd a felszínre, mely nemzetiségi kérdéseinkre nézve semmi esetre sem lesz megnyugtató. Kifejti, hogy az állam ereje a nép szabad megismerésében gyökerzik. Nem találja helyesnek azt a módot, melylyel a külügyminiszter az annektálásnál eljár. A szónok helyesen tartaná, ha az osztrák-magyar diplomácia oda hatna, hogy a balkáni események a legbékésebb befejezést nyernének. Ausztria-Magyarország lakos-

ságának sokkal sürgősebb kérdések elintézését tartja szem előtt, mint Boszniáért vagy Hercegovináért megküzdeni. Az egész balkánpolitikánk tervnékültsége erősen visszahat majd agrárpolitikánkra. Majd az annektált tartományokra a különböző jogoknak kiterjesztéséről beszél a szónok. Végül rámutat a magyar delegációban Molnár Jánosnak a pápa világi hatalmának visszaállításáról szóló beszédére, mely szerint ez így érdekében diplomáciai lépéseket kellene tenni. Elmondja, hogy a miniszter nincs azon helyzetben, hogy ez ügyben kielégítő választ adna.

Dr. Redlich delegátus megemlékezik a napjaink legfontosabb politikai eseményeiről. Elmondja, hogy az új idők Habsburg-politikájának legnagyobb problémája az osztrák-magyar balkánpolitika. Visszatekinést vet az osztrák keleti politikára a XVI., XVII. és XVIII. században. A történeti vázolás után kifejti, hogy a keleti kérdésnek helyes megoldásával kereskedelmünk erős fejlődésnek fog indulni. Bizonyítja, hogy a berlini szerződés egyetlen egy betűjét sem sértette az annexió. Külön tárgyalja az egyes államok helyzetét a külpolitikánkkal. Végül kifejti, hogy ezzel az annexiót teljes világitásban állította elénk. Szóla Ausztriának Törökországhoz való jelenlegi viszonyát fejtegeti. A miniszter kijelentéseiből a konferenciát illetően több hajlandóságot vél kiérezni, mint amennyit okvetlenül szükségesnek tart. Vilmos német császárnak a porosz országyűlésen, az annexió mellett mondott nyilatkozatát nagyjelentőséginek tartja. A konferenciába szerinte csak úgy szabad belemenni, ha az eleve is garantálja a sikert. Szerbiára vonatkozólag nagyon csodálkozik, hogy az ismert invetivákkal teszi próbára a monarchia türelmét, különösen, amikor rájuk nézve megoldhatatlan problémákról lehet csak szó. A legjobb taktikának tartja, ha Szerbiával és Montenegróval szemben nem egyhamar adjuk a sértődöttet; ámde kell, hogy jóakarattunknak határa legyen. Németország iránt — ugymond — a balkánpolitikában mellettünk gyakorolt magatartásért a legnagyobb hálával tartozunk. Szóla azután rátér Törökország és Montenegró reformkérdésére és nagyon szeretné, ha a monarchia a szandzsák kiűritése után sem adná fel politikai és kereskedelmi érdekeit a Balkán félszigeten. Szóla azután még a monarchia népeiről és fajairól, akiket szabadságban és jogegyenlőségben szeretne egyestíve látni.

A tárgyalást ezután megszakítják. A delegátusok átadják interpellációikat.

Dr. Kramer és társai a külügyminiszterhez intéznek interpellációt a buenosayresi osztrák-magyar követtségnek annakidején **Fric Albert** osztrák állampolgárral szemben tanúsított magatartásért.

Kutschler, dr. Kindermann és társai szintén a külügyminiszter interpellálják **Mally Ede** osztrák állampolgárnak Lodzban való meggyilkolásáért. További interpellációkat nyújtanak be még **dr. Günther** és **dr. Kindermann**.

Az ülés pontosan nyolcz órakor ért véget.

A következő ülést holnap, szerdán délelőtt fél tíz órakor tartják meg. Napirend: 1. a mai tárgyalás folytatása, 2. okkupáció-kölcson.

Budapest, október 27.

Vidéki újságírók Kossuthnál. A vidéki függetlenségi és 48-as lapok küldöttsége ma délelőtt tiszteltgett a kereskedelmi miniszteriumban **Kossuth Ferencz** kereskedelmi miniszternél, mint az országos függetlenségi párt elnökénél. A küldöttséget **Halász Lajos** képviselő mutatta be a miniszternek, majd **Sas Ede** nagyváradi lapszerkesztő ismertette részletesen a szervezet megalapításának előzményeit és kérte a függetlenségi sajtó részére **Kossuth** támogatását. **Kossuth Ferencz** miniszter ezt felelte:

— Tisztelt uraim! Öszintén örülök annak, hogy belátták a tömörülés szükségét, amelylyel nemcsak közelebb jutnak egymáshoz, de jobban fönntarthatják az összeköttetést a függetlenségi pár középpontjával is. Most inkább, mint valaha, van szüksége az országnak arra, hogy minden olyan erő együttműködjék, amely érvényesíthető lesz arra, hogy az országot az új választói jogrend életbeléptetésének küszöbén a fölmerülhető nehézségektől megóvja. Szükség volt a vidéki sajtó tömörülésére abból a szempontból is, hogy a függetlenségi politikát egyöntetlően folytassuk az egész országban abban az irányban, hogy elveinkről ne mondjunk le, sőt ezeknek hirdetését ne adjuk föl, mint ahogy én nem adom föl még a miniszteri székből sem, de amellet teljesítsük a törvényhozó többségnek kötelességeit annak megválasztásában, hogy mi vihető keresztül és mikor. Függetlenségi politikánknak sikere abban van, hogy politikai feladataink teljesítését milyen mértékben leszünk képesek keresztülvinni.

A miniszter végül megígérte a szervezet támogatását. A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta a választ. A vidéki újságírók ezután **Hoitsy Pál**, a függetlenségi párt ügyvezető alelnökét keresték fel. **Szudy Elemér** aradi lapszerkesztő üdvözölte **Hoitsy** és közölte vele, hogy a szervezet tegnap megalakult és szolgálatait továbbra is önzetlenül fölajánlja a függetlenségi pártnak. **Hoitsy Pál**

örömmel üdvözölte a küldöttséget a szervezet megalakítása alkalmából. Méltányolja a szervezet nagy fontosságát és kilátásba helyezte, hogy a függetlenségi párt a függetlenségi sajtóval való állandó kapcsolat érdekében sajtóintéző bizottságot fog alakítani. A vidéki újságírók holnap tiszteltgett **Wekerle Sándor** miniszterelnökénél és **Abrányi Kornél** miniszteri tanácsosnál, a sajtóiroda főnökénél.

Latkóczy utóda. A **Kel. Ért. hira** szerint képviselői körökben ma híre járt, hogy a **Latkóczy Imre** lemondásával megüresedett közigazgatási bírósági másodelnöki állásra **Csal Sándor** függetlenségi párti képviselő a legkomolyabb jelölt.

Az ungvári törvényszék. Az ungvári törvényszék felállításának dolgában ma délelőtt nagy küldöttség tiszteltgett a kereskedelmi miniszteriumban **Kossuth Ferencz** kereskedelmi miniszternél. **Berzeviczy István** rendőrkapitány adta elő a küldöttség kérését és hangoztatta a törvényszék felállításának szükségét. **Kossuth Ferencz** szívesen fogadta a küldöttséget és megemlítette, hogy már régebben, mint közbenjáró, többiben foglalkozott ezzel az ügyvel és noha nem az ő hatáskörébe tartozik, mégis többször megsürgette az igazságügyminiszternél jogos óhajuk elintézését. Legutóbb akkor járt közben, amikor emlékiratot nyújtottak át neki a dolgról. Végül megleg szóval biztosította a küldöttséget, hogy ügyüket továbbra is a legnagyobb jóindulattal támogatja. A küldöttség a miniszter választ lelkes éljenzéssel fogadta. A miniszter ezután barátságosan elbeszélgett a küldöttség tagjaival, akik ezután a kultuszminiszteriumba mentek, ahol **gróf Apponyi Albert** minisztert keresték fel, aki szintén szívesen fogadta őket és megígérte támogatását.

A küldöttség ma délután felkereste **Polónyi Géza** volt igazságügyminisztert, a város egykori képviselőjét. **Visontai Soma** orsz. képviselő a küldöttség nevében biztosította **Polónyi Gézát** Ung vármegye és Ungvár városa tántoríthatatlan ragaszkodásáról és annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy **Polónyi** jó egészsége mielőbb helyreálljon és mentül hamarabb kiléphessen újra a közélet küzdő terének porondjára. **Polónyi Géza** orsz. képviselő megnyugtatta a deputánsokat, hogy egészsége most már teljesen helyreállott és reméli, hogy mielőbb újra folytathatja a törvényhozás termeiben képviselői munkálkodását.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Polgármesterek értekezlete. A magyar városok tavaly tartott kongresszusa elhatározta, hogy a városok érdekeinek megvitatása céljából kongresszust rendez. **Dr. Bárczy István** székesővárosi polgármester ezen határozat folytán meghívta néhány törvényhatósági és rendezett tanácsú város polgármesterét előértekezletre, amelyet ma délelőtt tartottak meg a központi városház tanácstermében. Jelenvoltak az elnöklő **dr. Bárczy István** polgármesteren kívül: **Brolly Tivadar** pozsonyi, **Telbisz Károly** temesvári, **Rimler Károly** nagyváradi, **dr. Szentpály István** miskolci, **Kludik Gyula** szolnoki, **dr. Mátéffy Ferencz** szentesi és **Wimmer Imre** esztergomi polgármesterek. Az értekezleten megbeszéltek a magyar városok kongresszusának rendezését. Az összes jelenlevők a kongresszus eszméjét egyhangulag helyeselték. Azután megalakították az előkészítő-bizottságot, amely a jövő évi májusban Budapesten tartandó kongresszus munkálatait fogja előkészíteni. A kongresszusnak főbb tárgyai a következők lesznek: 1. A kongresszusok állandósítása. 2. A városi statisztika szervezése. 3. A városok pénzügyeinek kérdése. 4. A városok közlekedése. 5. A városi kiséjítési politika.

Komárom vármegye őszi rendes közgyűlésén az ujonnan szervezett tatai szolgabírói állásra **dr. Niklovics Béla** közigazgatási gyakornokot választották meg.

Kassa város közgyűlésén II. Rákóczi és bujdosó társainak hazahozatali évfordulóját örök időkre Kassa város ünnepnapjává nyilvánították. Az évforduló megemlékezéseül e hó 29-én délelőtt kilencz órakor a vármegyei és városi törvényhatóság az Erzsébet székes-egyházban ünnepies gyászmisét hallgat. A polgármester az iskolákat is felkérte az ünnep méltó megtartására.

Arad város **Varjassy Lajos** polgármester elnök. lésével tartott mai közgyűlésén elfogadták a jövő évi költségvetést, amelyben 78 százalékos pótdólvettek ki. A közgyűlés elfogadta azt az indítványt, hogy városi villamos telepet létesít.

A Balkán-kérdés.

Budapest, október 27.

A Balkánról nyomós hírek nem érkeztek, az utolsó huszonnégy óra nem sok följegyzésre méltó eseményt szolgáltatott. A helyzet azonban — főleg ami Törökország belső állapotait illeti, egyre feszültebb lesz, úgy, hogy soha sem lehet tudni, mikor, melyik napon tör ki valamely explozió. Törökországban szervezkednek a reakcionáriusok, emellett a muzulmánok és az örmények közt levő ellentétek is feszülnek. Állítólag államcsíny készül, katonai uralom, a szultán detronizálásával. Ezeknek a híreknek a hite sok kételyt érdemel, de föl kell jegyezni a jóslást, hogy némelyek rövid két héten belül nagy eseményeket várnak. Törökország erősen összpontosítja a hadsereget, állítólag azzal a célzattal, hogy az összeülő nemzetközi konferencián nyomatékot szerezzen a szavának.

Ma a következő távirataink érkeztek:

Anglia czáfol.

Az angol külügyi hivatal a következő kommunikét küldte meg a lapoknak:

Az osztrák-magyar sajtó ama közlései, amelyek szerint a Törökország és Ausztria-Magyarország közti közvetlen tárgyalások megszakítása Anglia tanácsainak és befolyásának volna tulajdonítandó, alaptalanok. Mind ezen tárgyalások folyamán az angol kormány nem szünt meg szem előtt tartani azt, hogy a Törökország és Ausztria-Magyarország közti közvetlen megegyezés, ha Törökországra kedvező, megkönnyítené az általános rendezést és hogy Törökország hivatott első sorban annak eldöntésére, vajjon azok a javaslatok, amelyeket neki tesznek, elfogadhatók-e, mert ő a legjobb bírja saját érdekeinek. Angolország eme felfogását Törökország tudomására hozta, miután Törökország értesítette arról Angliát, hogy Ausztria-Magyarország vonakodik hozzájárulni a konferenciához, mielőtt Boszniára nézve közvetlen megegyezés jött létre közte és Törökország között.

A bécsi angol nagykövetség a közös külügyminisztériumhoz is eljuttatta az angol kormánynak azt a nyilatkozatát, hogy távol áll tőle, hogy Ausztria-Magyarországnak Törökországgal közvetlenül folytatandó tárgyalásait megakadályozza. Ha Ausztria-Magyarország ilyen szándékot figyelt volna meg, ez bizonyára csak félreértésen alapulhat, mert az angol kormány a közvetlen tárgyalást, mint amely a béke megővését szolgálja, bizonyára csak elégtétellel üdvözölheti.

A szerb trónörökös.

A „Daily Mail” tudósítója beszélgetést folytatott a szerb trónörökösrel, aki többek között így nyilatkozott:

— Harmincz esztendő leforgása alatt Szerbia rendet és biztonságot teremtett az országban és a szerb nép boldog és megelégedett. Harmincz esztendei osztrák megszállás után Bosznia népe nyomorult és boldogtalan (?), mert az osztrák adórendszer elnyomta és tönkretette. Én a magam részéről nem hiszek a konferenciában. Könnyű dolog a konferenciáról beszélni, de honnan kerüljön elő a kompenzáció? Közben Ausztria-Magyarország megfojt bennünket. Reánk nézve életkérdés, hogy a tengerhez utat kaphassunk. Nem vagyok békebontó, de ha a hatalmak nem ismerik el, hogy a szerb nép jogait meg kell védelmezni, akkor a béke lehetetlenné válik és nekünk harcolnunk kell.

A szerb trónörökös körülbelül egy hétig marad és az a szándéka, hogy Odesszán és Románián át tér vissza Szerbiába.

Vasárnap este, kevéssel a Szentpétervárra induló trónörökös elutazása előtt a konokban koronatanács lesz, amelyen résztvettek a kormány tagjai, a belgrádi helyőrség összes tábornokai, valamint Pasics volt miniszter és Spalejkovic osztályfőnök is. A tanácskozáson a trónörökös Péter király mellett foglalt helyet. Ugy,

látszik, hogy a feszült viszony teljesen megszűnt. A trónörökös állítólag még vasárnap délután bocsánatot kért a királytól a mult heti hevessége miatt és erre a király kibékült a fiával. A koronatanács a késő éjjeli órákig húzódott el, mert a küszöbön álló pétervári ut feladatait a tanácskozáson alaposan megvitaták és erre vonatkozólag végérvényes határozatokat hoztak.

Milovanovics szerb külügyminiszter Londonba érkezett és holnap Sir Edvárd Grey kihallgatásán fogadják. A párisi szerb követ is Londonban van.

Vukotics tábornok, a montenegrói külön követ most utazik haza Czettinjébe. Kragujevácban nagy lelkesedéssel fogadták a tábornokot, az egyesületek tagjai és az iskolás növendékek kimentek elébe az állomásra és ovációt rendeztek neki. Vukotics tábornok az üdvözlő beszédre azt felelte, hogy egész Montenegro ég a vágytól és alig várja, hogy a szerb nép legnagyobb elenségeivel szembe szállhasson a háboruban.

Kragujevácban már várta Vukoticsot Nikita fejedelem távirata, amelyben sürgeti, hogy siessen Czettinjébe, mert újabb kiküldetéssel akarja megbizni.

Belgrádban városzerte azt beszélik, hogy Szerbia Montenegrónak rendelkezésére bocsátotta a szükséges pénzt.

A szultán detronizálása.

Konstantinápolyi jelentések szerint az ifju-törökök elégedetlensége a szultánnal egyre határozottabb alakban jut kifejezésre.

Az ifju-törökök el vannak készülve rá, hogy a szultánt esetleg kénytelenek lesznek trónjától megfosztani, mert nem hisznek szavaiban és bármennyire fogadkozik is Abdul Hamid, hogy hiven meg fogja tartani az alkotmányt, az ifju-törökök iránta most is a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetnek. Az ifju-törökök meg vannak arról győződve, hogy a szultán titokban most is a reakció embereivel paktál, miért is mindenesetre trónváltozást akarnak előidézni, amelyet eddig csak azért nem valósítottak meg, mert a trónváltozást vérontás és nagyobb rázkódtatás nélkül akarják keresztülvinni.

A szultán környezetében számolnak ezzel az eshetőséggel, mert mint a Yildizből kiszivárgott, a szultán személyi biztonsága érdekében minden szükséges óvintézkedést megtettek. Az ifju-törökök titkos összeesküvést szöttek, hogy eltávolítsák a szultánhoz hiven ragaszkodó albán testőrséget. Hihetetlennek egyáltalában nem nevezhető hírek szerint a Ramazán alkalmával titokban elcsenték a testőrség löszerkészletét. Az albán testőrségnek más csapatokkal való felcserélése, tekintve, hogy a tisztek nagy többsége az ifju-törökök hive, könnyen a szultán detronizálására, sőt esetleg meggyilkolására vezethetne, jöllehet ilyen erőszakos cselekedetet a pártprogramba nem vettek fel.

Ali és Izmail reakciókat, akik a Yildiz és egy mecset előtti tüntetéseket rendezték, halálra ítélték.

A Bajram-ünnep szertartásai ma a Yildizben minden zavar nélkül programszerűen mentek végbe. Az ünnepen a Szalonikiből Konstantinápolyba rendelt csapatok is jelen voltak. A szertartás után a külföldi követségek valamennyi dragománia a Yildizbe ment gratulációra.

Perában az eddigi idegességet lázas izgatottság váltotta föl s félő, hogy a mai nemzeti ünnep alkalmából különösen a görög városrészben zavargások lesznek, jöllehet a görög patriarcha tegnap óta mindent elkövet, hogy honfitársait visszatartsa a törökök ellen készülő támadástól. Ma reggel rendőrség és katonaság szállotta meg a perai görög városnegyedét, de Stambulban és Galathában is nagy a veszedelem s az utcákon lovasság és gyalogság czirkál. Ha sikerül is ma elejét venni a katasztróának, legföljebb két héten belül nagy eseményekre van kilátás, amelyek eldöntik a szultán sorsát. Nem lehetetlen, hogy erőszakoskodásokra kerül a dolog. A hadsereg egészen az ifju-török bizottság eszköze s a katonaság veszedelmesen viselkedik. Minden jel arra vall, hogy magához akarja ragadni az uralmat s ebben az esetben katonai kormányzás állana be. Jellemző a viszonyokra, hogy a kormány az államhivatalok pénztári küldönceit katonai őrzéssel kísérteti. Az angol nagykövetség előtt temérdek rendőr áll.

Anatoliából folyvást küldik a csapatokat és behívták az összes korosztálybeli tartalékosokat, amelyekkel a három európai hadtestet kiegészítik, hogy egy-egy zászlóalj létszáma ezer főnyi legyen.

A nemzetközi konferencia.

Izvolszki orosz külügyminiszter tegnap este Pétervárra utazott. Izvolszki expozéját a balkáni kérdésekben, melyek előterjesztését a дума legközelebbi ülésének egyikén várták, Berlinből érkezett hírek következtében bizonytalan időre elhalasztották. A konferencia programjára vonatkozó tárgyalásokat most Péterváron folytatják. A német nagykövet a napokban át fogja nyújtani az orosz kormánynak az Ausztria-Magyarország és Németország által kidolgozott konferencia-programot, amelyik magában fogja foglalni azokat a feltételeket, melyek alatt Németország és Ausztria-Magyarország a konferencián hajlandók résztvenni. A pétervári hivatalos körök ragaszkodnak a konferencia eszméjéhez és remélik, hogy sikerülni fog az arra vonatkozó megegyezést létrehozni.

Figyelmet érdemel, hogy Törökország fegyverkezését október 15-ike óta, amikor megkezdte, nem szüntette be, hanem erőiesen tovább folytatta, úgy, hogy ez idő szerint összesen mintegy 300.000 ember van az európai Törökországban és Anatóliában mozgósítva. Ez a török költségvetésnek kétharmadával nagyobb megterhelést jelent. Ez, tekintettel Törökország pénzügyi helyzetére, igen súlyos anyagi áldozat, melyre Törökország nyilván csak azért vállalkozott, mert nem akarja magát az európai hatalmakra rábízni, hanem harcra kész hadsereggel akar a nemzetközi konferencián résztvenni.

Athénből jelentik, hogy Görögország Krétaért öt millió frankot fog felajánlani a portának.

A nagyvezér tegnap több diplomatával közölte, hogy a porta válasza a konferencia programjáról szóló jegyzékekre már készen van és nemsokára szét fog küldetni.

A mérsárlásoktól való aggodalmat, amelyeket a szanszuni konzul egyes vallási fő adatai alapján jelentett, a nagyvezér túlzottaknak minősítette. Megjegyezte azonban, hogy azért megteszi a megfelelő intézkedéseket.

Kiamil pasa nagyvezír tegnap este lakásán egy újságíró fogadott egy óráig tartó kihallgatáson s azt mondotta, hogy a konferencián csak Bulgária függetlenségének ügye tárgyalható, Bosznia-Hercegovina annexiójának kérdése nem, mert különben Ausztria-Magyarország és Németország nem megy el a konferenciáról. Ami a kréti ügyet illeti, ezt a kérdést később majd a kabinetek egymás között fogják rendezni. A konferencia feltétlenül szükségesnek látszik, hogy a berlini szerződésben érdekelt hatalmak rendezhessék a változott viszonyokat. Nagy eredményt nem várok a konferenciától, — ugymond a nagyvezír, — nézetem szerint sokkal előnyösebb volna a közvetlen megegyezés konferencia nélkül. Az ottomán kormány öt millió fontban állapítja meg a Bulgária részéről fizetendő államadósságot. Ferdinánd fejedelem hajlandó volna a békés megegyezésre, amint külön követének magatartásán is meglátszott, akinek mérsékletet ajánlottak. Képtelenségnek tartom, hogy Szerbia benyomuljon a szándzsákba.

Diplomáciai körökben Izvolszki állását megrendültnek tartják és azt hiszik, hogy Muraview római nagykövet lesz az új külügyminiszter s Izvolszki nagykövetnek megy Rómába.

Izvolszki berlini tárgyalásairól egy újságíró a következő értesüléseket szerezte: A német kormány a tárgyalások során rendíthetetlenül megmaradt azon az állásponton, hogy ami elfogadhatatlan Ausztria-Magyarországra nézve, elfogadhatatlan Németországra nézve is. Oroszországnak azt a kívánságát, hogy a német birodalmi kormány gyakoroljon nyomást Ausztria-Magyarországra és hasson oda, hogy a monarchia legyen engedékeny, a német birodalmi kormány visszautasította. Az Izvolszki által hozott konferencia-program két pontja körül vannak eltérések Ausztria-Magyarország és Oroszország között. Az egyik pont Bosznia-Hercegovina bekebelezéséről szól. E részben Oroszország azt követeli, hogy az annexiót vi-

zassák meg a konferencián, míg ellenben Ausztria-Magyarország ragaszkodik ahhoz, hogy az annexió fait accompli tekintessék. A nehézségek ebben a pontban nem elháríthatatlanok, mert Anglia is közeledik ahhoz a felfogáshoz, hogy az annexió egyszerűen tudomásul veendő. Sokkal nagyobbak a nehézségek Szerbia és Montenegró területi kártalanításának kérdésében, amelyet Ausztria-Magyarország teljesen visszautasít. E részben további tárgyalásokra lesz szükség Pétervár és Bécs között. Illetékes orosz részről azt beszélik, hogy sikerülni fog a tárgyalások során Ausztria-Magyarországgal megoldásra jutni és hogy az osztrák-magyar monarchia nem fog mereven elzárkózni az orosz követelések elől s végül megbízottakat küld a konferenciára.

A helyzet Boszniában.

A boszniai helyzetről különböző hírek kerültek forgalomba, melyek czáfolására illetékes helyről a következőket jelentik ki:

Az utóbbi időben különböző hírek láttak napvilágot, amelyek arról szólnak, hogy Boszniában, különösen pedig Hercegovinában kihirdették a kivételes állapotot, továbbá, hogy a lakosság mindenféle zaklatásnak van kitéve és végül, hogy a lakosságot az annexió mellett való megnyilatkozásra kényszerítik. Mindezek a hírek czélzatos koholmányok. Bosznia-Hercegovinában semmiféle kivételes rendszabályokat, amelyek a lakosságot érinthetnék, nem tettek. A lojalitásnak Bosznia-Hercegovinában az annexió alkalmából való kifejezése a lakosságnak határozottan spontán megnyilatkozása volt, sehol még a legcsekélyebb nyomást sem gyakorolták és sehol sem vegyült a hódoló megnyilatkozásba zavaró hang. Az előbb említett állításoknak nyilván csak az a czéljük, hogy elhomályosítsák a kedvező benyomást, amelyet Bosznia-Hercegovina lakosságának az annexióval szemben tanúsított magatartása mindenütt keltett.

Miss Maud Holbach, aki beutazta a szandzsákat, a tapasztalatairól cikksorozatát kezdte a Daily Mailban. Az első cikk így kezdődik:

— Vajjon boldogok-e a plevjei benszülöttek, hogy megint Törökországhoz fognak tartozni? Nem hiszem, mert a törökök és szerbek egyaránt meg voltak elégedve eddigi helyzetükkel. Megkérdeztem egyszer egy török rendőrt, hogy panaszkodnak-e az emberek s a jámbor azt válaszolta, hogy a nép keres ugyan, megélhet, de mégis az osztrákokért dolgozik.

Boszniában a muzulmán lakosság körében ugy a fővárosban, mint a vidéken, nagy hajlandóság mutatkozik a Törökországha való kivándorlásra, eddig-élé azonban alig néhány ember valósította meg e szándékát. A mohamedán szervezet végrehajtó-bizottsága óva inti a népet, hogy az országot elhagyja. A nép ugyan akadály nélkül kap utlevelet, azonban ugy látszik, a kivándorlásra nézve Konstantinápolyból vár utasítást. A mohamedánok ugyanis ugy gondolkoznak, hogy megszűnven török tartomány lenni, annak földje az igazhitű török előtt szintén idegen. Kétségtelen azonban, hogy ha Konstantinápolyból biztatás érkeznek a muzulmánokhoz, néhány év múlva alig pár mohamedán marad az országban.

A bulgár szobranje megnyitása.

Ferdinánd király holnap délután trónbeszédet nyitja meg a szobranje 14-ik ülészakát. A kompenzációk kérdésében az utóbbi napok alatt több minisztertanácskozás volt, amelyeknek eredményét titokban tartják, amennyiben egyes hivatalos körök kijelentése szerint a kérdésekben a szobranje plenumát illeti a döntés. A kormányhoz közel álló körök állítása szerint a kormány a kompenzációk kérdésében engedékenységre hajlik, de attól tart, hogy az erre vonatkozó határozat a kormány többségének egy részénél ellentmondásra talál és hogy így a kormánypárt szétszakadásától és a kormány állásának megrendülésétől kell tartani. Az általános vélemény az, hogy kompenzációk kérdésében a képviselőknek és a királyi koronának egyértelműleg kell határozniok, ami élénk vitákra fog alkalmat adni.

Legujabb híreink.

Konstantinápolyi diplomaták információja szerint a török-bolgár tárgyalásokban kedvező fordulat állt be.

Trapezuntból Samsunba, ahol néhány sztrájkoló megöltek, csapatokat küldtek.

A Politische Correspondenz azon hírével szemben, hogy csak 20 redif zászlóaljat hívtak be a 2. és 3. hadtestekben lévő hiányok pótlására, valamint tekintettel más helytelen adatokra, megállapítandó, hogy ellenkezőleg még másik redif hadosztályt mozgósítanak ujabban. Ezzel együtt hat kisázsiai redif hadosztály (Brussa, Angona, Kaiserieh, Sultankaleh és Panderma), valamint 1—1 fél hadosztály Kastamuni és Kuneából, továbbá a monastiri európai redif divízió, mindössze körülbelül 100.000 ember, részint már mozgósítva, részint mozgósítás előtt, részint pedig a gyülekező helyek felé utban van. Ezenkívül hír szerint mozgósítják a konstantinápolyi és szalonikii hadtestek Nizan-csapatát. Ezen határozatokat ismételt hadi és minisztertanács üléseken hozták, hogy Törökországnak a konferencia kérdésében elfoglalt álláspontját nyomatékosan tegyék, valamint, hogy minden felmerülő aspirációval és esetleges eseményekkel szemben készen álljanak és amennyiben általános mozgósítás válna szükségessé, az első támadásra kellőkép készen állhassanak. Ezek a természetes elővigyázati intézkedések azonban egyáltalán nem képezhetnek bizonyítékot a porta állandóan őszinte békés szándékai ellen.

Dr. Milovanovic szerb külügyminiszter ma este Londonba érkezett és holnap meglátogatja Edward Gret angol külügyminisztert. Dr. Milovanovic megelégedéssel nyilatkozott berlini utazásának eredményéről.

KÜLFÖLD.

Az osztrák válság. Prágából jelentik, hogy az osztrák öszkormány lemondása már befejezett tény. Jól értesült parlamenti körökben meg vannak győződve, hogy báró Beck miniszterelnök az uralkodó teljes bizalmát bírja s hogy az új kabinet megalakításával is őt fogja megbízni. A régi kormányból csak Bienerth, Korytowski és Georgi tartja meg tárczáját, a többi helyeket új emberekkel töltek be. Dr. Gessmann helyett állítolag Lichtenstein herceg lesz a munkásügyi miniszter. Bécsben nem sok hitelt adnak ennek a kombinációnak s legvalószínűbbnek tartják azt a hírt, mintha dr. Gessmann-nak nem volna kedve a miniszterséghez. A Reichsrath valószínűleg november 17-én kezdi meg tanácskozásait. Ez időpont megválasztására nézve elsősorban az a körülmény volt irányadó, hogy ő felsége Bécsbe való visszatérése előtt Fiedler és Praschek miniszterek lemondása ügyében döntés aligha várható és hogy a kormány épp ugy, mint a politikai pártok, csak az e kérdésben történt döntés után tehetik meg előkészületeiket a reichsrathi tárgyalásokra.

Osztrák tartománygyűlési választások. Zárából jelentik, hogy a tartománygyűlési választások ma ott teljes rendben mentek végbe. Megválasztottak husz képviselőt, köztük két horvát nemzetit, hat horvát jogpártit, egy horvát párti önállópártit és hat szerb képviselőt. — Bécsben az új választójog alapján tegnap volt az általános kuriából az alsó-ausztriai tartománygyűlésbe a választás. Bécs városának 48 mandátuma közül 43-at a keresztényszocialisták, ötöt a szociáldemokraták szereztek meg. A vidéki városok és kerületek mandátumaiból 9-et a keresztényszocialisták, egyet a szociáldemokraták. A megválasztottak közt van Gessmann miniszter és Lueger főpolgármester.

Oroszok a perzsa határon. A perzsa határon egyre koncentrállják az orosz csapatokat s mint a pétervári kormány az ottani török nagykövetnek kijelentette, Oroszország készül Perzsiában a fegyveres beavatkozásra. Ezek az események egyáltalán nem fenyegetnek újabb keleti bonyodalommal, noha az angol sajtó az orosz katonai készülődésekben az angol-orosz egyezmény nyílt megszegését látja.

A német képviselők esküje. A képviselőházban ma eskették meg az új képviselőket. A királyra és az alkotmányra letette az esküt harminczhét képviselő, köztük hat szociáldemokrata. A ház azután a szociáldemokratáknak Liebknecht képviselő szabadonbocsátására vonatkozó javaslatát egyhangulag a házszabály-bizottság elé utalta.

Az amerikai flotta Japánban. Az Egyesült-Államok hajóhada e hó 18-án reggel érkezett Yokohamába. A flottát a tengeren 16 japán csatahajó fogadta s tiszteletére a parti őrök 336 lövést tettek. Az amerikai hajók japán czirkálókól követve, futottak be a kikötőbe, ahol rengeteg közönség ujongva várta a flotta megérkezését. Egy tokiói, 19-én kelt távirat szerint, a japánok lelkesedése az amerikai flotta látogatását diadalmas ünneppé avatta. Tokió utcáin didalívek emelkednek, a házak innepi köntösben üd-özlik tengerentuli vendégeiket. Csillagos, piroscsiku yankey-zászlók lengenek az egyik házsorról, a szemben lévő a „Felkelő Nap” lobogói pompáznak. A japán újságok angol nyelvű cikkeket közölnek s az angol himnusz s háládatosan ismerik el, hogy Japán scha nem szűnő hálával tartozik a nagy köztársaság iránt, mely bevezette a modern civilizáció világába s azóta is barátságának számos jelével tüntette ki, melyet a legkisebb felhő sem homályosított el. — Sperry tengernagy és a flotta tisztsjei 19-én érkeztek Tokióba. A tengernagy, a zászlóstitiszti kíséretében, a Shibapalotába volt hivatalos, mely a császár egyik legpompásabb lakóháza a tokiói öbölben. A flotta tisztsjei, akik több látogatást tettek az előkelőségeknél, O'Brian amerikai nagykövethoz voltak hivatalosak ebédre. Roosevelt elnök és a japán császár a flotta tokiói látogatása alkalmával rendkívül szívélyes hangú üdvözlő táviratokat váltottak. Báró Komura miniszterelnök a flotta tiszteletére bankettet adott, melyen báró Komura vendégeit életette, akiknek nevében Sperry admirális mondott köszönetet a fogadtatásért. A flotta tisztsjei 23-án utaztak el Tokióból Yokohamába. Elutazásukkor a pályaudvaron megjelentek a diplomáciai kar, a kormány képviselői s a szívélyes óvációk megismétlődtek.

EGYHÁZAK.

— (Kálvin János emlékezete.) Kálvin János születésének jövő esztendei évfordulója alkalmából a reformáció négyszázados emlékéül Genf városa tudvalevően díszes szobrot állíttat föl, melynek költségeihez a világ minden református egyháza hozzájárul. Baksay Sándor, a dunamelléki református püspök lelkes felhívással fordul a kerülete közönségéhez, amelyet arra kér, hogy adományaival méltó mértékben vegyen részt a reformáció nagy történeti jelenségének megörökítésében. Felhívja a lelkipásztorokat, hogy a legszélesebb körben adománygyűjtést indítsanak és november első vasárnapján a templomokban a szobor czéljaira való adakozásra hívják fel a közönséget. Nagyarányu gyűjtés kérsével fordul a református iskolák igazgatóihoz, az egyházak presbitériumaihoz és az egyházmegyékhez, hogy a harmadféli millió magyar kálvinista, számához mérten vegye ki részét az ünnepléyből. Ezt annál inkább is fontosnak tartja, mert a szobor-csoportozaton a magyar reformáció két nagy kálvinista alakját, Bocskay István fejedelmet és Szegedi Kiss Istvánt az adakozás arányában fogják megörökíteni. Adományokat minden lelkeszi hivatal elfogad.

— (Egyházkerületi közgyűlés.) A dunamelléki református egyházkerület ma délelőtt Darányi Ignác főgondnok és Baksay Sándor püspök elnöklésével folytatta közgyűlését. Elsőbben dr. Szabó József, a kerület vagyongazdálkodója terjesztette elő jelentését, amelyet a benne foglalt javaslatokkal együtt tudomásul vett a közgyűlés. Egy kis vihart támasztott a missziói bizottság jelentése, amelyet Kelecsényi Zádor mutatott be. Ennek során jelentette ugyanis, hogy Uj-Banovcén (Horvátországban) a nyáron templom-avatás volt s az istentiszteletet az avató-ünnepen kizárólag horvát nyelven végezték, holott a hívek csaknem valamennyien magyarok voltak. Ez a kijelentés az egyházkerületi közgyűlésen némi visszatérést keltett s többen éles hangon elítélték az odavaló lelkesek eljárását, hangoztatván, hogy ilyen esetnek többé nem szabad előfordulnia s gondoskodni kell arról, hogy a magyar nyelv kellő védelemben részesüljön. A jelentést ez-

után tud joggyi l
— (egyházak emlékezn Az idén templomá két istent órákor a órákor a zönség re meg az ü Aladár le templomb

Nagy

Ma d cseli diá akik kése met egyes a cseliek a német ö közül több kórházba Délutá tráltak és vábbi rend Kevéss helyreállítá tesulások mely a Gr vonalat e egyedül há megsebesít nap folyam A hivatalos lyeekben a delmével fo talanságok, rost jellem héten sajno hágsok tö dekeit sérti város jó hi gós kötele ezen áldatla mális viszo tartásával a az alkotmán tegye és a a rend és n hezen határ reméli, hog veszőlyt el Délután met képvise tető német a képviselő tötték. Az e az utcák a melyen a s ér ői va megtette ki a külváros A csele ezákat és c roshan sem ség, a mely tökkel szem alapos a re kiujalni, ann a legszigoru Az ifju- menti bizott vették Mast sáról és a E szülésre von rozták, hog zott határoz a következő Az ifju- parlamenti b zal figyelme rak egyébko

perczkor érkeztek meg. Délben fél egy órakeret volt a Magyar Király-szállóban, amelyen az első felköszöntőt Kálmán Rudolf főispán mondotta a királyra. Domány János polgármester a vendégeket élte. Antal Gábor ref. püspök az emlékmű megalakotójára, Istók Jánosra emelte poharát. Szabó Kálmán, a függetlenségi párt elnöke a függetlenségi eszmék diadalára ültette poharát és szép szavakban emlékezett meg a kerület képviselőjének, Szász Józsefnek odaadó és lelkes működéséről. Szász József Komárom város közönségét ültette, amelyhez a szeretet és ragaszkodás annyi szála fűzi.

A vízmérő-órák botránya.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 27.

E botrányos ügyben megindult rendőrségi vizsgálatnak ma különös érdekeltséget kölcsönzött Perczel Béla belügyminiszteri számtanácsos, fővárosi bizottsági tag kihallgatása. Tudvalévő, hogy Perczel Béla volt az, aki interpellációban hívta fel a közgyűlés figyelmét a vízmérő-órák körüli visszaélésekre. Perczel kihallgatása a főkapitányságon délelőtt tíz óráig tartott egészen a délutáni órákig.

Hír szerint Perczel Béla vallomása teljes fényt vet az egész ügyre és teljes bizonyossággal állapítja meg egyes tisztviselők bűnös visszaéléseit. Sőt kijelentette Perczel azt is, hogy a Kunz-féle gyárban vízmérő-órát egyáltalán nem tudtak készíteni, mit maga Kunz Ferencz is beismert már kihallgatása alkalmával. Kunz ma el akart utazni, de Sándor László rendőrkapitány felszólította, hogy addig maradjon legalább a fővárosban, amíg az ügy teljesen nem tisztázódik. A vizsgálat előrehaladását valószínűleg Vosits Károly holnapi vallomása is elő fogja segíteni.

Vosits ma érkezett meg Párisból s részletes kihallgatása holnap fog megtörténni. Ugyancsak a holnapi nap folyamán hallgatja ki Sándor László Hall Jenő számtanácsost, Kovlát Andor számvizsgálót, Meleg Gyula mérnököt, Fischer Mihály szerelőt és Deák Mór anyagkezelőt.

Buzáth tanácsjegyző levele.

Buzáth János fővárosi tanácsjegyző ma a következő levelet intézte a főváros polgármesteréhez:

Nagyságos Polgármester ur! A budapesti vízmérő betéti társaság Kunz F. cég ellen folyamatban lévő vizsgálattal kapcsolatban a ma este megjelent lapok egy részében részben az az állítás, részben az a gyanúsítás foglaltatik személyem ellen, mintha a nevezett cégtől én is fogadtam volna el bizonyos összegeket vagy ajándékot. Mindenekelőtt kijelentem, hogy ez a vád minden ízében alaptalan s engem méltatlanul ér, mert én a nevezett céggel, vagy Kunz Ferenczcel az elkerülhetetlenül szükséges hivatalos érintkezésen kívül soha semmiféle más összeköttetésben nem voltam és soha semmiféle ajándékot vagy pénzüsszeget el nem fogadtam, de határozottan kijelentem azt is, hogy ilyet nekem soha, sem közvetve, sem közvetlenül még csak fél sem ajánlottak. Ennek igazolására és bizonyítására felszámoltam magam ellen a legszigorubb s legszélesebb körű vizsgálatot s e célból kérem Nagyságodat, hogy ellenem a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot minden más ezzel az ügyvel kapcsolatban folyamatban lévő eljárás és vizsgálat befejezésének bevétele nélkül haladéktalanul elrendelni méltóztassék. Egyuttal bejelentem Nagyságodnak, hogy amit én ezen ügy jelen stádiumában tehettem, nevezetesen, hogy azon lapok ellen, amelyek személyemet ezzel az ügyvel a fenti vonatkozásban kapcsolatba hozták, ugyancsak a cég ellen, amelynek könyveiben, levelezésében vagy feljegyzéseiben az én nevem bármely néven nevezendő jogcímen állítólag szerepel — büntető feljelentést tegyek, ezt a lépést már is megtettem és büntető feljelentésemben a királyi ügyészség részére a szükséges törvényszerű felhatalmazást megadtam. Ugyanígy fogok eljárni mindenki vel szemben, aki személyemet ebben az ügyben fentiekhez hasonló vonatkozásba hozza. Kérem Nagyságodat, hogy az egyéni és köztisztviselői reputációmát mélyen sértő súlyos vádalkalmat megtorlására tett lépésemet is tudomásul venni szíveskedjék.

A délutáni vizsgálat.

Dr. Sándor László rendőrkapitány fél három órakeret fejezte be Perczel Béla számtanácsos kihallgatását. Alig vett annyi időt magának, hogy megebédeljen, aztán már négy órakeret újra megjelent hivatalában, ahová kihallgatásra idézte dr. Buzáth János városi tanácsjegyzőt, Vosits Károly városi tanácsost és a vízművek egyik műszaki alkalmazottját.

Megírtuk, hogy Kunz Ferencz milyen szerephez juttatta az országos botrányban Buzáth tanácsjegyzőt. A lefoglalt levélmásolatok egyikeben azt írja Kunz Ferencz a borszlói gyár igazgatójának, hogy Buzáth megvesztegetésére nyolczszáz koronát szánt. Egyébként is Kajlinger Mihályon kívül a tanácsjegyző ismeri a legtűzetesebben a vízmérő-órák ügyét, mert ő írta a szerződéseket és vele érintkeztek az érdekelt felek.

Buzáth kihallgatása.

A tanácsjegyző négy órakeret jelentkezett Sándor kapitánynál, aki haladéktalanul kihallgatta. Mindenekelőtt felmutatta azt a levélmásolatot, amelyben megvesztegetésről beszél Kunz. A tanácsjegyző kijelentette, hogy pénzét sohasem kapott, megvesztegetésére kísérletet sem tettek s ha tettek volna, tudta volna, mi a kötelessége.

Hosszasan beszél a kiküldött bizottság működéséről. Azt mondja, hogy ő nem műszaki ember, hanem jogász, aki nem ért a vízmérő órák gyártásához. Kajlinger Mihály szakvéleményében teljesen megbízott, mert az igazgatót európai hírnevű szakteknintélynek ismerik. Egyébként is véletlenül jutott a bizottságba. Vosits tanácsos betegen feküdt, a polgármester tehát őt bízta meg a helyettesítéssel, mint-hogy ő az ügyosztály első tanácsjegyzője.

A kihallgatás hét órakeret ért véget.

Buzáth tanácsjegyző nem sokkal hét óra után elhagyta Sándor László kapitány szobáját és az előszobában közölte Vosits tanácsossal, hogy a kapitány őt akarja kihallgatni. Vosits be is ment a kapitányhoz, kihallgatása azonban nem sokáig tartott, mert csak az általános kérdésekre kellett ma megfelelnie. Ma délutánra a vízműveknek egy alkalmazottja is be volt idézve, akit azonban Sándor László kapitány holnapra rendelt magához. A vizsgálat fél nyolczkor ért véget és holnap reggel kilenczkor folytatják. Vosits tanácsost holnap bizonyára a dolgok érdemét illetően is ki fogják hallgatni.

Vosits Károly a rendőrségen.

Délután öt órakeret jelent meg a főkapitányságon Vosits Károly fővárosi tanácsos, akinek a kihallgatása azért késett máig, mert csak tegnap este érkezett Budapestre külföldi utjáról. Ma délelőtt megjelent hivatalában a városházán, ahol legelső sorban fölkereste dr. Bárczy István polgármestert, hogy a Kajlinger-ügyben értekezék vele. Miután Bárczyt nem találta hivatalában, Buzáth tanácsjegyzőhöz fordult és tőle kérdezte meg, milyen stádiumban van a botrány ügye.

Mindenekelőtt az érdekelte a tanácsost, vajon kapott-e távolléte idején idézést a rendőrségtől. Buzáth ez irányban nem tudott felvilágosítást adni Vositsnak, akinek röviddel utóbb kielégítést nyert a kívánsága. Ugyanis tizenegy óra tájban megjelent nála a főkapitányság egyik kézbesítője, aki zárt borítékban átnyújtotta a ma délután öt órára szóló idézést.

Vosits Károly tanácsost szintén mint gyanúsítottat idézte meg Sándor László kapitány, aki negyed öt órakeret fogott hozzá dr. Buzáth tanácsjegyző kihallgatásához, amely hét órakeret ért véget s így a tanácsosnak közel két óra hosszat kellett várni, amíg rá került a sor. Vosits türelmetlenül várta a kapitány szűk előszobájában a tanácsjegyző kihallgatásának befejezését és többször kifakadt:

— Mit beszél annyit az én nótáriusom?

Az „Egyetértés“ munkatársa szintén Sándor László rendőrkapitány előszobájában tartózkodott és várakozás közben fölülte érdekes beszélgetése volt Vosits tanácsossal.

— Mult hét szombatján, Velence egyik éttermében magyar lapok kerültek a kezembe — mondja a tanácsos — s ugyancsak megdöbbenem, amikor a vízmérő-órák körüli botrány ügyét láttam az újságokban. Ezekből a cikkek-ből értesültem, hogy az ügy, a rendőrségre ke-

riült, s hogy nagy panamák és bűnös visszaélések földerítésén fáradozik a policzia. A dolog, őszintén mondván, nagyon meglepett, mert az a szent meggyőződés, hogy a városi emberek nem voltak megvesztegethetők.

Különösen Kajlingerre vonatkozik első sorban ez a kijelentésem. A vízművek igazgatóját feltétlenül kifogástalan, tetőtől-talpig abszolút becsületes és teljesen megközelíthetetlen embernek tartom. Tisztességbe vetett hitemet még az sem másíthatná meg, ha huszonhat-ezer tanu az ellenkezőjét állítaná is. Hamis tanu annyit találni, hogy sok.

Csak egy esetben hinném el, hogy Kajlinger bűnös, nevezetesen, ha az igazgató sajátkezűleg irt elismervényét tartaná a szemem elé. Mindaddig, míg ez meg nem történik, Kajlinger becsületesességéért mindkét kezem a tüzből teszem!

Szerintem Kajlinger Mihály csak ott vétette el a dolgot, amikor Kunz Ferencz gyárjáról, a valóságnak meg nem felelő szakvéleményt terjesztett hozzám, az ügyosztály vezetőjéhez. De ezt az inkorrektéget is megtudom magyarázni. Kajlingernek kötelessége lett volna szigorúan felügyelni Kunznak a fővárossal kötött szerződésének pontjaira, illetőleg azok pontos betartására. Ugy hiszem, ő ezt elmulasztotta és utóbb, amikor Perczel Béla bizottsági tag interpellációja szükségessé tette a gyár megvizsgálását, a mulasztásáról nem akart sajátkezűleg bizonyítványt kiállítani. Így történhetett és csak is ez lehetett az egyedüli magyarázata, hogy Kajlinger, aki európai híri gépészmérnök és elismert szakteknintély, Kunz gyárjáról azt mondotta, hogy abban készülnek a vízmérő órák.

Ez a jelentés hozzám került és én Kajlinger szakvéleménye alapján válaszoltam az áprilisi közgyűlésen Perczel interpellációjára. Élénken emlékszem arra, hogy Perczel nem vette tudomásul a választ, sőt erős kifejezésekkel is illetett, amelyek miatt a tanácssterem mellett lévő dohányzó szobában összekocczanásunk is volt. Még Bárczy polgármester is szükségét látta annak, hogy válaszom elfogadása érdekében a közgyűlésen felszólaljon. Most megtudom érteni, miért vett bátorságot magának Perczel bizottsági tag ama hanghoz, amelyet akkor használt. Bizonyára azt hitte, én is leköteltetjem vagyok Kunz Ferencznek.

— Igen, Kunz Ferencz. Erről az emberről csak annyit mondhatok, hogy személyesen nem is ismerem. Soha sem a hivatalomban, sem lakásomon, sem kávéházban, vagy korcsmában nem voltam együtt vele, pedig harminczhárom év óta szolgálom a várost és tizenöt éve állok az ügyosztály élén. Először akkor találkoztam vele, amikor Bárczy polgármester szükségét látta annak, hogy a Kajlinger-féle szakvélemény ellenőrzése végett újra vizsgáljuk meg a gyárat. Fodor és Neuschloss mérnökök, valamint Perczel Béla fővárosi bizottsági tag társaságában tartottuk meg a szemlét és büszkén vallhatom, hogy amikor a gyár improduktív voltáról meggyőződést szereztem, sem Kajlinger, sem Kunz érdekeit védtem, hanem Neuschloss Kornél szakvéleményéhez csatlakoztam. Ez a vélemény pedig tudvalevőleg fölülte kedvezőtlen volt Kunzra. Ki kell jelentenem, hogy Kunz ez alkalommal szívtartalaktól traktálni és én még ezt sem fogadtam el tőle.

Érthetetlen, hogy miért idéz a rendőrség terheltként kihallgatásra. Ez ellen tiltakozni fogok kihallgatásom során. Bizonyára Kunz vallomásának köszönhetem, hogy ebbe a kellemetlen helyzetbe kerültem. Ugy hallottam ma a városházán, hogy a lefoglalt iratok között tizenöcz koronás téttel szerepelek. Ezen az összegben állítólag virágcsokrot vásárolt a — feleségemnek. Nem tudtam róla. Délben, amikor hazakerültem, megkérdeztem az asszonyt, kapott-e valaha Kunz irtól virágot ajándékba?

Feleségem nagyot nézett és nem tudta mire vélni a dolgot, majd kijelentette, hogy ő csak egy Kunzot ismer és az a divatárkereskedő, akinél öt évvel ezelőtt, amikor leányunkat férjhez adtuk, 5000 koronáért kelengyét vásárolt.

Meg kell jegyezmem, hogy pillanatig sem hittem a csokor létezésében, mert feleségem van olyan uri asszony, akinek idegenek virágcsokroft nem küldhetnek!

Évenként közel hét-nyolcz millió forog a kezemen. Már csak annyira mégsem jutok, hogy tizennyolcz koronáért eladjam magam. Hiszen éppen most dolgozom a gázgyár megváltó munkáján és köztudomásu, hogy itt akár száz-ezreket is lehetne keresni. De akadjon valaki, aki ezzel gyanusítani merészel! Rólam mindenki tudja, hogy nyers, szigorú ember vagyok. Közügyekben tréfát nem ismerek és az informálásban fáradozó urakat kitéssékelem. Egy alkalommal megesezt, hogy Mattyus Arisztid bizottsági tag, Kunz fiskálisa, aki sima modoráról ismeretes, közgyűlés után megfogott és így szólt hozzám:

— Édes, jó tanácsos uram, nem volnál kegyes néhány perczig tartó audienciát szánni nekem?

— Sok dolgom van, — feleltem — nem igen van érkezésem, de csak szólj, miben állhatok rendelkezésedre?

— A vízmérő órákról akarok szólni neked...

— Bocsánat, — feleltem — ez nyilvános árlejtés alatt álló dolog. Így erről nem is beszéllek.

— Csak annyit bátorodom szives figyelmedbe ajánlani, hogy a Kunz-féle órák a legjobbak, legtökéletesebbek, battériája a legkitűnőbb, versenyen kívül állanak és e jó tulajdonságuk mellett még jóval olcsóbbak is, mint a konkurrenské.

— De ezt az információt mintha nem is hallottam volna, az ügynek teljesen szabad folyást engedtem. Hogy Kunz könyvei, följegyzései, levelei miről beszélnek, azt nem tudhatom. Ha nevem szerepel bizonyos tételek kapcsán, azok a könyvelési adatok hamisak.

Mozgó képek.

Értsük meg egymást.

AZ IDEGEN (a Baross-tér): Kérem szépen, merre van a Baross-tér?

A TANTORGÓ: Nekem golyó van a hasamban és maga viczezeket mond.

AZ IDEGEN: Magának golyó van a hasában? Mit szóljak én, aki most nem merek hazamenni, mert hajnali három óra van, mert a Gibraltár-kávéházban elvesztettem kártyán minden pénzem és mert holnap helyettem a nagy harang fogja kifizetni a kamatokat az m. sz.-ben.

A TANTORGÓ: Na jó, az más, de...

AZ IDEGEN: Itt nincs de... A legárvább ezen a földön én vagyok. Minden panamát más csinál, minden finom üzlet a más zsebébe hull. Van önnek fogalma, uram, milyen kéjjel csinálnék én becstelenségeket, milyen szivesen szerepelnék én Latkóczy-botrányban, vízmérőóra-botrányban, villamoslopásban, patika-panamákban, vagy bánom is én akármiben, csak pénzt tudnék szerezni. Igaza van kedves nőmnek, amikor azt mondja: Tivadar, mit köll nekem a te becülleted? Csálj te is. Csálj ki nekem egy négyszobás lakást, csálj ki nekem toilletket, egy nyári lakást, csálj ki a fiadnak érettségi bizonyítványt, a lányodnak hozományt, csálj Tivadar, csálj, mert a tisztességeddel éhen maradunk. Reggeltől estéig panamában töröm a fejemet, de ahová és beteszem a lábamat, ott nem nő panama.

A TANTORGÓ (nyögve): Maga itt beszél, beszél és nekem, amint már mondtam, golyó van a hasamban.

AZ IDEGEN: Az én hasamban van a golyó, uram, az én hasamban. Minden utzasarkon hitelező les rám, minden boltból rám rivalnak: jöjjön be édes és fizessen, a fene a képit, minden bankban nekem írják a legtöbb levelet és maga meri mondani, hogy golyó van a hasában.

A TANTORGÓ (végigvágódik a kövezeten): Jaj!

AZ IDEGEN (ijedten): Az istenért, mi baja?

A TANTORGÓ (nyögve): Egy félóra óta mondom már, hogy golyó van a hasamban. Öngyilkos akartam lenni...

AZ IDEGEN: Hát miért nem szól, maga szerencsétlen? Ezt megmondhatta volna hamarabb. Csakhogy maguk nem tudnak értelmesen beszélni... Ki a csuda gondol arra, hogy magánál egy golyó a hasban annyit jelent, hogy öngyilkos lett.

(Telefonál a mentőkért)

Ray.

A réz király.

— A világ leggazdagabb embere. —

Sajátságos emberi tulajdonság, hogy valami csiklandós bizsergést érzünk, valahányszor mások mérhetetlen gazdagságáról hallunk. Miért érdekel minket a tengerentuli nábobok tömegtelen milliója? Hiszen azokból egy cent se juthat a mi birtokunkba? Ki tudná agyunk és idegeink sejtjeiből ez a majdnem beteges érdeklődést megmagyarázni. Hasonlatos ez ama koldusgyermek sóvár pillantásához, melylyel a csemegeüzletek fényes ablakáblái mögött felhalmozott drága husféléket nézegeti.

Az olvasók eme gyengéjére számított a „New-York Herald”, amikor cikksorozatát kezdte, melyben Washington milliomasait bemutatja. Ezek között Clark William A. tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre, amennyiben az ő vagyona nemcsak szűkebb hazájában, de az egész földkerekségén a legnagyobbak mondható.

Clark a „réz király” néven ismeretes. Ez a cím nem egészen találó. Az igaz, hogy egyetlen bányája annyi rézet tartalmaz, hogy azzal az egész világ rézszükségletét ötven évre fedezhetné. Csakhogy az ő vállalkozásai ezen kívül nagyon sok más iparágra kiterjednek. Óriási drótyáraiban villamosvezetékhez szükséges sodronyuzalokat állítanak elő; rengeteg vasutvonalaknak egyedüli tulajdonosa és — a többek közt — nagyszerű cukorfinomítója van, melylyel összeköttetésben kiterjedt mezőgazdaságot is tart fenn.

Erre vonatkozólag egy jellemző adomát eleveintünk fel:

Clark európai utazása alkalmával vendége volt egy osztrák gazdának. Egy este a földbirtokos vadászkastélyának verandáján ülve, a rácson túl éppen akkor vonult haza a szántás után a házigazda tizenhat czimeres ökre. A városka polgármestere — aki szintén ott volt — megkérdezte az amerikait, van-e odahaza szarvasmarhája. Clark nyugodtan s minden irónla nélkül felelte:

— Igen. Körülbelül tizezer ökröm van. De pusztán csak azért tartom azokat, hogy a cukorfinomítómban fennmaradó répahulladékok elfogyaszszák.

A milliárdos Pennsylvániában parasztszülőktől született s nagyon is szerény neveltetésben részesült. Már gyerekkorában dolgozott a házon kívül és a kapott pénzt félrerakta, hogy azon „tudást vásároljon”. Ezalatt — amerikai fogalmak szerint — önképzés értendő.

Mint fiatal ember Jovába s onnan Missouriba került, ahol mint falusi tanító tartotta fenn magát. Havonként tizenöt dollárt kapott, ami nem sok, de igényei még szerényebbek voltak, úgy, hogy egy idő múlva annyit tehetett félre, hogy Nyugatamerikába utazhatott.

Egy fejlődésben lévő gyarmatban kis fizetést nyitott, amelyben a bowiekéstől kezdve, minden egyéb iparcikket árult. A boltocska jövedelmezése s nemsokára olyan kincsébányának bizonyult, hogy Clark jó áron tudhatott rajta.

A vételáron füstölthust vásárolt, ezzel a Mississippin lefelé hajózott s utközben eladogatta. Szépen nyert rajta, de a kereskedés még se volt inyére. Sokkal inkább vonzották az érecek, melyek a Nyugat bányáiban pihentek. Montanába utazott és beállt bányamunkásnak.

De csak szinleg volt munkás. Kémiai ismereteivel és élénk szellemével gyorsan tájékozódott. Mőhőn tanulmányozta a talajt és az üzemet s amikor tisztában volt mindennel, megtakarított pénzén egy claimot (turzási jogot) váltott s csakhamar ő magának is rézet, aranyat, ezüstöt aknázhattott ki a földből.

E bánya bevételei vetették meg milliárdjai alapját s azontul óriási lépésekkel haladt a meggazdagodás útján. Éles szeme, vasakarata, értelme és erélye nagy szolgálatára voltak és büszkén mondhatja, hogy csakis ezek voltak segítő társai. Mindent önmagának köszönhet.

És ez a rémgazdag ember most is olyan egyszerűen él, mint annak idején. Korán kel. Reggelle után már az irodájába megy s ott a lunch-ig dolgo-

zik. Az étkezésben is rendkívül mérsékletes, csak éppen este, az ebédjénél eszik valamivel többet. Még a hivatalos lakomákon se tér el rendes szokásától. Ugy tesz, mintha innék, pedig csak az ajkait nedvesíti a borral.

A szórakozások között a golfjátékot és a vadászatot kedveli, azonkívül minden szabad idejét a családjának szenteli. Első házasságából két fia és két leánya — természetesen fényes körülmények között — már önálló családot alapított. Második nejét, egy művészetkedvelő, bájos s az amerikai társaságban nagyon népszerű hölgyet, imádja. Ebből a házasságából két leánya született.

Valaki megkérdezte, hogyan lehet meggazdagodni, mire Clark nyugodtan így felelt:

— Először is takarékoskodni kell; ha még olyan keveset is, de félre kell tennünk a jövedelmünkől. Másodsor: Sohase avassunk senkit az üzleteinkbe, ha ez nem feltétlenül szükséges. Harmadsor: szerencse kell hozzá, szerencse és harmadszor is — szerencsel!

Reméljük, hogy ezt az utasítást követve, sok magyar olvasónknak lesz a réz királyhoz hasonló vagyona.

UJDONSÁGOK.

Neuropathák.

* * *

Az apja, vagy a nagyapja az alkoholban keverte azokat a gyönyöröket, melyeket egyébként nem tudott az életből kicsiholdni. Annyira szerette az életet, hogy képtelen volt komolyah venni: tánczteremmé avatta, vagy cabaret-vá, játszott benne léha komédiákat, tánczolt eszéveszetten, ahogyan a vére kergette, a temperamentuma vitte, az egyik fordulónál pedig nem a székéhez, hanem az oltár elé vezette tánczosnőjét. Még lihegett a tüdejük, a tánczene ritmusa még ott liktetett az agyukban, az arcukon izzott a felhevülés lázrózsája... ma pedig a fiuk, vagy az unokájuk finom kis aczélgolyót röpitett agyába.

Az atavisztikus esetek garmadájának egyik gyakori ismétlődése ez. Meséséma, melynek ma egy huszonegy éves gyermekember a szomorú hőse, holnap néhány évvel fiatalabb lesz a hős, tegnap néhány évvel öregebb volt. Az atavisztikus eleve kinyomatta gyászjelentéseit, melyekbe utólag csak a nevet és néhány évszámot kell a sorok közé ékelni. Aminthogy közöttünk is élnek emberek, akik csárdának nézik a világot, melyben a legénykedésnél egyéb dolog sem akad, éppen úgy volt ez ősapáinknál is. Az ő duhaj temperamentumukért, a bevert tíkrök és földhöz csapott poharak árát az utódoknak kell kiegyenlíteni. Aminthogy a gazdasági és egyéb életviszonyoknak ma is vannak elnyomottai, éppen úgy volt ez ősapáinknál is. Az ő összezsugorodott gyomraikért az utódoké az éhenhalás rekompencziója.

Ez így van és így volt.

És ökölbe szorul a kezünk, ha arra gondolunk, hogy a jövőben is így lesz. Nincsen elszomorítottabb, mint kijelölve látni a sírhelyet, ahol minden életambiczió, földtagadó törekvéseink rideg, kegyetlen bevégződést nyernek. Olyan ez a tudat, (az abnormis, vagy legalább is abnormis körülmények között tengődött és grasszált ősök ismerete), mint a gazdagok érzése, amikor a családi kriptájukba lépnek. A dőhos, kicsiny, hideg kőházban kínos pontossággal van kivésve az utolsó lakás, az elkerülhetetlen, a felmondhatatlan és lelebb, hátrébb ott tátong négyszögbe tört ásitással a többi is. A fiúé, az unokáé...

Ez a kriptá a neuropathák élete, az atavisztikus halálraiteltjeinek elkerülhetetlen végállomása. A végállomás, mely gyakran az utközeppen mered a szomorú peregrinus elé s amelyel legtöbbnyire szanatóriumnak, örültek házának, revolvernek, gyilkos semminek neveznek. Meni, élni, gondolkodni és érezni ezzel a biztos tudattal, szenvedni, gyötrődni, átkozódnál a másol bűnéért, a mások szerencsétlenségéért, tudni, hogy nincs explálás, nincs orvosság, tudomány

elrejtőzés, félregrás, nincsen semmi, semmi... vezethet-e máshová ez, mint oda, ahová az a szerencsétlen huszonegy éves fiatal ember eljutott?

Az életben való csalatkozást még ki lehet heverni, de a tudomány bevallott tehetetlenségét soha.

NAPIREND. Naptár. Szerda, október 28. — Róm. kat.: Simon és Juda ap. — Prot.: Simon és Juda. — Görög-ország: okt. 15. Luceán vt. — Zsidó: Thirsi 3. — A nap két reggel 6 óra 39 perccel, nyugszik délután 4 óra 48 perccel. — A holdkél reggel 9 óra 56 perccel, nyugszik este 6 órakor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad 12 órakor. — Delegációs udvari ebéd a budai várban.

A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Fiatal művészek kiállítása az Uránia Kigyló-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György múzeum zárva. — Az Erzsébet-Múzeum zárva. — A Nemzeti múzeum könyvtára nyitva. — Az Akadémia könyvtára nyitva. — Az Egyetemi könyvtár nyitva. — A fővárosi könyvtár nyitva. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva. — A pedagógiai könyvtár nyitva. — A többi múzeumok és nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— **Személyi hírek.** Lajos bájos főherceg november 3-án hosszabb tartózkodásra sárvári kastélyába érkezik. — Dr. Török Aurél udvari tanácsos, a budapesti Tudományegyetem prorektora megrongált egészségének helyreállítása végett hosszabb időre szabadságra ment.

— **Vilmos császár Ausztriában.** Berlinből az a távirati jelentés érkezik, hogy Vilmos császár november 4-ikén Bécsbe érkezik, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökösrel az eckertsau-i vadászaton résztvegyen. A császár három napig lesz a trónörökös vendége és november 7-én királyunkat látogatja meg Schönbrunnban.

— **Széchenyi Lászlók család öröme.** Örmezőről táviratozzák, hogy Széchenyi Lászlóné grófnő Vanderhilt Gladys ma délelőtt egészséges leánygyermeknek adott életet. Mind a ketten jól vannak.

— **A német trónörökös találmánya.** A német trónörökös ujjaita kézelőgombot talált föl és találmányára annak rendje és módja szerint szabadalmat kért. A szabadalom ma jelent meg hivatalosan.

— **Zeppelin léghajójáról.** Friedrichshafenből érkezett távirati tudósítás szerint a kiküldött birodalmi biztosok gróf Zeppelin részvételével konferenciára gyűltek össze, hogy megállapítsák a Zeppelin-féle léghajónak az állam által történő átvételére vonatkozó feltételeket. A megállapodás részletei még ismeretlenek, a tegnapi kitűnően sikerült harmadik kísérlet hatása alatt azonban mindenki azt hiszi, hogy a kiküldött biztosok, akik a kísérlet minden mozzanatát pontosan megfigyelték, most már kevésbé szigorú feltételeket fognak kikötni. Ma délelőtt 10 óra után Henrik porosz herceg Manzellbe utazott, hogy gróf Zeppelin léghajójára szálljon. A württembergi király a birodalom ballonsarnokáig kísérte a herceget. 10 óra 30 perccel a léghajó a herceggel és gróf Zeppelinnel felszállt és előbb Mersburgba röpillt, ahonnan a szárazföld felé véve útját, fél 12-kor Markdorf fölött szállott Heiligenberg irányában.

Éjjel jelentik meg: A léghajó Überlingen, Konstanz, Singen, Schaffhausen felett haladt el és Stein am Rheinig jutott, ahonnan visszatért Konstanzba. A Schaffhausen és Konstanz közti ötven kilométernyi utat a léghajó, oldalszél daczára, egy óra alatt tette meg. Az utat ezután a svájci parton Rohrsbach, Bregenz, Lindau felett folytatta a hajó, míg végül Manzellbe jutott, ahol a tömeg nagy lelkesedése közben a léghajó az uszócarnok előtt simán leszállt.

— **A munkásgimnázium.** A Kecskeméti felállítandó munkásgimnázium ügyében közös értekezletet tartottak a kecskeméti középiskolák tanári testületei. A Katona-Kör titkárságának előterjesztése után az értekezlet elhatározta, hogy e közhasznú intézményt létesíti, támogatja és egy tizenkét előadásos teljes ciklusra és egy hat előadásos öszvevont ciklusra, két tudományzak ismertetése végett közreműködését felajánlja.

— **Gróf Zichy Tivadar estélye.** A Park-Klub ragyogó termeiben gróf Zichy Tivadar, a delegáció elnöke, ma este fényes estélyt rendezett a két delegáció tagjainak tiszteletére, amelyre, az eddigi szokástól eltérőleg, meghívót kaptak a delegátusokon és a minisztereken kívül mindazok is, akik állásuknál és hivataluknál fogva a delegációk működésével kapcsolatos munkát végeznek. Kilencz órakor kezdtek gyülekezni a vendégek, akiket az emeleti nagy terem bejárójánál a házigazda lekötözött szívelyességgel üdvözölt. A magyarok érkeztek előbb s már csaknem teljes számban együtt voltak, amikor megkezdődött az osztrákok fölvonulása, akik este nyolcz óráig plenáris ülésben bonczolgatták a külügyi poltikát s ezért késtek egy keveset. A fekete frakkokon az első pillantásra észre lehetett venni, hogy a viselőjüknek a Lajtán innen, vagy a Lajtán túl van a hazája. Általánosan föltűnt ugyanis, hogy az osztrákok között aránytalanul többen vannak különböző érdemrendekkel dekorálva, mint a mieink között s e tekintetben még az osztrák újságírók sem tettek kivételt. Bizony láttunk ott bécsi újságírókat, akinek olyan hatalmas csillag ragyogott a bal mellén, hogy vele csak Justh Gyula gyönyörű dekorációja vehette föl a versenyt. A magyar képviselőház elnökének frakkját ugyanis a tulipán díszítette, amely — amint ő mondta — a nemzeti ellenállást és a magyar ipart jelenti. A delegációkon közreműködő magas rangú katonatisztek aranytoll csillagot egyenruhájára tette élénkebbé a frakkok fekete színét s feltűnt, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is frakkot öltött a honvédtábornoki uniformis helyett. Az emeleti termekben szétoszladozó társaság vagy egy óra hosszat a legváltozatosabb képet mutatta. Itt Wekerle Sándor miniszterelnök beszélget báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel és Széll Kálmánnal, ott gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és gróf Hadik János államtitkár körül csoportosulnak a magyar delegátusok, a terem közepén Justh Gyula házelnök barátkozik az osztrákokkal és különösen dr. Celakovszky Jaromirral folytat hosszabb eszmecsere s példáját követik Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert, Sztéryny József és Popovics Sándor is. A közös miniszterek csoportról csoportra haladva, hol a magyarokkal, hol az osztrákokkal váltanak barátságos szavakat, míg az osztrák delegátusok leginkább Barabás Bélára kíváncsiak. Gróf Zichy Tivadar, a házigazda, valóban csodálatosan teljesítette kötelességét és az ő előzékenysége igazán rendkívül kedvessé és intímé tette ezt az estét. Tíz óra tájban aztán megnyiták a földszinti termek, amelyekben bámulatosan gazdag buffet várta a vendégeket. Berkes zenekara gondoskodott még a vidám hangulat fokozásáról. A buffetben aztán kisebb asztalok körül helyezkedett el a társaság és sokan érdeklődéssel nézték azt az asztalt, amelynél Wekerle Sándor, Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert, báró Aehrenthal és gróf Merveldtrel az élükön többen az osztrák delegátusok közül ültek. Igazán közvetlen volt az egész estén az érintkezés az osztrákok és a magyarok között és a jelen voltak valóban egy kellemesen töltött est emlékével oszlottak szét.

— **Ujczok eskütétele.** A budapesti helyőrség ezredeihez október elsején bevonult közös hadseregbeli és honvédségi ujczok a szokásos katonai esküt november elsején, vasárnap fogják letenni. A felvétel az idén nem a Vérmezőn, hanem az egyes kaszárnyák udvarán lesz, ahol reggel nyolcz órakor gyűl egybe a díszbe öltözött legénység és a tisztikar. A katonai eskü szentségét az ezredparancsnokok magyarázzák meg, míg az ezredsegédtsztek felolvassák az eskümintát, amelyet a legénység utánuk mond. Az eskütétel után diszfelvonulás következik. A szertartás előtt az ujczok felekezeteik szerint testületileg vonulnak a budavári helyőrségi katolikus, a Kálvin-téri református és a Deák-téri evangélikus templomba.

— **Három öngyilkosság Makón.** Makón három öngyilkossági eset fordult elő. Siket Jánosné hatvanéves asszony és Benyák József földmives gyógyhatatlan betegség miatt, Türi Sándor pedig boldogtalan házassága miatt követte el öngyilkosságát. Mindhárman meghaltak.

— **Egy tudós tragédiája.** Szomorú sors érte a napokban a tudományos világ egyik érdemes alakját, dr. Máté Sándort, az egyetemi könyvtár első őrét. A 62 éves öreg urat évek óta lappangó elmebaja olyan romboló erővel rohanta meg, hogy közveszélyessé lett és elmeegógyintézetbe kellett szállítani. Dr. Máté Sándor szorgalmas tisztviselője volt az egyetemi könyvtárnak. Elmebaja mintegy hat évvel ezelőtt kezdődött, amikor egyszerre mindenkiben ellenséget látott. Mindenfelé azt híresztelte, hogy üldözik, de majd ő megboszulja magát. Ezután nyakra-főre gyártani kezdte a feljelentéseket tisztviselőtársai ellen és azokat a legsúlyosabb büncselekményekkel vádolta. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban, ahová a feljelentések érkeztek, nagy megdöbbenést keltettek a vádak. Szigorú vizsgálatot indítottak, amelyek során minden egyes esetben kiderült a vádak alaptalansága. A rendőrségnél fűtt, ugyancsak alaptalan feljelentései után, 1903-ban megvizsgálták a feltűnő viselkedésű könyvtárort és már akkor üldöztetési téveszméket és érzékszervi csalódásokat konstataáltak a beteg emberen. Dr. Máté azonban ezután sem nyugodott meg, hanem egyre-másra intézte panaszos beadványait az egyetemi tanácshoz és a kultuszminisztériumhoz. A feltűnő nagy számmal érkező vádaskodások következtében végre is érdeklődni kezdtek a minisztériumban dr. Máté iránt, mire elmeorvoszakértői megfigyelés alá helyezték. A vizsgálattal megbízott orvosok több ízben keresték a beteg könyvtárort, ez azonban eleinte bujkált a szakértői megvizsgálás elől. Végre szeptember havában sikerült a vizsgálatot végrehajtani. Az orvosszakértők két ízben közel két-két órán át megvizsgálták a szerencsétlen embert s megállapították, hogy dr. Máté Sándor paransziában szenved, elmebaja gyógyíthatatlan s ügyei ellátására nem képes. Minthogy pedig elmebaját téveszméi károsan befolyásolják és egyes nyilatkozataiból közveszélyességre lehet következtetni, az orvosszakértők indokoltak tartották a betegnek elmeegógyintézetben leendő elhelyezését. Az orvosi vélemény alapján dr. Máté Sándort pénteken a lipótmezei elmeegógyintézetben helyezték el.

— **Fegyelmi ügy Kálvin János mlatt.** Zoványi Jenő sárospataki teológiai tanár ismert ügyében ma jelentős fordulat állott be, amennyiben ma érkezett le a dunamelléki református egyházkerülethez báró Bánffy Dezső főgondnok és Antal Gábor püspök konventi elnökök határozata, mely szerint ez ügyben a konventi elnökség a fegyelmi eljárás lefolytatása az érdekeltnek látszó tiszáninneni református egyházkerület helyett a dunamelléki református egyházkerület felügyelő-bizottságát küldi ki. Zoványi tudvalevőleg bíróküldési kérést terjesztett elő, azzal a megokolással, hogy az ellene indított fegyelmi eljárás nem elvi, hanem személyi okokon alapszik; Kálvin János alakját előtte már más magyar egyházi tudósok nála sokkal súlyosabb kritika tárgyává tették.

— **Öngyilkos örült.** Angyalffy Ferencz huszonegy éves magánhivatalnok két héttel ezelőtt még a lipótmezei tébolyda szomorú lakója volt. Azt hitték, hogy felgyógyult és ezért kieresztették. Ma reggel azonban kilencz óra tájban ismét örülési rohamai jöttek és leugrott a Liliom-utca 21. számú ház második emeletéről. Holtan terült el az udvar kövezetén. A törvényszéki orvostani intézet boncztermébe vitték.

— **Német léghajószítek francia földön.** Párisból jelentik, hogy Maillyban (Meurthe- és Mosell-megye) tegnap egy léghajó szállt alá, amelyben 3 német tiszt ült.

— **Házasságok.** Dr. Kövesi Géza fővárosi orvos holnap, szerdán délelőtt fél tizenkét órakor vezet oltárhoz Klein Paulát, Klein Berthold fővárosi bizottsági tag leányát.

Dr. Kurzbacher Ödön műtőorvos ma délután tartotta esküvőjét a Belvárosi plébánia-templomban Palkovics Mariskával, Palkovics Edénnek, az Angol királynő-szálloda tulajdonosának leányával.

Volkmer Raymond vegyész-mérnök, a Máv. novskai fatelítőtélepenk vezetője eljegyezte Sajó Vilma Budapestben.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrás ékszerterelepen, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Bo** nevezik E... nak ott a... öszszel... nem robb... a spanyol... ban ott v... is. A bom... három kil... ben, amik... kinteni, h... rályi pár... lyétől, k... ellen irán... nem terve... hogy a s... majd Bar... rályt más... lentik, h... gőzbárkán... gőzshöz... gőzös nek... azonban a... vérét és... az összeh... történet. A... ágát.

— **Diá** Diákszöve... összes eg... az alapsza... ben Kassá... nek előkés... és Petri... sége nevé... mok és az... kért. Utj... sikere biz... den főisko... napjain fo...

— **Bar** riából Jer... ból jelentik... helye. A v... csendőr ki... zéről leold... örökre tá... puskát és... tényeket... Ugyanabb... zott és a... Feleségét... rmitette... son tért es... son fedezt... tevők azal... madtak egy... tak és az... jukat. Üld... katona v... a menekül... de amikor... hatóvá, a... tattak.

— **A** patvar vo... házában, a... sebesülése... zott honvé... sengésben... löklődés... majd pedi... Kontics... órtán súly... tők kötöt... vették.

— **Éle** ban az ö... embert ve... szolt. Ekk... hasában. C... vácsegéd... látte magá... rendőr me... kórházba v...

— **Bombák robbannak Barcelonában.** Nem hiába nevezik Barcelonát a bombák városának. Robbannak ott a bombák éjjel is, nappal is, tavasszal is, ősszel is, és minden évszakban. De mind tegnapig nem robbantak a bombák akkor, ha véletlenségből a spanyol király volt Barcelonában. Tegnap azonban ott volt a spanyol király és a spanyol királyné is. A bomba még is robbant. Egy utcában történt, három kilométernyire a kikötőtől éppen abban az időben, amikor a királyi pár a hajóajt meg akarta tekinteni, hogy egy bomba felrobbant. Minthogy a királyi pár három kilométernyire volt a robbanás helyétől, könnyen állíthatták, hogy nem a királyi pár ellen irányuló merényletről volt szó. Lehet, hogy nem tervezett merényletet senki, de nem valószínű, hogy a spanyol király a feleségével sokáig marad majd Barcelonában. — Itt említjük fel, hogy a királyt más baleset is érte. Szintén Barcelonából jelentik, hogy a király és neje a minisztérium tagjaival gőzbárkán tengerre szálltak, amelyen a kataloniai gőzslőz akartak menni. A Hironella nevű szállító-gőzös nekiment a gőzbárkának, amelynek legénysége azonban a veszedelem pillanatában megőrizte hidegvérét és egy hirtelen fordulattal meggyöngyítették az összekötő erejét. Senkinek semmi baja nem történt. A királyi pár mindvégig megőrizte nyugodtságát.

— **Diákkongresszus Kassán.** Az Országos Magyar Diákszövetség, amelynek kebelébe tartoznak hazánk összes egyetemei és főiskolái, ezidei kongresszusát az alapszabályokban meghatározott sorrend értelmében Kassán fogja tartani. A diákkongresszus ügyeinek előkészítése céljából gróf Széchenyi György és Petri Ernő Ede, a Kassai Jogász Egylet elnöksége nevében Budapesten jártak, ahol a minisztériumok és az illetékes hatóságok támogatását voltak kikérni. Utjuk teljes sikerrel járt és így a kongresszus sikere biztosítva van. A kongresszus, amelyre minden főiskola elküldi képviselőit, november hó 27—30. napjain fog lezajlani.

— **Banditák merénylete a vonaton.** A Santa-Mariából Jerezbe induló személyvonat, mint Madridból jelentik, tegnapelőtt rémes drámának volt a színhelye. A vonaton három bandita is volt, akiket két csendőr kísért. Amikor ebéd idején a banditák kezéről leoldották a bilincseket, ezek hirtelen a csendőrökre támadtak, kiragadták kezükből a szuronyos puskát és leszúrták őket. Azután a puskákat és a töltényeket magukkal vevé, kiugrottak a vonatból. Ugyanabban a szakaszban még egy házaspár is utazott és a férj ijedtében szintén kiugrott a vonatból. Feleségét a rettenetes látvány pedig annyira megrémítette, hogy elájult és csak a következő állomáson tért eszméltre. Így tehát csakis ezen az állomáson fedezték föl a gyilkos merényletet és a gonosztevők azalatt elmenekülhettek. Ezek közben megtámadták egy majorságot, ahol pénzt és lovakat raboltak és azután Sierra Gibraltárhoz felvitték utjukat. Üldözésükre egész csapat rendőr és lovas-katona vonult ki. Bornos közelében az üldözők és a menekülők között rövid harcra is került a dolog, de amikor a távoiból újabb csendőrcsapat vált láthatóvá, a gonosztevők lopott lovaikon tovább vágattak.

— **A kapitány és a bátyja.** Sivár családi perpatvar volt ma délután az Uri-utca 22-ik számú házában, amely véres verekedéssé fajult és súlyos sebesüléssel végződött. Kontics László nyugalmazott honvédszázados, hosszabb idő óta keserű versengésben él a bátyjával. Ma délután a két gyilkos testvér szóváltásba keveredett egymással, majd pedig verekedésbe kezdett. A dulakodásban Kontics százados a fején és szemén, valamint az orrán súlyosan megsebesült. Sebeit a kihívott mentők költözték be, aztán lakásán orvosi kezelés alá vették.

— **Életunt ember.** Ma reggel felé a Baross-utczában az őrszemes rendőr egy gyanusan támolygó embert vett észre. A fal mellett meglapulva lépdelt. A rendőr azt hitte, hogy tolvajjal van dolga s rászólt. Ekkor az illető elmondotta, hogy golyó van a hasában. Csabradék József a neve, 21 éves kovácssegéd. A rákosi téglagyárban ma éjszaka hasba lötte magát s onnan vánszorgott be a fővárosba. A rendőr mentőket hívott, akik Csabradéket a Rókus-kórházba vitték.

— **Végzetes gyermekszerelem.** Megrendítő szerelmi dráma történt — mint Nagyváradról jelentik — a Nagyszalonta mellett elterülő Hudas pusztán. Marton Menyhért nevű kasznárnak nem voltak gyermekei és így két rokongyermeket nevelt házánál: a tizenöt éves Parkas Gizit és a huszéves Marton Ödönt, aki most végezte el a gazdasági akadémiát. A fiatalok megszerették egymást és a fiu szökést ajánlott. A leány azonban megijedt a kalandos tervtől és visszautasította az ajánlatot, de megígérte, hogy a felesége lesz Martonnak. A fiu nem elégedett meg ezzel az ígérettel. Még egyszer felszólította szerelmét, hogy szökjék vele. Az újabb visszautasításra a fiu tört döfött a leány mellébe és vadászfegyverrel a vállába lőtt, ezután a fegyver csövét fogai közé szorítva, agyonlőtte magát. Parkas Gizit haldokolva szállították a nagyváradi kórházba.

— **Tűzelőfa a szegényeknek.** Darányi földmivélségi miniszter, mióta a földmivélségi kormány élén áll, a kincstári erdők összes hulladékfáját átengedi a szegény népnek. A most bekészített hitelegebb időjárás alkalmából ismételtelen szétment erre vonatkozó rendelkezése, egyúttal pedig ugyancsak most állították össze a kincstári erdőhivatalok azt a kimutatást, hogy a múlt télen hányan vették igénybe a miniszter ajándékát. Ezen kimutatás szerint 7383 szegény ember vette igénybe az ajándék tűzfát, mely összesen 17,553 köbmétert tett ki.

— **Visszaélés a jótékonyssággal.** Felkértek a következő sorok közlésére: A napokban telefon utján több helyről azt az értesülést szereztem, hogy a székesfővárosban mostanában két uriasan öltözött nő sorra járja a házakat és állítólag valamely sikenéma-intézet javára adományokat gyűjtenek. Minthogy az 1906. évi 28.137. számú belügyminiszteri rendelet értelmében a vidéki sikenéma-intézetek csakis a saját felvételi körzetükben végezhetik adomány-gyűjtésüket s minthogy intézetünk a székesfővárosban és környékén kizárólag postal uton szétküldött kérelmek alapján gyűjt adományokat; nyilvánvaló, hogy az említett két nő visszaél a közönség jótékonysságával. A megtorló intézkedések fogantatosíthatása céljából tisztelettel kérem mindazokat, akiknél a sikenémák javára való adománygyűjtés ürügye alatt jelentkeznek az említett két nő, hogy az illetőkről szóló közelebbi adatokat levélbelileg, vagy telefon utján adják a sikenémák budapesti áll. intézete igazgatóságának (VIII. Mosonyi-utca 8. sz., telefon 59—15) tudomására. Kiss Lajos igazgató.

— **A Mária-utczai robbanás áldozatainak temetése.** Pénteken a Herczeg és Geiger Mária-utca 13. szám alatti vegyészeti gyárban történt robbanás holdogtalan áldozatai közül négyet ma délután temettek el. Ladányi Dezső vegyész temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett. Holttestét az újpesti temető halottas házában ravatalozták fel. Megjelent a temetésen a vegyészeti gyár egész személyzete, az újpesti football-club, a Labdarúgók Szövetségének tanácsa testületileg és több ezer főnyi résztvevő közönség. Ladányit beszentesítés után az újpesti temetőben hantolták el. A négy leány temetése ma délután a Kerepesi-uti temető halottas házából történt. A négy halottat ma délelőtt a temetkezési intézet emberrel felravatalozták. Vékony Eszter és Bezsella Lidia, akik reformátusok, egy teremben, egymás mellett vannak felravatalozva. Külön teremben emeltek ravatalt a római katolikus Pivovarcsik Fáninak és külön az ágostai evangélikus Bazsik Juliának. A négy halott ravataltat temérdek koszoru és virág díszítette, a koporsók körül gyertyák és kandaláberek égtek. Már ma délelőtt nagy közönség kereste fel a négy szerencsétlenül járt leány ravataltát s nagy volt a résztvevők száma a temetés alatt is.

— **Ismeretlen szélhámós.** A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy Kovács nevű ember sorra járja az evangélikus lelkészeket és tanítókat s a társaság nevében megrendeléseket gyűjt, előlegeket vesz fel. Az illető szélhámós, akire a rendőrség ezúton is felhívja a közönség figyelmét.

— **Leégett vásártéri bódé.** Herz Ignác rutkai földbirtokos vásártéri bódéja az éjjel leégett. A bódében volt elhelyezve négy értékes ló, melyek szintén bennégtek. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. Azelőtt a bódében cigányok tanyáztak és mert a tulajdonos őket kizavarta és egy czirkusznak bérbeadta, boszút forraltak és meggyújtották a bódét. A csendőrség letartóztatta a tetteseket.

— **Gyilkos gyermekek.** Az aradmegyei Nagyszerinden, mint Aradról jelentik, titokzatos gyilkosságoknak jöttek a nyomára. Pár hét előtt történt, hogy négy suhancz az országuton, a falu határában megleste Balázs Mihály és Erdős Sándor tizenhat éves fiukat, akiket vasbottal agyonverték. A büntény titokban maradt, de később a négy gyilkos fiu összeveszett és boszúból egymást feljelentették. A csendőrség letartóztatta a fiatal gonosztevőket.

— **Nyolcz testvér.** A maga nemében példátlan az az öröm, amely két vidéki földműves-család házába bevonult. A békéscsabai anyakönyvvezető előtt egyszerre nyolcz testvér kötött házasságot: Lukács György Gubeny Juditot, Lukács János Gubeny Ilonát, Gubeny János Lukács Zsófiát és Gubeny András Lukács Annát vette el feleségül. Valamennyien földműves szülők gyermekei.

— **Revolveres gavallér.** A Fazekas-utca 22. számú házban nagy ribilliót okozott tegnap Popovics Mihály szobafestő. Egy rendőri felügyelet alatt álló leánynál töltötte az éjszakát, reggelre azonban visszakövetelte az előre fizetett pénzt. Amikor a leány ezt megtagadta, a gavallér előrántotta revolverét és ráfogta. Egymásután háromszor dördült el a fegyver, de szerencsére egyik lövés sem talált. A lövöldöző szobafestő ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Szerelmi dráma a vonaton.** New-Orleansban a múlt szombaton véres szerelmi dráma játszódott le. Egy Vaningan nevű fiatalember, Louisiana állam kormányzójának az unokaöccse, pénteken kelt egybe miss Rorkes-szel, egy gazdag patriczius fiatal leányával. A fiatal házaspár a lakodalmi ünnepek után vonatra szállt, hogy nászutra induljon. Kévéssel a vonat indulása előtt egy fiatalember behatolt a szakaszba és a fiatal férjet revolverrel fölbölte. A gyilkos fiatalember egy gazdag new-orleansi család sarja. A tett oka féltékenység volt, mert a fiatal asszony az ő házassági ajánlatát visszautasította.

— **Halálozások.** Mikolay Mihály kir. tanácsos, kir. közjegyző, Szarvason e hó 25-én, élete hatvanegyedik évében hirtelen meghalt. Az elhunyt a közéletben jelentős szerepet játszott és a szarvasi főgimnáziumnak hosszú időn át volt felügyelője. Több alapítványt is tett és érdemeiért néhány év előtt a királyi tanácsosi címet kapta. Halála széles körben kelt részvétet.

Weidlinger Zsigmondné, szül. Popper Zseni, Weidlinger Zsigmond kereskedő neje ma Bián negyvenöt éves korában meghalt. Temetése e hó 29-én, csütörtökön reggel kilenc órakor lesz. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Bárdossi Bárdossy Imréné, szül. magyarbéli Jankó Mária életének harminczhetedik évében meghalt Siófokon.

x Ha gyermekét egészségesben, vidáman és szelíleg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezettesse magát félre az utánaotkoltól.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-léle vívőterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Zászlók, czlmerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII. Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Leukámia (fehérvérűség) ellen a Röntgen-sugarak dr. Hönig Izó Villanygyógyító Intézetében eredménnyel kerülnek alkalmazásba, nemcsak a vér összetétele javul, hanem az oly kellemetlen lépmegnagyobbodás, csontfájdalmak és általános testi gyengeség is feltűnő gyorsan javul e kényelmes és teljesen fájdalommentes kezelésre.

x Mire használható a Diana-sósorszesz mint háziszer? Masszirozás által a megfázástól eredő fájdalmak enyhítésére és csillapítására. A Diana-sósorszeszszel masszirozzák a derekat, a lábakat, a fejet, a homlokot, arcot, nyakat, ujjakat, hátat, kezét és a testnek többi részét. Kövér nők és urak soványítás szempontjából is csak Diana-sósorszesz használják masszirozás által. Egy eredeti üveg Diana-sósorszesz ára 40 fillér. Mindenütt kapható.

x Kiss szerencsése nagy! Miért a legnépszerűbb e három szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss-bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss-bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig már annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy-felárusító helye. Huzás november 19-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankrésztvény-társaságnál, IV. Kossuth Lajos-u. 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(* Opera. A Parasztbecsület mai előadásán új Santuzzát hallottunk. Szamosi Elza énekelte a szerepet, amely csak játék tekintetében felel meg az ő művészi egyéniségének. Ki is használta a drámai szerep minden ismert és ismeretlen pontját és úgy adta Santuzzát, amilyen igazán volt: szerencsétlen, kétségbeesett és tetteiben megmondhatatlanul végzetes. Egészen nagy volt a színész, aki mögött az operanékesnő elmaradt, mert a szerep neki túlságosan magas. Carmen és Delila nem mozoghat Santuzzával egy vonalon. A kiváló művész mai alakítása mestermű volt az operai színjáték terén. Lolát ezuttal Szojyer Ilonka adta szokott bájoságával. Remek hangú Turddu volt Lunar di és Mihályi mint Alfio is derekasan állt a helyén. e. a.

(* „A pénz“ sikere. A színházi művek sikerének egyik csallhatatlan hőmérője, az első előadások látogatottságán kívül, a vidéki színházak kisebb-nagyobb érdeklődése szokott lenni. Garvay Andor szenzációs kulturképének megvolt a fényes művészi sikere, de a kassza-siker tekintetében még nem volt meg a biztosíték. Tihanyi Miklós — Zelistye ő méltóságának kitűnő kreálója — aki vidéki színész korában jól megfigyelte az ottani viszonyokat, erre nézve így nyilatkozott:

— Attól függ, hogy a vidéki direktorok megveszik-e a darabot. Amennyire az észjárásukat ismerem, kapnak rajta. Hiszen már a darab címe is vonz, kiált, ordít! „A pénz“! Mindenkit hipnotizál ez a szó. „Mit adnak a színházban?“ — „Pénzt“! fogják felelni. És tódul a közönség... hogy pénzt adjon „A pénz“-ért.

Tihanyi élelétéről, és emberismeretéről tett bizonyosságot. Jóslata bevált. A vidéki színházak tömegesen jelentkeznek „A pénz“ előadási jogáért. Ez alatt a Vigszínházban Garvay Andor darabjáról kitűnt, hogy színrehozatala a szezon egyik legérdekesebb irodalmi és művészi eseményévé nőtte ki magát. Az igazgatóság, ennek megfelelően, erre a hétre még háromszor tüzte műsorra, úgy, hogy majdnem sorozatosan kerül színre. Még pedig holnap szerdán, e hó 30-án pénteken és vasárnap este. Hegedűs Gyula, aki Wimmer bankár szerepében művészi pályafutásának egyik legkiválóbb alakítását nyújtja, bőségesen rászolgál azokra a tüntető tapsokra és kihívásokra, amelyekben a közönség minden alkalommal részesíti. Osztokodnak vele a sikerben Varsányi Irén, Harashty Hermin, Gazsi Mariska, Hegedűs Gyuláné, Kiss Irén, Tapolczay Dezső, Tanay Frigyes, Fenyvesi Emil, Tihanyi Miklós, Rajnay Gábor, Vendrei Ferenc és a mintaszerű együttes többi osztályosa. — Holnapután, csütörtökön, a Tatárjárás kerül színre.

(* Bellincioni Gemma hangversenye. Rómában hallottam őt először, másfél éve, a Teatro Manzoni színházról. Toscát énekelte, szépen, forrón és fiatalon és a jó olasz publikum ujjongott. Ma, messze idegen földön, szintén Toscéval pracludált, megint forrón és szépen, de valami fonnyadt, halálbainduló fiatalsággal, úgy, hogy belefájdult a lelkiem. Istenem, valami soha nem mondott, irtózatos szomorú elégiát kellene megírni; alázatos puha szavakat rakni egy hervadó szép asszony lábaihoz és sírni kellene sokáig, csendes, amiért meg muszáj öregedni. És gombba igazságokkal kellene megverni azt a sok csinos és kiöltözött asszonyságot, azt a temérdek szolid és kitaró hangkufárt, akik elviszik magukkal a pénzünket és nem hagyják itt semmit, még egy hitvány illúziót sem. Kőbe kellene imprimálni, hogy itt minden hangverseny-produkciónál több történik: egy szomorú, kopott asszonyi szív muzsikál. Mit történő azzal, hogy a hangja nagy lihegések közt vajudik, hogy a skálájának nincs meg már a légtornázi könnyedsége; hogy az efemer színész kezd mindinkább érvényesülni; hogy lassankint már csak a gesztusaival, a meleg szájjával és mosolyával énekel? Művész élményem maradt: ez a fő; a lelkiemmel, az emlékeimmel, az életem misztériumaival beszélgetett: ez nem feledhetem el, ezért hálás vagyok. Tapsokon, virágokon és szabadjegyes lelke-

sedésen túl néhányunk félénk, kislíus szerelmét viszi magával kcserves világiáró-utrá: ez minden, amit neki adhatunk. k. m.

(* Thália. E Brandes-t — akinek a darabját ma felelevenítette a Thália — sokan nem akarják elkönyvelni a modern írók soraiban. Utánaérzőnek tartja az irodalmi inyenckek többsége és logosan. Az „Egy látogatás“ című kétfelvonása is utánaérzés. Régi, elavult témák felmelegítése. Ebben a darabban adva van egy a felesége multjára féltékeny férj és a sztereotip, bünnös testre és tiszta lélekre oszlott asszony. Keresendő a probléma, melynek a szerző lomhán utána veti magát. Amit ő azonban meg nem talál, a színészek sem adhatják elő, mint eredményt. Egyedül Kürti József tudott kiválni a sívár milióból, amiben azonban E. Brandesnek édes-kevés az érdeme. A műsor második felén Wedekind-et kaptuk. „A hőstenor“-t, (Der Kammersänger). A magyar és német előadásokból is jól ismert tragikomédia felüldítően hatott a publikumra. Ezt a darabot nehéz ugyan jól eljátszani, de csaknem lehetetlen elrontani. A stílusával annyira tisztában vannak azok, akik Wedekind írói működését ismerik, hogy jóformán csak stílusköpiát kell adni és kész az elfogadható előadás. Szénágy György, K. Balogh Vilma, Doktor János és Kelemen Mária töbre törekedtek és ezzel közelebb férkőztek Wedekind intenciójához, melylyel a halált is csak azért hozza be darabjába, hogy ő maga kacaghasson. Nemcsak a halálon, de a mások meglátottságán is. —ll.

(* Az Opera bérbeadás. Megítuk mi is azt a szálló, hirt, hogy a kormány bérbé adja a Magyar Királyi Operaházat. Újabb magánértékelések szerint gróf Apponyi Albert igenis hosszabb idő óta foglalkozik a bérbeadás tervével s művészeti, adminisztratív és pénzügyi okoknál fogva tartja szükségesnek, hogy az Opera kellő garanciákkal és felügyelettel magánkezelésbe kerüljön. Vagy két héttel ezelőtt a minisztériumhoz memorandumot adtak be, melyben egy vállalkozó — hirt szerint Beck Vilmos operanékes — ajánlatot tett az Opera kibérlésére s egyben kijelentette, hogy egy millió koronát kész azonnal letenni biztosítékkul. Bérbeadás esetén a kormánynak előbb a parlamenttel és az udvarmesterei hivatalal egyetértően kell elhatározni a bérbeadást, amelyet bizonyára pályázat fog megelőzni s csak a beérkező ajánlatok alapján történhetik meg a döntés.

(* Sarah Bernhardt vendégjátéka. Sarah Bernhardt és a Magyar Színház közti megállapodás szerint a művész társulatával két estén fog a Magyar Színházban játszani. November 2-án eljátszja egyik legkiválóbb szerepét, Rostand „Sasfőlk“-ját, melyet csak Párisban 800-nál többször játszott, november 3-án, kedden „A kaméliás hölgy“ híres alakítását fogja ismételtelen bemutatni. A közönség körében általában nagy az érdeklődés e vendégjáték iránt, úgy, hogy a jegyeket már most, az árusítás első napjaiban is tömegesen veszik.

(* Buttkay Ákos berlini sikere. A berlini film-harmóniai társaság Nikisch Artur vezetése alatt tegnap este adta elő Buttkay Ákos Cis-moll szimfóniáját. Annyira tetszett, hogy Nikisch még ebben az évben Hamburgban és a leipzig Gewandhausban is el fogja dirigálni.

(* A „Van — de nincs“ bemutatója. Martos és Jacobi új operettjével, a „Van — de nincs“-el, melynek pénteken, e hó 3-án lesz a bemutatója a Királyi Színházban, már teljesen elkészült a személyzet. A darab, mely szövegben, zenében és előadásban egyaránt több kiváló meglepetést tartogat a közönség számára, a következő szereposztásban kerül színre: XXII. Nepomuk — Boross. Amaranthe — Medgyaszay Vilma, Eudoxia anyacsászárné — Örlény Flóra, Paradicsom, bellügyminiszter — Csiszér, Frász, hadügyminiszter — Szirmai, Fucscs, pénzügyminiszter — Papir, Dr. Vandenints Viktor — Gábor, Miska — Palásthy, Syron — Simai, Komorna — Hornyik, Udvari költő — Sáfány. Az operettnek csütörtökön lesz a főpróbája tisztán a saját meghívott képviselői előtt.

(* A Nemzetközi Társulat. A Képzőművészeti Társulat téli nemzetközi kiállítása nagy ünnepélyességek közepette november 14-én, szombaton délután nyílik meg s a vernissage ezuttal másodízben fogja a jótékony célú szolgálói, amennyiben annak a belépődíjából befolyó egész jövedelmet a Társulat igazgatósága a művészek segély- és nyugdíjalapjának adományozza. Az igazgatóság a nemzetközi tár-

laton, mint a multban, ezuttal is minden csütörtökön magas művészi nívón álló zeneestélyeket rendez, amelyeket a tagok személyre szóló jegyeikkel, hozzátartozóik pedig az ahhoz mellékelt családjegyekkel látogathatnak. Az első hangverseny november 18-án lesz.

(* A délvidéki színház sorsa. A délvidéki színház választmánya tegnap Botka Béla főispán elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy minden pályázat mellőzésével egyhangúlag további három évre a kerület színházait Polgár Károlynak adják ki.

(* Gróf Zichy Géza pályadíja. A Nemzeti Zenede igazgatósága felhívja az „1000 év“ jelű „Szent István“ című pályamű szerzőjét, hogy személyesen vagy írásban jelentkezzen a zenede igazgatóságánál.

(* Előadás az artisták javára. Pénteken, november 30-án az Intim-Színház díszelőadást tart az artista-egyesület javára, melyen mint vendégek lépnek: Nagy Endre, dr. Szalay, Medgyaszay Vilma, Türk Berta, Rott Sándor, Baumann Károly, Gyárfás Dezső, Kabok Gyöző, Szécsi Magda, Kőváry Gyula, Huszár Károly, Szász Ilona, Gondör Aurél, Antal Erzi, Sajó Géza, Vasváry Adolf, Beliczai Böske, Ujváry Károly, Gerő József.

(* Kecskeméti színház. Heltai Jenő nagysikerű bohózatát, a „Naftalin“-t szombat és vasárnap este hozta színre Mariházy Miklós kecskeméti társulata. A színházat zsufozásig megtöltötte a közönség, amely sokat mulatott az elsőrangú előadásban. Kitűnő előadásban adták tegnap este Lehár „Vig özevgy“ operettjét.

(* Egyetemi zenekar. Az Egyetemi Olvasókör régi óhaját valósította meg minapi bizottsági ülésén, amikor zenei szakosztályát megalakítva, terakta az alapját a már nagyon nélkülözött egyetemi zenekarnak. A szakosztály elnöke Teliky Ferencz, ügyvezető alelnöke Lechner József, jegyzője Járossy Jenő és Kármagya Vendéghegy Géza lett. Az új szakosztály a kör október 31-iki hangversenyén fog először a nyilvánosság elé lépni. Azok, akik az egyetemi zenekar tagjai akarnak lenni, délelőttönként jelentkezhetnek a kör egyetemterüli helyiségében Ember Sándor elnökkel, vagy Kirner Vilmos titkárral.

(* Az Uránia-Színházban a közönség ritka melegen érdeklődéssel kíséri Ráth István szenzációs darabját, a „Bűn és bűnhődés“-t, mely diadalmasan halad első jubileuma felé. A darab nemcsak szövegében nyúlt valóban irodalmi élvezetet, hanem képekben és mozgókban is az e tárgyra vonatkozó legújabb és legérdekesebb termékeket nyújtja.

(* Uj színház Csabán. A csabai színházi bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy ezuttal a csabai háromnapos színházi szezon két részre osztják és két színházalatt által tartatnak ott előadásokat. Ilyenformán január 1-től márczius 1-ig Mezei Béla színházalatt és tásrulatá játszik ottan, április 1-től május 5-ig Mariházy Miklós és társulata vonul be Csabára. A színházi bizottság elhatározta, hogy a 60.000 koronát kitevő színházi alap felhasználásával új színházat épít és erre a célra a kormánytól 20.000 korona államsegély kiutalványozását fogja kérni.

(* Geyer Stefi hegedűművész hangversenye szerdán, október hó 28-án lesz a Royal-teremben. — Lengyel Ernő zongoraművész hangversenye, mely csütörtökön, október 29-re lett hirdelve, a művész betegsége folytán bizonytalan időre el lett halasztva.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kővérednek, erősek és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a SCOTT-féle Emulsiót.

Orvosok és bábák az egész föld kerekiségén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Am Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelni — és lemondani.

(O) Övön város tan... gróf András... nek a főv... következő... tatható mó... részére ide... lető közsz... sére utasít... jestés dolg... megengedi... olyan mód... jedése bizt... látással és... zeg rábesz... kalmazása... rőrhénybete... ter, méltány... közérdeket... szülő a kö... költségeit... átveszi, mi... szédés közs... niszter azt... hogy a szon... ellen való v... — Itt jegyez... esetet jelent... ben némi a...) (A kö... nácsa javas... állami főgm... város a k... telep céljár... berényi-ut m... lasztása szer... ingyen. Ha a... kor ezt a töb... Ha azonban... rolni, akkor... pénzzel a gi...) (Iskola... lasztások tu... tanács intézk... ban, amelyek... szüneteljen. E... Krisztina-teri... elemi iskola. Érsek-utcai... ker., Bezeré... téri elemi isk...) (Tansz... műhelye elké... tanszereinek... zék-tervezeté... hogy az ele... sítsék, mert... némelyik me...

rovatban kö

Dr. K.
jo
Budapest
Kiváló siker... az ügyvédi
Nem téves

GÖ.
aslt... és
Migraine, kezdő... Psoriasis, Ecz... gyógyítás (Her... boállhat meg le... nehéző betegn... alapítójának
Dr. Kov
Budapest
Fendel... Levélbeni meg

FŐVÁROS.

(Övintézkedések a vörheny ellen. A székesfőváros tanácsa tudvalevőleg felterjesztést intézett gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez a vörhenynek a fővárosban való meggátolása dolgában és a következő javaslatot tette: Az otthonában megnyugtatható módon ei nem különíthető vörhenybeteg részére ideiglenes kórházak létesítenek és az illető községek külön betegszállító kocsik beszerzésére utasíttassanak. — A belügyminiszter a felterjesztés dolgában a fővároshoz leiratot intézett, melyben megengedi, hogy a vörhenybeteg, kik otthonukban olyan módon ei nem különíthetők, hogy a ragály terjedése biztosan meggátolva legyen, emberséges belátással és tapintattal működő hatósági közeg rábeszélése, végső szükség esetén kényszer alkalmazása mellett közkórházba helyeztessenek. A vörhenybeteg ingyenes ápolása dolgában a miniszter, méltányolva a vörheny leküzdéséhez kapcsolódó közérdeket, továbbá, hogy a gyermekétől elszakított szülő a kórházi költséggel ne terheltesse, az ápolás költségeit, a betegápolási alap terhére, felerészben átveszi, míg a másik felét a főváros fedezi. A szomszédos községekre vonatkozó felterjesztésre a miniszter azt feleli, hogy utasította a szakközvegeket, hogy a szomszédos községeket a fertőző betegségek ellen való védekezés szempontjából vizsgálják meg. — Itt jegyezzük meg, hogy a mai napon 13 vörheny esetet jelentettek be, ami a tegnapi 16 esettel szemben némi apadást mutat.

(A kőbányai állami gimnázium. A főváros tanácsa javasolja a közgyűlésnek, hogy a X. kerületi állami főgimnázium czélfára engedjen át a székesfőváros a kőbányai tornaegyletnek jelenleg sporttelep czélfára ideiglenes átengedett és a belső Jászberényi-ut mentén fekvő területből a miniszter választása szerint 70.000 korona leltári értékű területet ingyen. Ha a miniszter nagyobb területet kíván, akkor ezt a többletet leltári értékben adja át a főváros. Ha azonban a miniszter más területeket akar vásárolni, akkor a főváros járuljon 70.000 korona készpénzzel a gimnázium létesítésének költségeihez.

(Iskolaszéki választások. Az iskolaszéki választások tudvalevőleg október 29-én lesznek. A tanács intézkedett aziránt, hogy azokban az iskolákban, amelyekben a választás lesz, a tanítás aznap szüneteljen. Ezek az iskolák a következők: I. kerület Krisztina-téri elemi iskola, II. ker., Medve-utcai elemi iskola, V. ker., Szemere-utcai iskola, VI. ker., Érsek-utcai iskola, VII. ker., Nyár-utcai iskola, VIII. ker., Bezerédy-utcai iskola és IX. ker., Bakács-téri elemi iskola.

(Tanszerek egységesítése. A főváros tanszerműhelye elkészítette az elemi iskolák természetrajzi tanszereinek normál felszerelésére vonatkozó jegyzék-tervezetét. Ennek a tervezetnek az a czéje, hogy az elemi iskolák szemléltető eszközeit egységsíték, mert jelenleg némely iskola túlságosan jól, némelyik meg nagyon szegényesen van felszerelve.

Nyilt - tér

(rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KALLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma
Budapest, IV., Magyar-utca 3. sz.
Kiváló sikereiről alaposan készült elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

GÖRVÉLYKÓR

asthma, köszvény, idült szív, gyomor-, vesep- és súlyos idegbajok (Tabes, Neurasthenia, Migraine, kezdődő Paralysis macacs bőrbetegségek (Lupus, Psoriasis, Eczema) legmegbízhatóbb gyógymódja a Vérgyógyítás (Hemopatia), melylyel szőlőhúds és elmozavaró beállítást meg lehet akadályozni. Használt 6-8 ezer nehézt betegnél fényesen bevált. B. gyógymód meg-alapítójának

Dr. Kovács Izsó fővárosi orvosnak rendelés intézete van
Budapest, V., Váci-körút 18. I. em.
Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig,
Levélbeni megkeresésre válasz. — Meghívásra intézetben
adott és a vidéken is köz.

Rohitschi Styria-forrás gyógyviz.

Gyomorfekély és görcs,
Bright-féle vesegyulladás,
Torok- és gégehurut,
Gyomor- és bélhurut,
Húgysavas üledékek,
Czunkorbetegség,
Májkeményedés,
Májbajok ellen.

Orvosilag
ajánlva.

Kitűnő gyógy-
eredmény.

Nagybani raktár

Budapesten Hoffmann Józsefnél, Báthory-u. 8.

SPORT.

Budapesti ügetőversenyek.

— Hatodik nap. —

Az utolsóelőtti nap programja a megszokott keretek közt mozgott. A nap főszámában, a Kaszinódíjban Levente győzött, amely a múlt évben igen szép formát árult el, de az idén meg mindig összevissza futkosott és így természetesen meglehetősen meglepetést keltett győzelmével. A kettesfogatu versenyben egy kis baleset is történt, amennyiben a Szemző-fogatot az egyik fordulónál odaszoritották a korláthoz, minek következtében kocsija összetört és ki kellett állnia a versenyből. A meglepetések ma megint egymást érték és a második futam kivételével az összes futamokban elhanyagolt lovak győztek, nem kis szomorúságra a fogadó-közönségnek.

Részletes eredmény a következő:

I. Állvány-díj. Díj 2500 korona. Táv 2700 méter. 1. Mr. Frank Iero (Casolini), 2. Zufall, 3. Hugó. Futottak még: Togo, Trick és Siess P. Tot.: 10:132, 20:93 és 54.

II. Körmeneti díj. Díj 1700 korona. Táv 2500 méter. 1. Mr. Stone Et cetera (Vöss), 2. Spullerin, 3. Everl. Futottak még: Czigány S. és Pepsi. Tot.: 10:26, 20:29 és 31.

III. Kaszinó-díj. Díj 3000 korona. Táv 2500 méter. 1. König Gyula Levente (Mabula), 2. Soci 3. Top Boy. Futottak még: Sa mer's, Hertha, Keserve, Aufpasser, Ideal, Shady G. és Codero. Tot.: 10:107, 20:55, 42 és 42.

IV. Handicap. Díj 1700 korona. Táv 2500 méter. 1. Vecsey Zoltán Dolly (Botusnyák), 2. Lepke, 3. Paris. Futottak még: Marienkäferl I., Döblinger, Adi, Perrier, Méltóságos, Fondor, Éva, Dobogó és Admiral. Tot.: 10:83, 20:88, 74 és 122.

V. Potential-díj. Díj 2000 korona. Táv 2200 méter. 1. Kamendini ménes Easter Child (Vöss), 2. Heckenrose, 3. Dongó B. Futottak még: Fanny, Mailieterl és Egeria. Tot.: 10:41, 20:52 és 56.

VI. Kettesfogatu urkocsiverseny. (Handicap.) Díj 2500 korona. Táv 5000 méter. 1. Kalmár I. Mari-Hogy volt (Tulajdonos), 2. Kohinor—Serenissimus, 3. Czimer O.—Georgine. Futottak még: Dunczi—Schuhwuchs, Küzdő P.—Mértes O., Rajkó—Mázos, Monte Carlo—Betyár. — Tot.: 10:68, 20:32, 29, 30.

Bécsi versenyek.

— Hetedik nap. —

A mai versenyek kisebb jelentőségűek voltak, ami meglátszott a publikum érdeklődésén is, mert nagyon gyér számmal voltak kint a Freudenauban. A legjobban dotált Stadtbahn-handicapben nagy mezőny állt starthoz. A verseny favoritja Nemesis lett, de semmi szerepet sem játszott egy pillanatra sem és a nagyon elhanyagolt Golf iert a győztes, amely vasárnap egy kisebb jelentőségű versenyben sehol sem volt. Második Dictator lett Rolande előtt. A Festetich-lónak ezen győzelme sokra becsülhető, mert a vert mezőnyben nagyon jó társaság volt. A Nyeretlen kétévesek versenyében Dorian Gray volt reás favorit és meg is felelt a beléje helyezett bizalomnak, mert könnyen nyerte a versenyt, míg az I. oszt. eladóversenyben Palóczkirály imponáló stílusban győzött hét ellenfele ellen.

Részletes eredmény a következő:

I. Gátverseny. Díj 4000 korona. Táv 2400 méter. 1. Jankovich-Bésán Gy. Miután (Fries), 2. Gara, 3. Gavotte. Futott még: Joseph. — Tot.: 10:12, 20:22 és 25.

II. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 4000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Sigray A. Dorian Gray (Walkington), 2. Autumn Berry, 3. Kamsin. Futottak még: Grand Seigneur, Ezer-Vista, Gaillardin és Finstergrün. — Tot.: 10:32, 20:25, 23 és 31.

III. I. oszt. eladóverseny. Díj 4500 korona. Táv

1300 méter. 1. Vonviller A. Palóczkirály (Tara), 2. Vöröskirály, 3. Belle Reine. Futottak még: Faragó, Simeon, Peugeot, Katz im Sack és Triumvir. — Tot.: 10:32, 20:29, 60 és 31.

IV. Stadtbahn-handicap. Díj 9500 korona. Táv 900 méter. 1. Gróf Festetich T. Golf (Vivian), 2. Dictator, 3. Rolande. Futottak még: Francesco, Jurgis, Königsee, Dodona, Nemezis, Hochschwab, Fabelhaft, Polyta, Polpetta, Theophrastus, Hanna, Pengő, Verőfény, Avar, Fortunatus, Gyere rózsám és Chrysantheme. — Tot.: 10:193, 20:121, 105 és 97.

V. Eladóverseny. Díj 3400 korona. Táv 2000 m. 1. Egyedi L. Foglaló (Miles), 2. Furcsalegény, 3. Ovidius. Futott még: Loredan. — Tot.: 10:14, 20:23 és 28.

VI. Kétévesek eladóversenye. Díj 2400 korona. Táv 1000 méter. 1. Zombory R. Becses (Pretzner), 2. Paraber, 3. Himpellér. Futottak még: Moriturus, Cointreau, Arno, Matahari, Aszár, Dont care, Montferrina, Rengeteg és Greenlaw. — Tot.: 10:124, 20:82, 51 és 182.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi L. Gyöngyössi (Cockeram), 2. Bujdosó, 3. Árvaleány. Futottak még: Thames, Rancon d'un Roy, Capt Jack, Pagony, Julietta, Savoury, Bengáli, Ezres, Marianka, Sunny day. Tot.: 10:71, 20:44, 53, 66.

DR. HÖNIG IZSO

Villanygyógyító- és Röntgen-intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—89.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Ideggyengeségi állapotok.
Almatlanság.
Műdések (Paralysis).
degfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagserebajok. (Elhízás, czukorbetegség, vesebetegség).
Bőrbajok, Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — — Kiváratra prospektus.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A felsőbb bíróságok információit. A Grecsák Károly kuriai bíró elnöklete alatt álló országos bírói és ügyészi egyesület a felsőbb bíróságok körében annyira elterjedt információknak kiküszöbölése végett terjedelmes beadvánnyal fordult Gümther Antal igazságügyminiszterhez. E figyelemreméltó munkát főbb pontjait a következőkben közöljük: „Az ítélőbírák a bíróságnál folyamatosan levő ügyekre nézve a felektől, vagy ezek képviselőitől értesítést (információt) elfogadni egyáltalán nem kötelesek; oly ügyek tekintetében pedig, amelyek szóbeli tárgyalás alá kerülnek, ily értesítést elfogadniok nem szabad”. Tapasztalatainkra alapított meggyőződésünk szerint ugyanis ennek az információknak a felek érdekében sem czélja, sem hatása nincs, ellenben a bíró igen sok szükséges idejétől fosztja meg, a mellett pedig alkalmas arra, hogy ezt az informálást egyesek a bírák jó hírnevének és ezzel az igazságszolgáltatás feltétlen részrehajthatatlanságának meggyanúsítására használják ki. A bíró a törvények, a törvény alapján keletkezett s kihirdetett rendeletek s a törvényszerű szokás szerint tartozik eljárni és ítélni. Esküje arra kötelezi, hogy személyválogatás, érdekeltség és elfogultság nélkül, kérést, jutalmat, kedvezést és kedvkeresést, félelmet és gyűlöletet félretelve, részrehajlatlanul, lelkiismerete és meggyőződése szerint szolgáltatson igazságot. Az pedig a bírónak magától értetődő kötelessége, hogy ezt az ügyet, amelyről dönteni hivatott, legapróbb részleteiben és összes vonatkozásában a legbehatóbban ismerje, — ebből a szempontból tehát senkinek figyelemztetését, vagy kitanítására nem szabad szorulnia. A bíró ugynevezett jóindulatának kikérése pedig, a legtöbb informá-

ciónak, a kedvelt ürügye, a dolog természeténél fogva azért fölösleges, mert a bíró mindegyik ügyfél érdekében egyaránt részrehajlatlan tárgyiasággal igazságosan és méltányosan tartozik bíraskodni s mert a rosszindulatot a törvény és a bíró eskülje éppen úgy tiltja és kizárja, mint az egyoldalú kedvezést vagy méltányosságot. Ezek szerint az információ csak káros és veszélyes hatásai vannak.

§ Hamis vádaskodás. Ranschburg Sándor aradi borkereskedő évek óta nagyban látzott a tőzsdén. Kötéseit megbizottja, Seidner Rudolf aradi bankár utján, Seidner viszont Kobrák Mór budapesti dúsgazdag tőzsdébizományossal bonyolította le. Egy ideig minden rendben volt, amíg Ranschburg Sándor vagy nyolcvanezer korona veszteséget szenvedett s Seidner bankárnak is rosszra fordult a dolga. Ranschburgék erre azzal a váddal sújtották Kobrákot, hogy kétszázhatvan ezer korona erejéig károsította meg őket a kötésekkel. Kobrák mint jóhírű, általános becsülésnek örvendő üzletember, nem ijedt meg a fenyegetőzéstől és állta a pört. Dr. Ranschburg Polónyi Dezső ügyvéd utján tett panaszt ellene csalás büntetéseért, de most már mindössze ötszáz koronát követel csak. A vizsgálat véget ért s az ügyészség ma Kobrák Mór ellen megszüntette az eljárást. Kobrák védője, dr. Dési Géza utján hamis vádaskodás címén indított most pört Ranschburg ellen.

§ Selyem-lopások. Az idén tavasszal több selyemáru-üzlet tulajdonosa följelentést tett a rendőrségnek, hogy az üzletükben levő selymet ismeretlen tolvajok rendszeresen megdézsmálják. A rendőrség kiderítette, hogy a lopott selymet egy József-köruti zálogházban értékesítették s e révén lopás gyanúja miatt letartóztatott három leányt, Vucs Rózát, Vucs Erzsébetet és Gálfi Mariskát, akiknek lakásán nagymennyiségű lopott selymet találtak. Az első főtárgyaláson, amely a selyem-tolvajlással vádolt leányok ügyében júniusban volt, tagadásukkal szemben nem lehetett bűnösségüket kétségtelenül megállapítani s ezért az ügyészség a vizsgálat kiegészítését kérte. A bíróság ezt el is rendelte s egyúttal a három vádolt leányt szabadlábra helyezte. Ma volt ez ügyben a folytatólagos főtárgyalás, melyen azonban csak Vucs Róza és Gálfi Mariska jelentek meg. A harmadik vádolt leány szabadlábra helyezése után Bécsbe ment, ahol hasonló lopás miatt újból letartóztatott. Minthogy a pótvizsgálat folyamán sem sikerült a kellő bizonyítékokat beszerezni, a bíróság Vucs Rózát és Gálfi Mariskát fölmentette a vád alól.

§ Apró utonállók. A nyáron történt, hogy Kolb Elekét, az Emke-kávéház pikkolóját a Népszínház előtt fényes nappal három utczai gyerek megtámadta és elvette tőle a kezében levő husz koronát, amelyet föl akart váltani. A kis utonállók megszöktek a pénzzel, de a detektívek még aznap elfogták őket Medve Béla, Bajusz István és Bajusz Béla személyében. Ügyüket ma tárgyalta a törvényszék és a bíróság a védők előterjesztésére a bűnügyet a gyermekbírósághoz tette át.

§ Leszurta az anyósát. Petrik Mihály váci napszámot házsártos, durva embernek ismerte mindenki. E tulajdonságainál fogva túrheteretlenné vált feleségének a vele való együttélés, akit folyton leszurással fenyegetett. A szegény asszony végre is kénytelen volt férjétől való félelmében szülőinek, Boros Gulyás Jánoséknak házához menekülni. Ez év június 30-án valaki figyelmeztette Petrikét, hogy vigyázzon, mert férje nemcsak őt, hanem még anyját, Boros Gulyás Jánosét is meg akarja ölni. A szerencsétlen asszony a hír hallatára egy szomszédos lakásban rejtőzött el. Petrik Mihály azon hisztemben, hogy anyósa biztatására hagyta őt el a felesége, aznap este fél tíz óra tájban egy nagy konyhakést rejtve kabátja alá, átment Boros Gulyás János házának udvarára. Itt előbb feleségének féltetvért, Boros Gulyás Máriaát támadta meg, majd pedig, mikor ez elmenekült, a kertből kijövő anyósának rontott s ezt a nagy konyhakéssel ugy szíven szurta, hogy nyomban meghalt. A pestvidéki törvényszék esküdtbírósága Rónay Kamill elnöklete

alatt ma vonta felelősségre szándékos emberölés büntetéseért Petrik Mihályt, aki a tárgyaláson azzal védekezett, hogy erős felindulásban követte el tette, mert anyósa őt szidalmasztta. E védekezését a kihallgatott tanúk megzafolták. Az esküdtek dr. Szöllösy ügyész vádjá után bűnösnek mondták ki a vádoltat a vádbeli cselekményben s ezen verdíkt alapján a bíróság Petrik Mihályt 12 évi fegyház-büntetésre ítélte. A vádolt semmiségi panaszszal élt az ítélet ellen.

KÖZGAZDASÁG.

Kornfeld Zsigmond Budapesten. Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank elnöke és Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgató-helyettese, ma délután Budapestre érkeztek s át is vették hivataluk vezetését.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket közli: Mezei Vilmos és társa, kereskedő-czég, Nyiregyháza; Friedmann Ignác kereskedő, Szikszó; Wallerstein Bernát hagyatéka, Marosvásárhely; Aczél és Kertész, kereskedő-czég, Budapest; Günsberger Jakab, vegyeskereskedő, Nagykanizsa; Lichter Béla, kereskedő-czég, Budapest; Kuhn Ede, szabó, Marczali.

Lesz-e kamatlábemelés? A jegybank ismét a kamatlábemelés gondolatát terjeszti. Egyelőre még határozatlan formában, de teljesen a régi szisztéma szerint éppen akkor, amikor a hazai közgazdasági életre nézve döntő fontossága, szinte életkérdés számba menő lenne a kamatláb mérséklése. Az utóbbi időben ismét kezd szaporodni az önálló magyar jegybank híveinek száma és a sajtóban ismét gyakrabban szerepel az elszakadás eszméje, melyet a balkáni események kissé háttérbe szorítottak. Ugy látszik, az Osztrák-Magyar Bank ezzel szemben akarja érvényesíteni nagy hatalmát s el akarja venni a kedvet az önállóságra való törekvésnek még a gondolatától is. Azonban a hazai közgazdasági élet a bank merényletét nem fogja tétlenül tűrni s egész erejével tiltakozik már eleve is a kamatlábemelés ellen, amit egyébként a bank helyzete sem indokol meg. A bank legújabb kimutatásait mai számunkban közöltük már. Ebben a bank az adóköteles bankjegyeknek 10.7 millió koronával való apadásáról számol be, úgy, hogy az adóköteles bankjegyforgalom most 22.9 millió koronára rug. Ez a szám az októberi utolsó után lényegesen fel fog szökni, amint az biztosra vehető az is, hogy november első napjaiban ismét le fog szállni, tehát semmi ok sincs arra, hogy a pár napi kedvezőtlenebb helyzet miatt mindjárt a kamatlábemeléshez lásson az OMB.

Felosztás. Az Egyesült acetylénvilágítási részvénytársaság már régebben kimondotta a felszámolást s meg is választotta felszámolókként: Goldsand Jakab, dr. Hagara Viktor, dr. Iriez Adolf, Koffler Hugó, dr. Liptai Ármán, Löwy Dávid, Bothe Frigyes, Jungfermann János, dr. Radó Lajost. A társaság most november 15-én tartja rendes közgyűlését, amelyen ki fogják mondani a társaság felosztását. A közgyűlésen határozni fognak még a világítási telepek értékesítése ügyében is.

A malmok üzemkorlátozása. A lisztfogyasztás jelentékeny csökkenése miatt az utóbbi időben a budapesti és vidéki malmoknál a sötétebb lisztnevelékből igen nagy készletek halmozódtak fel. Ezzel szemben, dacára a közel 40 millió mm. termésnek, a buzakínáltság sajátságosképpen csekély, úgy, hogy a malmok buzakészletét a teljes üzem erősen apasztja, mert a gabonáruk lassu emelkedése miatt a malmok újabb vásárlásoktól tartózkodni kénytelenek. Ilyen körülmények között, a malmok állítása szerint, lehetetlen lesz, hogy a malmok teljes üzemüket a jövőben fenntarthassák. A buzakészlet a fővárosban oly csekély, hogy hiteles számítások szerint azon esetre, ha a jelenlegi malomüzemet változatlanul fenntartanák, a hajtatási idő végéig alig lesz több, mint 800.000 métermáza buza tényleg beraktározva. Kézenfekvő gondolat tehát a teljes üzem korlátozása. Az üzemredukció kérdése most a vidéki malmoktól indult ki, kik ezirányú kérélmüket

nemrég a Budapesti Malom-Egyesülethez beterjesztették. Ez szombaton tárgyalta ezt a kérdést, anélkül, hogy érdemi határozatot hoztak volna. A jövő héten újból tárgyalják a vidéki malmok kérélmét és kétségtelen, hogy előbb, vagy utóbb úgy a fővárosi, mint a vidéki malmok újra életbeléptetik az üzemkorlátozást, sőt az is lehet, hogy a teljes üzem is bizonytalan időre beszüntetik.

A varrógépkereskedők tanácskozása. A Varrógép- és Kerékpárkereskedők Országos Egyesülete október 25-én tartotta rendes évi közgyűlését, másnap pedig a második kongresszusát. A közgyűlésen megválasztották az új tisztikart. Elnökké ismét Pápay Manót választották meg. A kongresszus foglalkozott a végrehajtási törvény revíziójával, az ipartörvény javaslatával és a vasárnapi munkaszünet törvényjavaslatával. A kongresszus elhatározta végül, hogy ismét megkeresik a kereskedelemügyi minisztert a már sokszor sürgetett vasuti törések történetéről. Most küldöttügylet keresi meg a Varrógép- és Kerékpárkereskedők Egyesülete a minisztert és kéri, hogy nyújtson védelmet a kereskedőknek az ilyen szállítási károsodásokkal szemben.

Felszámol a Hazai kőolajipar részvénytársaság. Csak a napokban esett szó a Hazai kőolajipar részvénytársaságról, amelyről ugyanis megállapították, hogy — vizet lopott. Ez az ügy nagy port vert fel s nem a legszebb színben tüntette fel a gyár vezetőségét. A gyár különben, mióta a petróleum-kartel felbomlott, nem a legjobb körülmények között működik s ennek eredményeképpen — amint értesülünk — igazgatósága elhatározta, hogy beszünteti az üzemét és — felszámol. A részvénytársaság 1906-ban alapította a Hazai Bank Részvénytársaság 800.000 korona alaptőkével, amelyből eddig azonban csak 600.000 koronát fizettek be. A társaság 1907. évi mérlege 70.775 korona nyereséget tüntetett fel s a mérlegben a gyártelek 102.887, gyártelep 838.680, iroda 88.000, tartánykocsik 153.169, adások 158.561 koronával vannak értékelve, míg a hitelezők számlája 256.244 korona. A társaság igazgatósága: Neumann György (vezérigazgató), Mittelman Emil, Balog Soma.

A román kereskedelmi szerződés. A külügyminisztériumban — jelentik Bécsből — tegnap ülést volt, amelyen a román kereskedelmi szerződést tárgyalták. A román delegátusokkal való tárgyalások is folyamatban vannak és valószínűleg e hét végéig az összes követelmények tekintetében tisztázták a fogunk nyerni. Ezek után fogják csak megállapítani, hogy mindkét fél milyen határig mehet el követeléseiben és milyen engedményeket tehet.

Az aradi vagongyár fejlődése. Tegnap tartotta az évi közgyűlését az aradi Weitzer János Vagongyár r.-t., amelynek az évi mérlege 689.073 K 51 fillér tiszta nyereséget mutat fel, amelyből a részvényesek 10%-os (25 koronás) osztalékot kaptak. A közgyűlés egyben a gyár kibővítésére újabb 400.000 koronát szavazott meg, ami összefügg a kormány legújabb vagonrendeléseivel. Ez a szép fejlődés élénken bizonyítja a gyár vezetőségének nagy szakértelmét. Csak nemrég kellett a gyár 400 korona névértékű részvényeit 250-re lebecsülni, most pedig ezek a részvények ma 390 koronán záródtak. A közgyűlésen egyébként egyhangulag megválasztották a felügyelő-bizottság rendes tagjaivá Hegedüs Lászlót, Walder Gyulát, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár vezérigazgatóját és Révész Adolfot. Póttag lett: Boros Vida.

Új vasutak. Az Ágostonfalva—Kézdivásárhely—Sósmezőn át a Fekete-tengerig tervbe vett vasút ügye — amint értesülünk — örvendetesen halad előre. Korányi Kálmán kereskedelemügyi miniszteri műszaki tanácsos vezetése alatt Blau Gyula engedélyes építésmérnök és Hantó Tamás mérnök a napokban bejárták az Ágostonfalva—Mikóújfalva—Kézdivásárhely—Sósmezőn át a Fekete-tengerig tervezett vasútvonalnak hazarészükön átvonuló részét, hogy a közigazgatási bejárás mielőbb elrendelhető legyen. A közigazgatási bejárás előreláthatólag már a jövő hó folyamán, de legkésőbb december elején meg fog történni. Ugyancsak nagy lépéssel haladt

Angol, francia és amerikai rendszerű
KÉSZPÉNZÉRT félárban:
ruházhat minden ember finoman és elegánsan
Az országos-**Zélinger Samu** elsőrangú
szabónál

A rendszerem abból áll, hogy angol és francia gyári
raktárakban vásárolt 3-6 méteres legújabb divatu
minta gyapjuszövetekből mérték szerint készítek:
finom öltönyt... 21 frtért
nagyon finom prima öltönyt 26

Magyar-újsza 6. az emeleti ter. mekben
Museum-körút és Kossuth Lajos-útsza sarkán, mellett

előre a péc-
vetve a baja-
tésével a nag-
vetlen össze-
vidéknek gazd-
forgalmu város
vasuti vonalot
részének keres-
mába való eg-
renz keresked-
közigazgatási b-
mány képvisel-
jos keresked-
Bertalan műsz-
Baranya várm-
A közigazgatás
kereskedelemü-
gkárt és Stettin
osztály főnökét

Méhészek
Méhészeti Egy-
30-án délután
tanácstermében

A hegyvidék. Tolnamegy-
jében szép lend-
nekét a takarm-
vetyélek és az
megtartassék, I-
akként rendelke-
vármegyék gazd-
gedlyezett ten-
mörmegei gazd-
nyésztében vé-
kiszagádnak le-
mivélségi min-
czája terhére vá-
a kiszagádnak a
részletekben há-
val fizethessék.
miniszter intézk-
masztott és örö-
tára vezethető a
tokban személy-
választják ki az
kony segítségv-
mivélségi min-
tán szükseggel s
a felsőbb vidéki

Magyar kiállítás
meddig sikerült
londoni kiállítás
45 ideájával áll
Szerajevó b-
rendeztetni
reményében. Ha
gyar iparosvilág
egy ilyen siker-
délre való expo-
lét adtuk annak
keleti és balkán-
ból szintén kif-
nek, hogy ez a
nem hozná meg
meg a bukaresti
széllünk. Pedig
szonyok. Nagy-
Románia, amely
minden igaz rom-
megnézte népünk
sincs meg a kivi-
Nem nehéz azt k-
— Szerajevóban
az annexió miat
helyzetben lévő
nagyon áhitozná-
talán a boszniai
kiállításért? Leh-
osztrák keresked-
persze a magyar
nyomban a sutba
üzedes összeköt-
gyűlöl magyar
ezt a kiállítást r-
kormány — amin-
álló szakemberév

Magyar kiállítás
meddig sikerült
londoni kiállítás
45 ideájával áll
Szerajevó b-
rendeztetni
reményében. Ha
gyar iparosvilág
egy ilyen siker-
délre való expo-
lét adtuk annak
keleti és balkán-
ból szintén kif-
nek, hogy ez a
nem hozná meg
meg a bukaresti
széllünk. Pedig
szonyok. Nagy-
Románia, amely
minden igaz rom-
megnézte népünk
sincs meg a kivi-
Nem nehéz azt k-
— Szerajevóban
az annexió miat
helyzetben lévő
nagyon áhitozná-
talán a boszniai
kiállításért? Leh-
osztrák keresked-
persze a magyar
nyomban a sutba
üzedes összeköt-
gyűlöl magyar
ezt a kiállítást r-
kormány — amin-
álló szakemberév

Reggeliz
So
Használat
mak és ez

előre a pécs-bátaszéki vasut. Ez a vonal lesz hivatalosan a baja-bátaszéki vasut Duna-hidjának kiépítésével a nagy magyar Alföldet egyenes és közvetlen összeköttetésbe hozni a Dunántullal s ennek a vidéknek gazdag ipartelepei, bányái s élénk, nagy forgalmu városai, közöttük első helyen Pécs, ettől a vasuti vonaltól várhatják leginkább az ország többi részének kereskedelmi, ipari és gazdasági forgalmába való egyenes bekapcsolását. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elrendelte az új vasut közigazgatási bejárását, amelyen a kereskedelmi kormány képviselőiben résztvettek Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszteri tanácsos és Novák Bertalan műszaki tanácsos, valamint Pécs város és Baranya vármegye s a többi érdekelttség küldöttei. A közigazgatási bejárás alkalmából Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, Sztérfényi József államtitkárt és Stettina József miniszteri tanácsost, a vasuti osztály főnökét táviratilag üdvözlöttek.

Méhészek tanácskozása. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület igazgató-választmánya október 30-án délután négy órakor a Köztelek elsőemeleti tanácstermében ülést tart.

A hegyvidékre telepített bonyhádi tenyésztőnek. Tolnamegyében és a Dunántul több déli megyében szép lendületnek indult piros-tarka tenyésztőket a takarmányhiány miatt a gazdák el nem kénytelenítik és az értékes tenyészanyag a tenyésztésnek megtartásáért. Darányi földművelésügyi miniszter akként rendelkezett, hogy az északmagyarországi vármegyék gazdasági egyesületeinek államsegélyt engedélyezett tenyésztőket beszerzésére. Így a gömörmezei gazdasági egyesület háromszötven tenyészstehén vételére kapott államsegélyt és hogy a kiszáradt állományok elhelyezését, Darányi földművelésügyi miniszter a vételár tiz százalékát tárczája terhére vállalta el, ezenfelül megengedte, hogy a kiszáradt állományok kilenczven százalékát könnyű részletekben három százalékos kamattal hozzájárulással fizethessék. A gömörmezei gazdák körében a miniszter intézkedése rendkívül nagy érdeklődést támasztott és örömet keltett. A kedv jelentékeny voltára vezethető az is, hogy a kiszáradt tizes csoportokban személyesen utaznak a telyszinére és maguk választják ki azt a jószágot, amelyet az állam hatékony segítségével szerezhettek meg. Darányi földművelésügyi miniszter intézkedése nemcsak a momentán szükséglettel számol, hanem egyúttal lehetővé tette a felsőbb vidéki állattenyésztés ápolását is.

Magyar kiállítás Szerajevóban. A csak félig-meddig sikerült bukaresti s a teljesen balul kiült londoni kiállítás után ismét egy halvaszületett kiállítás idejével áll elő a kiállítási központ egyik tagja. Szerajevóban akar magyar kiállítást rendeztetni. Persze busás állami támogatások reményében. Hanem a londoni „siker” után a magyar iparosvilág és a kormány aligha vágyódik még egy ilyen sikerre. Mi hívei vagyunk a keletre és délre való exporttörökéseknak, mindenkor tanujelét adtuk annak is, hogy behatóan foglalkozunk a keleti és balkáni viszonylatokkal, de éppen ez okból őszintén kifejezést kell adnunk ama nézetünknek, hogy ez a szerajevói magyar kiállítás épp úgy nem hozná meg az óhajtott sikert, miként nem hozta meg a bukaresti sem, hogy a londoniról ne is beszéljünk. Pedig Bukarestben kedvezőek voltak a viszonyok. Nagy jubileumi kiállítást rendezett akkor Románia, amelyet megnézni épp úgy vágya volt minden igaz románnak, miként a millenárius kiállítást megnézte népünk közül is az, aki csak tehetett. Még sincs meg a kívánt eredménye annak a kiállításnak. Nem nehéz azt kitalálni, hogy így lesz ez — ha lesz — Szerajevóban is. Nagyon bajos elhinni azt, hogy az annexió miatt közjogilag még bizonytalanabb helyzetben lévő bosnyokok és hercegovácok valami nagyon áhítottának egy kiállítási czéczóra. Avagy talán a boszniai szerbek fognak lelkesülni a magyar kiállításért? Lehet azonban, hogy tulnyomórészt osztrák kereskedőkre számítanak a kiállítók, akik persze a magyar kiállítás megnyitásának hírére nyomban a sutba csapnak anyaországukban lévő éves összeszeköttetéseiket s átsapnának az általuk gyűjtött magyar ipar pártolására!... Hát bizony ezt a kiállítást most megrendezni nem érdemes. A kormány — amint alkalmunk volt egy hozzá közelálló szakemberével ez ügyben beszélni — maga sem

kapható támogatásra, mert — igen helyesen — azon a nézetben van, hogy a kiállításra szükséges pénzen inkább magyar kereskedőknek Boszniában való letelepedését segíti elő. Ezek legalább biztos uttörői lesznek a magyar kivitelnek, amelynek boldogulását egy rosszul sikerült kiállítás évtizedekre megakaszthatja.

A hadsereg czipói és a kvóta. Megirtuk, hogy a kereskedelmi miniszteriamban értekezletet tartottak a magyarországi kamarák és megállapították a hadsereg czipó- és felszerelési szükséglete dolgában az egyes kamarai területek szállítási részesedését. Minden kamarai területnek földrajzi fekvése, kiterjedtsége, továbbá ipari felettsége figyelembe vételével jutott arányos ipari munkához. A megrendelések statisztikáját most állították össze, természetesen a kvóta arányában. A két százalékos kvótaemelést a hadsereg ipari szállításainál is természetesen figyelembe vették és így a mult évinél nagyobb megrendelése jutott a magyar kisiparosoknak. A czipószállításnál a mostani kvóta alapján 426 párral jutott több a magyar czipésziparosoknak, mint a mult évben. Ez a szám megfelel az egész katonai térre szánt termelés két százalékának. Az egyéb iparcikkek szállításánál szintén a két százalékos felemlék kvótát vették figyelembe. A cs. és kir. közös hadsereg 1909. évi bőrnemű ruházati és felszerelési cikkek szükségletéből a hazai kisiparosok részére fenntartott 25 százalékos rész a következőképp oszlik meg: Bakancs 25.663 pár, 324.420 korona 28 fillér értékben; 12 korona 62 fillér átlagárral. Rövidszáru csizma: 543 pár, 9353 korona 66 fillér értékben; 17 korona 22 fillér átlagárral. Dragonyos csizma 1452 pár, 31.583 korona 75 fillér értékben; 21 korona 75 fillér átlagárral. Huszárcsizma 635 pár, 13.941 korona 95 fillér értékben; 21 korona 96 fillér átlagárral. Összesen tehát 28.293 pár különféle lábbeli 379.299 korona értékkel és 58.782 darab különféle szígyártói és nyergesárucikk 132.562 korona 13 fillér értékkel; együttesen 511.862 korona 77 fillér értékben. Az 1909. évi szükséglet szállítása az egyes kamarai kerületbeli pályázók közt a következőképp oszlott el. Különféle lábbelik: Arad 3350 pár, Besztercebánya 550 pár, Brassó 2615 pár, Budapest 2998 pár, Győr 550 pár, Debreczen 3816 pár, Kolozsvár 650 pár, Marosvásárhely 4692 pár, Nagyvárád 700 pár, Pécs 650 pár, Pozsony 1300 pár, Szeged 2227 pár, Temesvár 2247 pár, Zágráb 2027 pár. Összesen 28.375 pár. A szígyártói és nyergesárucikk az aradi, a budapesti, a brassói és a pécsi kamarai kerületekből pályázók közt osztatott fel. A hadügyminiszter most, hogy a bőrneműek szállító konzorciummal az 1908. év végén a régi szerződés lejárt, az 5 évre újabb kötött szerződésben kikötötte a kisiparosok érdekében azon igen fontos feltételt, miszerint a konzorcium köteles az évi szükségletből az eddigi 25 százalékon felül az 1909-ik évben még 10 százalékot, az 1910-ik évben 12 és fél százalékot; az 1911-ik évben 15 százalékot, az 1912-ik évben 17 és fél százalékot és 1913-ban már 20 százalékot átengedni a kisipar részére. Ezen rész szállítása akként eszközöltetik majd, hogy az eddigi 25 százalékot a régi szokás szerinti elosztás alapján az időnkénti pályázóknál rendeltetik meg, holott a többi 10, illetve 20 százalékot a szerződés tartamának idejére oly 2-3 állandó jellegű kisipari szövetkezettel rendelik meg, amely szövetkezet a közös hadügyminiszter által kijelölt feltételeknek minden tekintetben felelősek lesznek eleget tenni. A kisipar érdekében a közös hadügyminiszter hozzájárult az érdekelt részéről már évek óta felmerült azon óhaj teljesítéséhez is, miszerint az 1909. évi szállítási megrendelése alkalmával a 25 százalékos rész szállításában részesülő kisiparosoknak, illetve azok szövetkezeteinek kilátásba helyezték azt, hogy ők az 1910. és az 1911. évi szükséglet szállításában a mostani megrendelés arányában minden körülmények közt szintén fognak részesülni, azon esetben, ha a megrendelt előző évi szállítást pontosan teljesítették. Ennélfogva az eddigelő szokásos évenkénti pályázatra való felhívás most már elmarad és a legközelebbi pályázati kiírás csak 1911-ben történik és pedig ismét 3 évre, 1912-1914 évekre. Megjegyezzük még végül, hogy e lábbelik most már az új minták szerint készítenődök el.

Kiállítás. A lovrini országos házinyul-, baromfi- és galamb-kiállítás e hó 24-én nyílt meg gróf Nákó Sándor fiemei kormányzó, a kiállítás protektorának részvétele mellett. A kiállítást a „Házinyul- és Baromfi- és Galamb-kiállítás Egyesülete”, a lovrini „Házinyul- és Baromfi- és Galamb-kiállítás Egyesülete”-vel karöltve rendezte a „Margit”-népkertben. 24-én tartották meg a nyul- és baromfi- és galamb-kiállítás első országos kongresszusát gróf Nákó Sándor díszelnök vezetése mellett. Matavcszky Ernő, Hanfogel Károly és mások tartottak szak-

szerű előadásokat; a következő kongresszus helyéül Budapestet jelölték meg. A kiállítás győzedelmi díját az összteljesítményért, gróf Nákó Sándor ezüstserlegét dr. Ludvig Rezső budapesti ügyvéd nyerte meg.

Hajózás. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy Turn-Magurelle állomást a személyszállító gőzösök kis víz miatt további intézkedésig nem érintik, s hogy ennélfogva ezen állomáson a személy-, podgyász és gyorsáruforgalom további intézkedésig szünetel.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1908. október 27-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap csak a Dunántul nyugati részein, meg a Tengerparton volt kisebb-nagyobb eső, melynek mennyisége a Tengerparton igen jelentékeny volt. (Fiumében 47 mm.) Keleten az idő tulnyomóan derültre változott és az éjjeli lehülés érezhető volt. A hőmérséklet maximuma: Komáromban 19 C°, minimuma: Botfalun meg Debreczenben 10 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Legfeljebb nyugaton némi csapadék és keleten gyenge éjjeli fagy várható.

Állomás	Lágyulás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max	min.
A.-Szlátina	71,2	4,2	NE	3	0	17	1
Ungvár	74,0	3,2	N	1	0	12	2
Kősmárk	73,9	2,6		1	1	17	2
Losoncz	73,5	3,0		2	1	15	2
Ogyalla	71,1	9,0	E	1	4	16	8
Budapest	72,8	9,4	SE	1	8	15	9
Herény	70,0	7,8	SE	1	1	18	8
Keszthely	71,3	8,2	SE	1	3	13	7
Pécs	71,9	7,7	NE	2	1	14	7
Zágráb	71,3	9,0		4	4	10	5
Fiume	68,5	14,1		4	47	10	5
Szeged	72,6	6,0	SE	1	0	18	5
Temesvár	73,1	4,0		1	1	16	4
Nagyvárád	72,8	5,5	NE	0	1	10	4
Kolozsvár	76,5	0,6		0	0	11	0
Nagyszombat	74,8	0,8	SE	1	0	14	0
Szatmár	—	6,5	SE	1	0	14	6
Eger	—	3,4	NE	1	0	16	2
Arvaváralja	—	2,6		1	2	11	1
Selmeczbánya	—	6,4	E	1	2	12	6
Komárom	—	9,0	E	3	4	19	9
Magyar-Ovár	—	9,0	E	2	4	18	2
Sopron	—	9,1	S	2	4	19	5
Eszék	—	5,6	NE	1	1	18	6
Cirkvenica	—	14,6		4	29	15	14
Debreczen	—	0,1		0	0	16	1
Kecskemét	—	6,8	NE	2	2	16	6
Oroszáza	—	3,9	SE	2	0	16	4
Arad	—	6,8	E	4	2	15	6
Zsombolya	—	3,6	E	1	2	16	3
Versecz	—	9,6	SE	4	1	14	9
Orsova	—	8,4	NE	1	4	10	8

VIZÁLLAS.

m é t e r		m é t e r	
okt. 28. okt. 27.		okt. 26. okt. 27.	
Inn	Sharding 0,87 0,97	M.-Szigei	0,08 0,05
Duna	Passau 1,11 1,10	Tokoháza	0,22 0,05
	Linz 1,50 1,49	V.-Namény	0,38 1,48
	Bécs 1,57 1,51	Tokaj	0,80 0,78
	Pozsony 0,94 0,22	Tiszafüred	0,92 0,78
	Komárom 1,07 1,54	Szolnok	1,11 0,97
	Budapest 0,45 0,45	Csongrád	1,79 1,79
	Paks 0,86 0,88	Szeged	1,27 1,27
	Mohács 0,46 0,42	T.-Becse	1,11 1,08
	Gömbös 1,01 0,11	Titell	0,01 0,08
	Ujvidék 0,40 0,35	Óndavn	Hóbr 1,13 0,11
	Panosova 0,40 0,44	Tapoly	Bárta 0,50 0,50
	Orsova 0,13 0,32	Bodrog	Ladmoza 0,22 0,25
Horva	Morvafalu 0,19 0,18	Sajó	Zsola 1,18 1,20
Vág	Zsolna 0,01 0,04	Hernád	H.-Németi 0,10 0,12
	Trencsén 0,24 0,24	Bereittyó	Margitta 0,01 0,12
Rába	Szered 0,60 0,60		B.-Ujfalu 0,82 0,28
	Szt.-Gothárd 0,27 0,28	Körös	Cecena 0,82 0,28
	Sárvár 1,18 1,88		N.-Várad 0,85 0,86
Dráva	Vasud 1,14 1,44		Belényes 0,15 0,15
	Zákány 0,88 0,62		Tonke 0,81 0,85
	Barcs 0,50 0,46		Úrhadonc 0,28 0,28
	Eszék 0,21 0,20		Forosjenő 0,58 0,53
Mura	M.-Szardah. 0,18 0,34		Rákás 0,54 0,50
Száva	Zágráb 0,16 0,02	Maros	Gyoma 0,58 0,52
	Sziszék 1,28 1,25		Gy.-Fehérvár 0,80 0,20
	Mitrovicza 0,34 0,35		Branyicska 0,11 0,11
Szamos	Décs 0,14 0,28		Soborsin 0,11 0,11
	Szatmár 0,24 0,54		Arad 0,86 1,88
Kraszna	N.-Mallény 0,11 0,11	Temes	Makó 0,80 0,47
Latorca	Homonna 0,08 0,08	Béga	K.-Kostály 0,12 0,26
Ung	Pereseny 0,04 0,11		Kiszető 0,52 0,44
			Temesvár 0,92 1,91
			Becserek 0,86 0,78

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-Téle
Használatra valódi élénk gyomorhajosok
nak és székesorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, október 27.

A készáru piacra ma csendes volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodóak voltak és különösen az üzlet kezdetén nagyon huzódóztak a vásárlástól és még tegnapi árakat sem akartak fizetni, később azonban mégis valamivel jobb vételkedvet mutattak. A forgalom mindazonáltal korlátozott maradt, mindössze alig 13.000 mm. buza kelt el, eleinte néhány fillérral olcsóbb, később változatlan tegnapi, sőt itt-ott néhány fillérral drágább árakon is. A legdrágább eladási ár 24.95 korona volt 82 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 22.80 korona, 76 kilós felsőmagyarországi, sárga búzáért. Egyéb gabonaneműek közül rozs tartott, zab, árpa, tengeri változatlan. Forgalmába került: 1000 mm. rozs 19.35—19.45 koronás árakon, 400 mm. zab 14.60—14.90 koronás árakon, 800 mm. árpa 15.50 koronás áron és 300 mm. új tengeri 14 koronás áron ab Kőbánya. A határidőpiacra a mai üzlet barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma nem volt nagy kiterjedésű, meglehetősen vételkedv mutatkozott, míg ezzel szemben a kínálat egyre gyöngült, így aztán kissé szilárdult az irányzat és meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza tizenkét fillérral, az áprilisi buza husz fillérral, az áprilisi rozs tizenhét fillérral, az áprilisi zab hat fillérral, a májusi tengeri szintén hat fillérral javította az árfolyamát, az októberi rozs változatlan maradt, az októberi zab pedig huszonkét fillérral csökkent.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki uj	75	24.00	79	24.10—24.40
"	76	23.40—23.85	80	24.30—24.75
"	77	23.70—24.00	81	24.40—24.90
"	78	23.80—24.15	82	—
Fejérmegyeri uj	75	23.50—23.80	79	23.90—24.35
"	76	23.20—23.65	80	24.00—24.45
"	77	23.50—23.80	81	—
"	78	23.60—23.95	82	—
Pestvidéki uj	74	23.60—24.00	78	23.60—24.00
"	75	23.50—23.80	79	23.95—24.40
"	76	23.40—23.70	80	24.05—24.50
"	77	23.50—23.80	81	—
Bánsági uj	74	23.80—24.15	78	23.80—24.15
"	75	23.90—24.25	79	24.10—24.55
"	76	23.80—24.15	80	24.20—24.75
"	77	23.70—24.00	81	24.40—24.95
Bácskai uj	74	23.80—24.15	78	23.80—24.15
"	75	23.90—24.25	79	24.10—24.60
"	76	23.80—24.15	80	24.20—24.75
"	77	23.70—24.00	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	19.60—19.75	—	—
középmínőségű uj	—	19.40—19.55	—	—
Árpa takarmány I.-rendű	—	16.05—16.20	—	—
II.-rendű	—	15.70—15.95	—	—
Köles	—	13.75—14.00	—	—
Zab I.-rendű	—	16.85—17.15	—	—
II.-rendű	—	16.35—16.65	—	—
Tengeri belföldi uj	—	17.80—18.00	—	—
Repce: Káposztarepcze	—	—	—	—

A készáru piacra ma csendes volt az irányzat.

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 82 kg. 24.95 korona, 300 mm. 80 kg. 24.85 korona, 100 mm. 79.7 kg. 24.75 korona, 200 mm. 79 kg. 24.50 korona, felső, 100 mm.

79 kg. 24.60 korona, 100 mm. 79 kg. 24.70 korona, 100 mm. 79 kg. 24.80 korona, 100 mm. 78.5 kg. 24.50 korona, 100 mm. 78 kg. 23.80 korona, üszkös, 200 mm. 77.5 kg. 24 korona, felső.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 80.5 kg. 24.40 korona, 100 mm. 76.3 kg. 23.60 korona, 100 mm. 76 kg. 22.80 korona, sárga.

Pestvidéki: 100 mm. 79 kg. 23.60 korona, 100 mm. 79 kg. 24.50 korona, 100 mm. 78 kg. 23.80 korona, üszkös, 1480 mm. 76 kg. 23.60 korona, üszkös, 440 mm. 76 kg. 22.60 korona, üszkös, 200 mm. 75 kg. 23.80 korona.

Bácskai: 500 mm. 80 kg. 25 korona, 100 mm. 80 kg. 24.80 korona.

Dunaföldvári: 520 mm. 78 kg. 24.60 korona, 550 mm. 76.5 kg. 24 korona.

Rozs: 500 mm. 19.45 korona, 400 mm. 19.40 korona, 100 mm. 19.75 korona, mind kpf. mellett.

Zab: 100 mm. 16.90 korona, kpf. mellett, 200 mm. 14.80 korona, dohos, 100 mm. 14.60 korona, dohos.

Uj tengeri: 200 mm. 14 korona, 100 mm. 14.60 korona, mind ab. Kőbánya.

Árpa: 300 mm. 15.50 korona, kpf. p. Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacra ma csendes volt az irányzat.

Délletől:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. októberre 12.34, 12.35.
 Buza 1909. áprilisra 12.06, 12.05, 12.15.
 Rozs 1908. októberre 9.89, 9.94.
 Rozs 1909. áprilisra 10.06, 10.05, 10.13.
 Zab 1908. októberre 8.10, 8.11, 8.01.
 Zab 1909. áprilisra 8.38, 8.39, 8.37, 8.41.
 Tengeri 1909. májusra 7.46, 7.48, 7.45, 7.50.

1 óra 30 percig zárulnak:

1908. októberi buza	12.35	12.36
1909. áprilisi buza	12.15	12.16
1908. októberi rozs	9.93	9.95
1909. áprilisi rozs	10.13	10.14
1908. októberi zab	8.00	8.01
1909. áprilisi zab	8.40	8.41
1909. májusi tengeri	7.50	7.51

Budapesti gabonaforgalom.

1908. október 25-től október 26-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	51651	705
Rozs	2938	—
Árpa	6064	101
Zab	9091	—
Tengeri	3617	—
Liszt	973	12764
Korpa	—	3934

Értéktőzsde.

A külföldi tőzsdékről ma reggelre beérkezett tudósítások és jegyzések elég kielégítőek voltak, minek folytán szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel nyílt meg az előtőzsde. A forgalom folyamán kezdetben jó vételkedv mutatkozott és így csekélységgel még tovább javultak az árfolyamok, később azonban bécsi arbitrázs-eladásokra egy kis gyöngülés állott be. A déli tőzsdén a javult berlini jelentést nem vették figyelembe. A spekuláció a közlőgő ultimó-ellátásra való tekintettel tartózkodott újabb üzletek kötésétől és az értékek árfolyamai nyugodt hangulat mellett alig változtak. A készáru piacra Beocini cementgyári részvény előnyben részesült és élénk kereslet mellett tiz koronával drágább áron keltek, járadékpiac teljesen üzletlen maradt.

Előtőzsde tartózkodó.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 633.—633.75. Magyar hitelrészvény 739.75—739.50. Osztrák-magyar

államvasut. —. Rimamurányi vasmű 558.50—558.—. Közüti vaspálya 555.—555.65.—. Magyar koronajáradék —.—.—. Városi villamos-vasut 262.—. Hazai bank 279.57.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde csendes.

Kötetett: Osztrák hitelrészvény 632.25—633.75. Magyar hitelrészvény 738.50—739.50. Rimamurányi vasmű 558.50. Közüti vaspálya 555.—555.75. Városi villamos vasut 262.—262.50. Hazai bank 289.—. Hazai sorsjegy 99.—. Kereskedelmi bank 3360.—. Lipótvárosi takarékpénztár r.-t. 150.—151.—. Beocini cementgyár r.-t. 608.—610.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrákhitel részvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. október hó végére 26—28 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde gyenge irányzattal folyt le. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 739.25. Államvasut 684.—. Leszámitoló bank 477.25. Jelzálogbank 126.—. Rimamurányi 158.25. Városi vasut 262.25. Közüti vasut 555.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

A piac ma üzletlen volt, mert a konzum és a közvetítő-kereskedelem teljesen tétlenül viselkedett és a kínálat is tartózkodott, de az üzletlenség nem gyakorolt nyomasztó befolyást az irányzatra s így az árak változatlanok maradtak. Árpában is alig volt üzlet és az árak nem változtak. Ami a külföldi piacokat illeti, London és Páris irányzata gyengült, ellenben az észak-amerikai tőzsde még egy árnyalattal javult, aminek az volt a magyarázata, hogy az Egyesült-Államokban az ellenőrizhető gabonakészletek mennyisége 3 millió bushellel növekedett, sőt még nagyobb gyarapodás várható.

Jegyeztezett buza: új tiszavidéki 12.65—13.10 korona, marosi 12.45—12.85 kor., bánáti 12.45—12.85 korona, tótfelvidéki 12.05—12.45 korona, mosoni 12.15—12.45 korona, új déli vasúti 12.15—12.45, marchfeldi 11.85—12.25 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.10—10.30 korona, csepeli 10.05—10.25 kor., pestmegyei 10.25—10.40, déli vasúti 10.05—10.30 korona, különféle magyar 10.05—10.30 kor., osztrák 10.15—10.35 korona.

Árpa: morvaországi 9.20—10.60 kor., marchfeldi 8.70—9.30 kor., bécsvidéki 9.—9.70 kor., tótfelvidéki 7.90—10.—kor., csepeli 7.80—8.70, győri —.—kor., déli vasúti 8.40—9.65 kor., tiszavidéki 7.60—8.50 kor., északmagyarországi 7.60—9.40 kor., középdunai állomások 8.30—9.—korona.

Magyar tengeri: régi 8.25—8.50, új —.—korona, cinquantin 10.—10.20, új 8.80—9.20 korona.

Magyar zab: minőség szerint 8.35—9.05 kor.; közepes —.—kor., elsőrendű —.—kor., válogatott 8.95—9.35 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai —.—korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, október 27. Bárha a nemzetközi helyzetet kedvezőbbben ítélik meg, tekintettel a belpolitikai nehézségre, a mai előtőzsde is nagyon tartózkodó volt. Hirtenbergi fegyvergyár és Magnezit-részvények ma is emelkedtek, a vezető értékek forgalma azonban nagyon csendes volt. Az alpesi bányarészvények árfolyama ismét lemorzsolódott. Az előtőzsde zárlatáig kedvetlen volt. A déli tőzsde nyugodtan tartott árfolyamokkal indult. Fegyvergyár-részvények újból lényegesen emelkedtek, a többi értékek forgalma nyugodt volt. Berlinből a bányá-értékek tartott irányzatát jelentik.

HETI MUSOR.

Október—November		Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uránia	Várszínház
29	Csütörtök	A szerelem iskolája	Sámson és Delila	Tatárjárás	A hollandi lány	A nagymama	Bűn és bűnhődés	—
30	Péntek	Si none	Fidelio	A pénz	Van — de nincs	A szerencse fia	Bűn és bűnhődés	Az arany ember
31	Szombat d. u. este	A piros bugyellás	Carmen	A becsület Vnraszt a szerelem	Mo.nár és gyermeke	A sasiók	—	—
1	Vasárnap d. u. este	A kamélias holgy A piros bugyellás	Nürnbergi mester dainokok	Az ördög	A hollandi lány	Sziriusz	—	—

11 órakor: Osztrák hitelrészvény 633.75, 683.50, Angliai 92.55, Osztrák magyar államvasut 140.90, Orosz érték márkája 117.32.

1 órakor jegyzett: Osztrák hitelrészvény 633.75, 683.50, Angliai 92.55, Osztrák magyar államvasut 140.90, Orosz érték márkája 117.32, murányi 558.—, utak —.—. Skóciai petroleum

Bécs, október 27. 42 százalékos osztrák arany 151.25, Osztrák bankrészvény 200.00, Osztrák-magyar Dunagőzhajózás Cs. k. arany (ver Lloyd 419.—4.2 koronajáradék Osztrák hitelintézet 538.—, Osztrák gyar államvasut Alpesi részvény doni váltóár 23.00, jegy 178.30. Ny

Bécs, október 27. 4 százalékos arany 151.25, Osztrák bankrészvény 200.00, Osztrák-magyar Dunagőzhajózás Cs. k. arany (ver Lloyd 419.—4.2 koronajáradék Osztrák hitelintézet 538.—, Osztrák gyar államvasut Alpesi részvény doni váltóár 23.00, jegy 178.30. Ny

Zárlatkor jegyzett: Osztrák hitelrészvény 633.75, 683.50, Angliai 92.55, Osztrák magyar államvasut 140.90, Orosz érték márkája 117.32.

Frankfurt, (papír)járadék —. járadék 97.80, 92.55, Osztrák magyar államvasut 140.90, Busch 20.43, Bécsi B. —.—, 3 százalékos

SZÉK

11 óraker: zárulnak

Osztrák hitel. 631.50. Magyar hitel. 740.—, Länderbank 431.—, Allamvasut 683.75—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 119.25—, Alpési bányatársulat 651.75. Rimamurányi 558.—, Májusi járadék 95.95. Magyar koronajár. —, Orosz érték —, Török sorsjegy 179.—, Német márka 117.32.

1 óraker jegyezők:

Osztrák hitel 632.25, Magyar hitel 740.—, Länderbank 431.—, Unio-bank 539.—, Allamvasut 683.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 120.—, Gőzhajó —, Alpési bányarészvény 652.—, Májusi járadék 95.90, Magyar koronajár. 92.—, Török sorsjegy 179.—, Német márka 117.32, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 558.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, október 27. (Osztrák értékek zárulata)

4.2 százalékos papír-járadék 96.05, 4 százalékos osztrák arany járadék 111.95, 1860-as sorsjegy 151.25, Osztrák hitelsorsjegy 465.—, Angol osztrák bankrészvény 292.25, Bécsi Bankverein 512.50, Osztrák-magyar bank 1745.—, Déli vasut 118.90, Dunagőzhajózási társ. 970.—, Dohány rész. 377.—, Cs. k. arany (vert) 11.32 Német bankv. 117.27 Osztr. Lloyd 419.—, 4.2 száz. ezüst. jár 95.85—98.45, Osztr. koronajár. 96.15, 1864-es sorsjegy 261.—, Osztrák hitelintézeti részvény 631.—, Union-Bank 538.—, Osztrák Länderbank 435.25, Osztrák-magyar államvasut 682.75, Elbavölgyi vasut 447.—, Alpési részvény 650.75, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 239.57, Lipótkohó 443.—, Töröksorsjegy 178.30. Nyugodt.

Bécs, október 27. (Magyar értékek zárulata)

4 százalékos arany-járadék 109.85. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 140.50, Magyar hitelbank részvény 739.—, Magyar leszámítóló és váltó részvény —, Rimamurányi 577.50, Magyar czukoripar 1812.—, Adria hajózási részvénytársaság 394.—, Magyar koronajár. 92.05, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.55, Magyar nyer.-k. sorsjegy 185.10, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 425.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, október 27. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsdén általában a nagy pénzösszegekre való tekintettel, szilárdabb irányzat uralkodott, anélkül, hogy a spekuláció felhagyott volna tartózkodásával. Ennek következtében az árfolyamingadozás meglehetősen jelentéktelen volt. Élénkebb kereslet volt hazai járadékok iránt, amelyek közül 3%-os birodalmi kölcsön 0.30%-al magasabban indult, gőzhajós részvények iránt, amelyek a párisi gőzhajós értékekre körülből 1%-al emelkedtek és végül Discontocommandit-részvények, amelyek azonban később ismét elvesztették kezdetben elért nyereségeik egy részét. Osztrák vasutértékek Bécseszel egybehangozón némileg engedtek. A második tőzsdéórán az összstatus renyhe forgalom mellett majdnem változatlan maradt. Csak bányáértékek engedtek részben helyi eladásokra. A zárlat renyhe volt. A készpénzpiac ipari értékei gyengébb irányzatot követtek. Napi pénzt 2%, ultimópénzt 3% mellett kínáltak, magánleszámítólási kamatláb 2 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 198.90, Déli vasut 22.50, orosz bankjegyek 214.55, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.90, Disconto Commandit 177.50, Dinamit-truszt 157.80, Harpeni 199.—, Unifikált török járadék 90.25, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.70, Magyar koronajár. 92.50, Osztrák-magyar államvasut 146.30, Bécsi váltóár 85.20, Olasz járadék 103.90, Alt. villamosági Edison 222.90, Gelsenkircheni 186.10, Laurakohó 200.75. Renyhe.

Frankfurt, (Zárlat.) október 27. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.80, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.55, Osztrák hitelintézeti részvény 198.90, Osztrák-magyar államvasut 146.25, Északnyugati vasut —, Busihradi vasut —, Londoni váltóár 20.43, Bécsi Bankverein 194.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 75.50, 4.2

százalékos ezüstjáradék 99.20, Osztrák koronajár. 96.10, Magyar koronajár. 92.15, Osztrák-magyar bank 124.90, Déli vasut részvény 22.50, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 81.40, Union bankrészvény —, Alpési bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) október 27. 4.2 százalékos ezüstjáradék 98.80, 1860. sorsjegy 154.—, Déli vasut 22.60, 4 százalékos aranyjáradék 97.50, Osztrák hitelrészvény 198.75, Osztrák-magyar államvasut 146.25, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.80. Engedő.

London, október 27. Angol consol 84 1/2%.

Páris, okt. 27. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.60. Osztr. aranyjáradék 97.75, Magyar aranyjáradék 93.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 3 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 286.—, 5 százalékos marokkói járadék —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 92.50, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 89.25, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 100.38, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 521.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 422.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.82, 4 százalékos unifikált török jár. 89.45, Török sorsjegy 165.50, Török dohányrészvény 402.—, Osztrák föld-hitelintézet 1113.—, Osztr. Länderbank —, Magyar Jelzalogbank 454.—, Banque de Paris 1500, Banque Ottomane 702.—, Osztr. magyar államvasut 736, Déli vasut —, Meridional vasut 662, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 558.—, Rio Tinto 17.58, Sucrerie d'Egypte 35.—, Tula 287.—, Thomson Houston —, Urikányi köcszén 165, Chartered 22.50, De Beers 342.50, East Rand 106.—, Jagersfontein 108.50 Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 61.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.—, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 7/16, Olasz aranyváltó (rövid) 3/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.05, Magánkamatláb 2 1/4. Szilárd.

8 UJ SZÓ...

**"ALTVATER"
GESSLER
BUDAPEST.**

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. október 27-én.

Az ismét melegebbre fordult időjárás nem volt képes az utóbbi napok barátságosabb irányzatát különösen befolyásolni, mert az árak többé-kevésbé változatlanul tartottak. A kereslet minden czikk iránt fokozottabb mérvű s áll ez különösen burgonyára és hagymára, mely utóbbi czikk ára napról-napra rohamosan emelkedik. A vaj alacsony árjegyzése még nem javult, tekintve azonban, hogy a külföld ezen czikk iránt érdeklődni kezd, a közel jövőben javult árakat várhatunk. Vágott baromfi, hus és husnemű, valamint vadnak állandó jó elhelyezést biztosíthatunk. Tojás ára állandóan emelkedik, ami a hozatalok neveléses csekély mérvére vezethető vissza.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 120—140 K, eleje 96—108 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 1.20—1.30 K helybeli borjuhus 128—140 K, sertésus szalonával 124—130 K, lehuzott sertés 116—128 K, szalonna friss 124—126 K, szalonna sózott 124—128 K, szalonna füstölt 136—148 K, olvasztani való 132—136 K, háj 136—140 K, sertészsír 140—148 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.40—1.60 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.20—4.— K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Óz 1.80—2.— K, szarvas .70—.80 K, dämvad .80—1.— K, vaddisznó 80.—1.— K, kg.-ként egészben, nyul nagy 2.80—3.— K, nyul sült 1.80—2.— K, fogoly 1.—1.20 K, fácán 2.80—3.— K, szalonna — K, darabonkint. Fenyvesmadár kötege —.

Baromfi-félék: Élő rántani való csirke 1.40—2.— K, sütni való 2.40—2.60 K, kacsa sovány 2.80—3.20 K, kacsa hizott 5.—6.— K. liba fiatal — K, lud hizott 10.—14.— K, tyúk 3.60—4.— K, pulyka 5.—6.— K páronkint, Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.20—1.30 K, hizott rucza 1.30—1.40 K, hizott pulyka 1.40—1.50 K, levestyúk 1.40—1.50 K kg.-ként, Pulárd 1.80—2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.—2.20 K, II. 1.80—2.— K, főzvaj (köpült) 1.50—1.70 K, tehénturó 8—16 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.60—6.20 K, rózsas ujj 5.20—6.— K, fehér 4.40—4.80 K, kifli 8.—10.— K, sárgarépa 8.—10.— K, petrezselyem 8.—12.— K, vörshagyma makói 19.—20.— K, közönséges hazai 8.—10.— K, fokhagyma 30.—40.— K, káposzta 5.—6.— K 100 kg.-ként. Burgonya, új —, K, kalarábé —, K, 100 db, spárga solo K, közép —, K, leves — f kg.-ként. Zöldbab hüvelyes —, K, kifejtett —, K, zöldborsó hüvelyes —, K, kifejtett —, K, Paradicsom 8.—12 K 100 kg.-ként. Uborka salátának —, K, ecetbe 1.—1.60, savanyítani 2.—2.40 K 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő —.40—.60 fillér kg.-kint Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbálint, batul stb.) 24—30 K, másodrendű 14—20 K, harmadrendű apró áru 6—12 K. Körte elsőrendű —.60—.80 K, másodrendű 40—60 K, dió I. 40—60 K, II. 30—40 K.

Vegyesárak: Méz —.70—.90 K, gyümölcsíz —, K, gomba száraz 2.50—3.— kilogrammonként.

Tojás: bácskai 94—106 K, erdélyi apróbb áru 102.—104.— K.

Budapesti szurómartavásár.

Budapest, október 27. Felhajtott: 358 drb élő borju (közte 38 rugott), 2 drb leölt borju, — drb növendékmarha, — drb élő bárány, — drb leölt bárány.

Arjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 84—96 fillér, kivételesen 100— fillér; középminőségű élő borjúkért 72—80 fillér; leölt borjúkért 100— fillér; silány és rugott borjúkért 42—68 fillér, növendékmarháért — fillér, kilogrammonként, levonás nélkül. Élő bárányokért — korona, leölt bárányokért — korona páronkint. Az irányzat vonatott. Az árak 3—4 fillérrel kg.-kint csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, október 27. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 16,523 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 5287 fiatal és 8610 hizott sertés. Árak: elsőrendű 106—108 fillér, kivételesen — fillér; középnehéz 100—105; idős 96—102 fill.; könnyű 92—101 fillér; fiatal sertés 84—114 fillér, kivételesen 120 fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, október 27-én. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 119—120 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 120—121 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 121—123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 121—123 fillérig.

Sertésfészám 1908. évi október 24. napján volt készlet 31294 drb., 1908. október hó 26-án felhajtott 478 darab, 1908. október 26-án elszállított 948 darab, 1908 október 27. napjára maradt készletben 30824 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: csende.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, okt. 27. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 744 darab sertés, 56 darab sült, 4 darab malacz. Pótelhajtás — drb sertés, — drb sült

SZÉN, koks, briket, antracit
összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detall 26-27. 75-26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78. szám.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

malacz. Mai napi felhajtás 870 darab sertés, 45 darab süldő, — darab malacz, összesen 1614 darab sertés, 101 darab süldő, 4 darab malacz. Eladatott 1099 darab sertés, 29 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 515 drb sertés, 72 darab süldő, 4 drb malacz. Mai árak: Zsirsértés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 94—102 fillér, ételsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 92—96 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 116—124 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 118—126 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 124—126 fillér. Hussértés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kgr.-ig, — fillérig, ételsulylevonással — fillér. Belföldi süldő 110—112 fillérig, horvát süldő — fillérig. Malacz — fillérig. Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő. A vásár irányzata közepes. Az árak változtalanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 27. —

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Vucsenovics Demeter vukovári lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a vukovári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Fejes Ilona okleveles tanítónőt az aranyosmegyesi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Kolombán Margit okleveles tanítónőt a vingárdi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Gergely Anna okleveles tanítónőt a felsőlónai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Lovas István okleveles tanítót a malaczka állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a kereskedelemügyi miniszter a postatakarékpénztár személyzeti létszámában Bartha Gyula segédtisztet tisztte, Koralka Adolf díjnokot segédtisztte; az igazságügyminiszter Császár Géza székelyudvarhelyi törvényszéki irodaigazgatót, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba irodaigazgatóvá; a marosvásárhelyi ítélőtábla címke dr. Román János ügyvédjelöltet a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká, a nagyváradai pénzügyigazgatóság V. Kovács Albert Gyula belényesi lakost a belényesi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Veisz Ferdinánd ruttkai lakos saját, valamint Ilona nevű kiskoru gyermeke Vágóra, kiskoru Schmier József József szerdahelyi lakos Váradra, Wölfel Ferencz székszárdi lakos Bartinára, Schlesinger Lipót budapesti lakos Ságira és kiskoru Reisz Tibor Iosonczai lakos családi nevének Rácra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A felsőlővői ev. főgimnaziumnál magyar-latin helyettes-tanári tanszékre október 28-ig; — a siklósi adóhivatalnál egy adóosztályi és egy díjtalan gyakornoki, a pécsi adóhivatalnál egy díjas és egy díjtalan gyakornoki, a baranyaszentlőrinci, pécsvárad, továbbá a soproni, felsőpulyai, csepregi és rózsashegyi adóhivataloknál egy-egy díjas gyakornoki, a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétségű 2 (kettő) számgyakornoki állásra 2 hét; — az aranyosmaróti törvényszéknél és az analfalvi járásbírósnál egy-egy irnoki, a székelyudvarhelyi törvényszéknél irodatizszi állásra 4 hét;

Kisbédén (Marostorda várm.), Gyümölcsécs községben, Somlyóilakon (Szilágy várm.) és Désfalván (Kisküküllő várm.) postai ügynöki állásra 5 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Motoros cséplőkészletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen koldjuk.

Dobry Ant. motor- és gépgyárainak

magyarországi egyodársítói:

Szabó Emil és Társa

Budapest, Ferencz József-tér 6. szám.

(Gresham-palota.)

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kir. enredorvos és kórházi orvos.

Bizos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, szeptet, bajakört (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, időségeknek is, onerizést és annak utóbjait, ideg- és hátgerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körut 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyulás.

Titkos betegségek

bizos és lelkiismeretes meggyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvos-tanár specializistát.

En rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, hólyag vagy külti buriját, vizeletü nehézségeket, hólyagbajt, fokélyeket, syphilis, ideg- és hátgerincbajt és bármily női betegségeket.

Budapest, 10., Karoly-körut 10. I. emele.

RENDEL d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Videleket levél útján is bizos eredménnyel gyógykozol és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön varóterem, külön kijárat.

ÉVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL ES ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN
BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körut 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRUKÉNYEK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

A törvény követelményeinek megfelelő

Alföldi fehérkeresztes

Sósborszesz

a legáltalánosabban kedvelt és nélkülözhetetlen háziszer, igen számos esetben kitünő szolgálatot tesz, mert

erősítő! üdítő! edző!

Barack-pálinka

közkedvelt ital.

Radial Elixir

kitünő gyomorkeserü

páratlan hatása !!

Gyártja:

az Alföldi Cognacgyár

r.-társaság

KECSKEMETEN.

Mindenütt kapható!

Tessék mindenütt csakis eredeti

Alföldi Cognacgyár Kecskemét gyártmányt kérni.

Buza	
liszavidéki	u
"	"
fehértalgolyó	u
"	"
pestvidéki	u
"	"
"	"
bánsági	u
"	"
"	"
bácskai	u
"	"
"	"
Egyéb	
Rozs	elsőrendű
"	elsőrendű
"	középm
"	középm
Árpa	takarmá
"	takarmá
"	sörözés
Zab	elsőrendű
"	középm
Tengeri magyar.	
Repeze	káposzta
Burgonya	
Dunántúli	...
Felsőmagyarország	...
Nyusogi	...
Erdélyi	...
Hán-Ágost	...
Pesti	...
Különféle termények	
dizsnózsir	...
"	...
szalonna	...
"	...
"	...
szilva készáru	...
"	...
"	...
szilva készáru	...
"	...
heremag	...
"	...
"	...

A FEK

Irtá:

— Itt van időből. Szeretné képpen nem sz magába való me kellemes; de ak telességet teljes ezen feljegyzés — Nem — látta a könyvet zési naplót és i Monk alig így szólt: — Nem fog tisztelt Klára as ha a dolognak g sok időt megtak olvasok. Klára belee — Junius 2 júni! Megpróbá Beteg! Nem tud betegségeben. — Ma délutánél, aki Eveline kérdeztem azon közben kézbesít tást kérte. Megt levél tartalma fo Azt hiszem, hog milyen személy kezébe, nemcsa delmezze, de ho Mi az oka? Mil törvényszéki sz dotta, hogy egy

Table with multiple columns containing market prices for various goods like flour (Buza), other grains (Egyéb gabonafélék), wine (Burgonya), and various currencies and bonds. Includes sub-sections like 'Allamadósság közközlésnök', 'Bankok részvényei', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalom', and 'Különféle vállalatok'.

A FEKETE GYÉMÁNT

— REGÉNY. —

Irtá: FRED. VILLER.

54

— Itt van egyes naplófeljegyzés abból az időből. Szeretném előtettek felolvasni. Tulajdonképpen nem szokásom naplót írni, mert az önmagába való mélyedés ilyen lelkiállapotban nem kellemes; de akkor tisztán csak hivatásbeli kötelességet teljesítettem, hogy vizsgálódásaimnál ezen feljegyzésekre támaszkodhassak.

relemmel, hogy azonnal adja át a védőnek. Biztosan megtalálom majd a küldönczöt, de addig eltelik még egy-két nap és az idő is kevesebb lesz.

tovább; minél előbb kész leszek szomorú feljegyzéseimmel, annál jobb.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK
Szerdán 1908. október 28-án.
Nemzeti Színház **Vígyszínház**

A társadalom támaszai.
Színmű 4 felvonásban. Írta Ibsen.
Henrik. Fordította: Lázár Béla.
Bernik, konzul Gái
Bernikné a felesége S. Fal Sz.
Olaf, a fiók Tompa a. n.
Marta, a konzul nőv. Cs. Aiszeghi
Tónnesen János Orlay A.
Hessei Lóna Csillag T.
Tónnesen Vilmos Hajdu
Rörlund Pelhes
Rummel Baros
Toif Dina Veradi A.
Krap Gabányi
Rummelné Holvey L.

III. Kir. Operaház

Manon Lescaut.
Opera 3 felvonásban. Zenéjét
szervelte Giacomo Puccini. Szö-
vegét fordította Radó Antal.
Manon Lescaut Szoyor
Lescaut Mih. Iyi
René des Grieux Arányi
Géronte de Rivoir Kornai
Edmond Pichler
Szálodás Ney B.

Várszínház

A nők barátja.
Vígjáték 3 felvonásban. Írta:
H. Dumas Sándor
De Ryons Naday
De Simrose Mihályfi
Des Targettes Gyenes
Le Chantrel Dezső
Loverdet Kovács
Jane de Simrose P. Markus
Loverdelné Szacsaványé
Hakendorf Paulay E.
Loverdet Balbina Császán N.

Apollo-Projektógráf
TELEFON 98-99.
MODERN NICK CARTER.
Epizód az angol-bur hábo-
ruból. — Havasok titka.
— Rizstermelés Olaszor-
szágban. — Nagy aria
Mignonból (énekli Mme
Tetrazzini). — Virágok.
— Az óriáskigyó etetése. —
Sajtkészítés. — Utazás Ame-
rikába az Atlanti oceanon.
KEZDETE: 8 órákor

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17
TELEFON: Igazgatóság: 317. Jegypénztár: 93-38. Képv. ház
17-97. Sajtóiroda: 81-71. Reklámsztály: 49-52.

Ma és minden este
SCHAEFFER SYLVESTER
az artísták királyának vendégjátéka
Budapesten első ízben lép fel.
Nem tévesztendő össze más hasonló nevű művészszel.
Az előadás kezdete este 8 órákor.
Jegyelővétel 10-1 és 8-6 óráig a nappali pénztárnál.
A tollkerítésben reggeli 5 óráig **VÖRÖS ELEK** szigányszene-
kara hangversenyez.

PARADICSOM KABARET

ÜLLŐI-UT 46. szám. — Telefonszám: 115-84.
Igazgató-tulajdonos: Windtschi Rezső József, művezető. Ador-
ján László, karagy: Nádor Mihály.
MEGNYILT: 1908. OKTÓBER HÓ 15-ÉN.
Fellépnek: Révész Ilonka, Nogrady Gigi, Sándor Stett,
Berényi Manózi, Ereczkóv Károly, Szabó Dezső, Lugosi
Jenő, Dalnoki Imre. Tarján Vilmos színművész rövid vendég-
szereplése. — Helvéc: Pál-lyüles 3 korona, támlászek 2
korona, üllőhely 1 korona.

ROYAL ORFEUM
ERZSÉBET-KÖRÜT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor nagy előadás.
Lilla Selbini, Joskarónis, Farfalla, 4 Trou-
badour, Rosé és Milford.
Csak a hó végéig! Csak a hó végéig!

VERA VIOLETTA

Eysler és Stein látványos operette.
A tollkerítés tükörtermében reggeli 8 óráig táncszereplések
és zenéhangverseny.
Minden vasárnap és ünnepnapon 1/2 órákor **mérészek**
belfarakkal délutáni előadás.

BUDAPESTI CABARET
BONBONNIERE
VI., Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Minden este 9 1/4 órákor
Szabad iskola. Kovács bácsi fia. Óriási sikert ká-
czaptató bohózatok. A 3 személyes ágy, vagy Odómer
és az Ankerharisnya. Nagy Fantasztikus, látványos, fő-
nyes kiállítás operett-paródia.
Turoházy Olga, Nyáray Antal, Vörös III, Kóknér,
Anat, Virág, Kabók, Boross s. b. Conferenciór Szalay.
Két-ként 4 színpadi tréfa. 20 cabarettám.
Jegyek: 6, 6, 4 és 3 koronáért az összes jegyelárasító he-
lyeken. Bővebbet a plakátok.

STEINHARDT MULATÓ
Telefon 54-28. Rákóczi-ut 63. Telefon 54-28.

Kezdetre 8 órákor. Ma és mindennap: eredeti újdonságok
1/2 órákor **DAKTILOSKOPIA** bohóság, 1 fel. Irta: Luolán
11 órákor **Tisztességes lakók** 16v. életkép, 1 fel. Irta: Glinger és Tauszig.
1/2 órákor **Meztelen tények** Bohózat, írták: 1 fel. Glinger és Tauszig.
Toábbá: Bovió és Benedetto, Saranada ballai csoport és
Steinhardt, Gyárás új slágerekkel.
Jegyek: 6-12-ig és 8-6-ig Rákóczi-ut 63. és Orv. Konf. Józsefné
töszdejében Andrassy-ut 29.
A gyönyörűen átalakított tükörtermében tánc reggeli, kiltónó at-
trakciók, nagyszerű zenekar.
Vasárnap délután mérsékelt helyáru előadás.
KEZDETE 1/2 órákor.

FOLIES CAPRICE

gazgatók: LEITNER és KELETI Főrendező: ROTT SÁNDOR
Budapest, Révai-utca 18. sz.
Az előadás kezdete fél 9 órákor
11 órákor: Újdonság!
FREIE LIEBE
Érkezőkép, írta: Satyr. Rendező: Werner Ödön.
Ezt megelőzi: Fél 10 órákor:
A műlövés.
Bohózat, írta: Tábori Emil. Rendező: Rott Sándor
Továbbá: Türk Berta, Nanon, Garó József és
Zöldi Márton új szóló-számakkal. Trebitsch Sán-
dor mint háromór.
Nappali pénztár d. a. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Az első eme-
lel Casino de Parisban elsőrangú tánc attrakciók
— **Kezdetre fél 12 órákor.**

kézpénztár, vagy részletfizetésre
lehetőbban
Butor Ehrentreu és Fachs
testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 68-50.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-és MŰÖRÁS-üzletében szerezhettek be.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORCITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.

MARGIT GYÓGY FORRÁS
(Margittalaj) Szegedmegye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, különösen a
légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó
hatású még akkor is, ha **vérzések** eseteforog fenn
Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapest és a
forrás kezelőegységénél Munkács.

SZABADALMAKAT
védjegyeket és mintafaltalat megszerző
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
PÁSZTOR (bej. cég.)
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÜT 17.
Feltámasztás díjtalan. Telefon 54-20.

MINDENKI

WAGNERHEZ megy,
a ki kiltónó hangszereket
jószó pénzén akar venni.
Hegedűk 2 frt. 50
krtól, fuvolák 3 frt.
től, haszélőgépek 5
frttól feljebb. Har-
moniumok a legol-
csább árak mellett.
WAGNER „Hangszerkirály”
Budapest, József-körút 15. Árjegyzék ingyen.

Most jelent meg!

KEGEL MIKSA * * * * *

Lassalle Ferdinánd élete
Fordította ZOLTÁN VILMOS
A „Magyar Könyvtár” 527-528. száma
Ara 60 fillér

HÖFFDING HARALD * *

Darwin élete és tana
Fordította ZOLTÁN VILMOS
A „Magyar Könyvtár” 517. száma ::
Ara 30 fillér

Kaphatók:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wo-
dianer F. és Fiai) r.-t.-nél
Budapest, VI. Andrassy-ut 21. sz. és minden
könyvkereskedésben.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt

Mert a fáradt test okvetlen megkiván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz

Urlovasok, zsoké, sportférflak

részére nélkülözhetlen szer, a **DIANA-sósborszesz**. Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA-sósborszeszt** visznek magukkal. Mert a **DIANA-sósborszesz** ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólrhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA-sósborszesz**ben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, nehány előzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, díjnokok

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálasabb szert nem találhatnak a **DIANA-sósborszesznél**, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatályosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápolószer

a legkiválóbb a **DIANA-sósborszesz**, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikerral alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbüz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatot rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Egyedüli

készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni

Használt „DIANA sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza.

Fejfájásban

szenvédők állítása szerint a **DIANA-sósborszesz** biztosan ható és a legolcsóbb háziszer.

Esténként miért használják oly előszerzetten a

DIANA sósborszeszt.

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

amely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA sósborszesznek a fodrásztermekben

Mert köztudomásu lett, hogy feltűnő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásnál **DIANA-sósborszesznél** nincs jobb a világon.

Mert a fejbőrrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.

Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.

Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.

Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.

Mert pattanások képződése ki van zárva.

Mert megvágás esetén a vérméregzés ki van zárva.

Köztudomásu, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül és pedig leginkább ott, ahol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ilyen ragadós bőrbajhoz anélkül, hogy ennek bárki oka volna. Eppen ezért tanácsos a **DIANA-sósborszesz** befecskendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

! Legerősebb sósborszesz !

Az egész országban mindenütt kapható.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Egy üveg DIANA-sósborszesz

40 fillér

Egy nagy üveg DIANA-sósborszesz

1 korona

Egy legn. üveg DIANA-sósborszesz

2 korona

FODOR KÁROLY
 vivó- és testedző-intézete
BUDAPEST Flók-Intézet:
 IV. Koronaherceg-u. 3. | **Andrássy-ut 88.**
 Specziális tanács gyermek-
 tornában s gyermekvívásban

BUTOR ÖS VÁLASZTÉKÉNY
 RÉSZLETFIZETÉSRE
 RENDHÍVULI ÖLCSŐSÁGON
 KAPHATÓ
ENRENYE TESTVEREK
 BUDAPEST, V. EÖTVÖS-UTCA 12. (ANDRÁSSY-KORONÁK)
 HÍVÁS: 62-72. TELEFON 62-72

Teljes közlőműberendezések
 valamint egyes alkatrészeik.
 Gyűjtésüknek valamint Sella-rendszerben.

IPAR- és MEZEI VASUTAK
 m. p. sínök, kocsók, váltók, fordítók, kocsivaskatrések stb.

Motorok és lokomobilok
 benzín, gáz- és gőzüzemre. Garanzia mellett felszerelve.

Nalmi és téglagyári cikkek
 valamint szerszámok, szerszámok, vas- és gép-
 szerszámok cikkek használt és új állapotban kiválóan
 előnyösen beszerezhetők

Schlesinger Alajos-nál
 Budapest, V., Váci-körút 30. szám.

Ezen speciális legjobban ajánlható szerellett gazda
 tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi
 és bajkóros osztályán való működése alatt számos
 éven át szerzett.

Dr. FABINYI
 specialista nemi bajokban
 emeritált kórházi orvos
 gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és új
nemi betegséget
 (húgycsőfolyást ebeket, syphilit stb.)
Impotentiát (férfiúi gyengeség)
 megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer
 foglalkozás megzavarása nélkül.
 Biztos siker folytan a honorarius utólag is fizetendő.
 Levélre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyezések.
Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapest, Rákóczi-ut 3/A. szám.
 (A Pannónia szállóval szemben.)
 Ajándék ház. - Bajtársi a lépcsőnél. - Külön városokból.

GUMMI
 és halhólyag 2, 3, 5, 6, 8 és 12 kor. tucatanként.
 Valódi NEVEERIP 8 korona. SUNLIGHT előfántesont-
 fehér 8 korona. Valódi DIANA (rédlőgyűvöl) 8 kor. tucattal.
 MENINGEA PESSÁR 4 korona. ATHAZOS PÖRBE-
 FÜVŐ 10 korona. IRRIGATOR, HAVIKÓTÓ
sérvkötők a legolcsóbb
WEINSTINGLER DIANA
 készregyár
 Budapest, VII., Szövetség-utca 11. szám,
 Árjegyzék ingyen. Képviselek kerestetnek.

Eredeti Meidinger
 Kályhák és Caloriferek
 cseréppel való bur-
 kolásra vagy be-
 falazásra.
Eisler és Vértess, Budapest
 Telefon 16-15.
 kályhagyára
 Andrássy-ut 41. sz.
 Szellőzőrácsok minden
 nagyságban.

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt
 készpénzbeni áron a leg-
 újabb rendszerű
bank hitel
 útján kizárólag csakis
 Reményi nagy magyar hang-
 szerlelepen.
 Prospektus és Árjegyzék in-
 gyen.
 Budapest, Király-
 58. szám.

Modern
urasági butorok
 alkalmi vétel és eladása
 háló-, ebédlő-, szalón-
 uriszoba és irodai teljes
 berendezések. Dus rakár
 szőnyegek, függönyök, teri-
 tők, csillárok, vas- és réz-
 butorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
 Budapest, Liszt Ferenc-tér
 8. sz. ez előtt Gyár-utca
 Telefon 14-69.

INGYEN.
SÉRVKÖTŐ,
 műlábak, műkezek, mű-
 fűzők, támgépek, egye-
 nestartók, haskötők
 és az összes betegápolási cik-
 kekről szóló nagy képes Árjegyzék-
 könyvet hátrétek ingyen és bér-
 mentre zárt borítékban küldjük.
Universális
sérvkötők
 pártalanok, kis gummi nyomlap-
 pal legnagyobb rév is elzárható.
Sérvkötők
 egyoldala 4-14, kétoldala 6-22
 gummból 8-12 korona.
Gummiharanyák,
haskötők
 műtészertől készítenek.
Magyar Orvosi
Műszertár
 Bpest, VII., Rákóczi-ut 32.
 (a Rókus-kórházzal szemben).
 Fontos címre és a vörse-
 kéreztető ügyellőnek.

Grammofonok
Cimbalmok
Citerák
Fuvolák és
egyéb hangszerek
részletfizetésre
 kaphatók
Aufrecht és Goldschmied
 hangszeráruházában
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
 Árjegyzék ingyen!

1908. évi 6189. szám.
Termelt tűzifa eladás.
 A besztérczebányai m. kir. erdőgazgatóság Zólyom
 erdőgondnoksága vágásaiban termelten a tónél sarangolt
 8985 ürköbméter bükk, 2614 ürköbméter tölgy, 15 cser
 és 6 ürköbméter nyír tűzifa 6 csoportra megosztva, Besz-
 terecebányán folyó évi november hó 23-án az erdőgaz-
 gatóság tanácstérmeben megtartandó nyilvános árverésen
 zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.
 Az eladási csoportok szerinti megosztás, a faválasz-
 tékokra vonatkozó adatokkal, valamint az árverési felté-
 telek s az ajánlati űrlapok és boríték az erdőgazgatóság-
 nál szerezhetők meg.
 Felvilágosítások a földmivelésügyi ministerium I. B.
 erdészeti főosztályában is nyerhetők.
 Beszterczebánya, 1908. évi október hó.
M. kir. erdőgazgatóság.

94813. szám
 I. B-1/1908
Tölgyhaszonfa és tűzifa-eladás a tövön.
 A nagybányai m. kir. főerdőhivatal láposbányai m. kir. erdőgond-
 nokságának Gyökeres-i erdő nevé részében (C. gazdasági osztály III.
 vágás, sorozat 13. tag 2. sz. erdőrésztlet) 19'2 kat. holdon álló és mint-
 egy 1244'9 m³ haszonfát és 987 ürm. tűzifát tartalmazó 833 drb tölgyfa-
 példány folyó évi november hó 20-án délelőtt 10 órakor a nagy-
 bányai főerdőhivatal hivatalos helyiségében, zárt írásbeli ajánlatok útján,
 nyilvános versenytárgyalás mellett eladatik.
Kikiáltási ár 31649 Kor. 85 fill.
Bánatpénz 1600 " - "
 Távirati és utóajánlatok el nem fogadtnak.
 Az árverési általános és részletes feltételek a nagybányai m. kir.
 főerdőhivatalnál és a földmivelési ministerium I. B. főosztályánál meg-
 szerezhetők.
 Budapest, 1908 október hó.
M. kir. földmivelésügyi miniszter.

ORÁK ÉK SZERKEK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE
 Képes árjegyzék bérmentre, javítások nélkül azonnal elküldjük.

Alapították 1842.
W. A. Brausweller & Co.
 Szeged, Cs. és kir. kiskereskedelmi
 és ipari miniszter által felügyelt
 szakközvetítő és művelési felügyelet
 a temetői úton 16. sz.

Szerda
 vagy
 ezáltal
 62.500
 vezet,
 a köz
 pillan
 kedve
 J
 a X
 oszt
 nye
 125.
 lesz
 Legn
 1,0
 (Egy
 1
 1
 2
 2
 2
 2
 2
 1
 3
 3
 6
 9
 13
 44
 61
 92
 475
 961
 1635
 165
 39675
 5325
 5325
 8765
 62 500

KISS szerencsése NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyona szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal *állandóan reménye van* gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 125.000 sorsjegy közül 62.500 nyer, tehát *biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélyek páratlanok*, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál, mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség *teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.*

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját neve, vagy más önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihúzva már a legközelebbi húzásokon.

Jegyzék

a XXIII. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 62.500 nyereségéről, mely a 125.000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség

1,000.000

(Egy millió korona)

	Korona
1 Jutalom	600000
1 Nyer.	400000
1 "	200000
2 "	100000
2 "	90000
2 "	80000
2 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
3 "	40000
3 "	30000
6 "	25000
9 "	20000
13 "	15000
44 "	10000
61 "	5000
22 "	3000
475 "	2000
961 "	1000
1635 "	500
165 "	300
39675 "	200
5825 "	170
5825 "	130
8765 "	100, 80, 40
62 500	nyereség és jutalomdíj korona

Kisérleje meg szerencsését nálunk, mert KISS szerencsése NAGY! KISS KÁROLY és Társa

bank részvény-társaság, a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Központ: Kossuth Lajos-utca 13. sz. Fiókhelyek: Erzsébet-körút 22. és Rákóczi-ut 55. sz. alatt.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél	51200	Constantin	8865	Ferdinand	96779	Isidor	94241	Manó	102282	Róland	91089
Adolf	89814	Clementina	29484	Ferenc	87657	István	22157	Marcell	50585	Rozália	82089
Adorján	41893	Clarisa	96831	Flóra	8139	Izabella	5213	Margit	89579	Rozsika	45568
Andrián	8127	Czár	119440	Flórián	22142	Jakab	78248	Mária	94920	Rudolf	78322
Ágnes	91521	Cecília	51250	Floris	18868	Janka	90826	Mariska	21176	Salamon	24448
Agost	108042	Carolina	28122	Fodor	73848	János	2819	Márk	13084	Sámson	3889
Akos	18622	Camilia	81902	Franciska	32072	Jenő	92456	Márta	67687	Sándor	105979
Aladár	5224	Cosko	8544	Frida	50941	Johanna	119209	Márton	3865	Sándor	98674
Alajos	92884	Boriska	57784	Frigyes	50941	Jolán	21864	Máté	29464	Sarolla	48789
Albert	158106	Dániel	13629	Pillőp	3312	Jónás	7494	Mattild	96831	Sebestyén	67657
Áltonz	19113	Dávid	107473	Gábor	68015	Józsa	68924	Mátyás	119330	Simon	8182
Amália	8308	Demeter	84779	Gabriel	78125	József	90795	Nyelinda	51250	Totánia	22442
Ambrus	94249	Demjón	27083	Gáspár	48152	Judit	53382	Nyelvőrt	8478	Szantszljó	78122
Andor	106196	Dénes	68231	Gedeon	94344	Julia	67279	Miló	8186	Szeréne	91902
András	8128	Dzszó	22522	Gergely	8893	Juliska	4907	Miklós	91690	Szidónia	8544
Anna	96467	Danokos	90779	Gertrud	68207	Kajetán	10496	Miklós	105994	Szilárd	57734
Antónia	108091	Dóra	8865	Géza	9678	Káman	29158	Miksa	51834	Tamás	18692
Antónia	19111	Dorottya	119440	Gida	19251	Kamill	37794	Mór	18625	Taszió	107473
Afréd	98340	Döme	21898	Gizella	2329	Karolin	48148	Náci	8228	Leófi	37079
Alice	106029	Dámótr	94918	Gottfrid	29441	Károly	53387	Nándor	21375	Leódor	27928
Aranka	95827	Eberhard	67617	Guidó	51228	Kataun	64284	Natalia	91094	Török	48152
Arnold	92810	Edith	4967	Gusztáv	13645	Kazimér	92583	Náthán	100968	Lerka	94244
Arón	119166	Ede	98342	Gyártás	5204	Konrad	75008	Nelli	8582	Uthamér	8893
Arthur	98398	Eduard	21374	György	74126	Konstantin	20184	Nesztí	12707	Tibor	68007
Árpád	106185	Elek	67386	Győző	90801	Kornél	91095	Netti	90790	Litusz	90760
Attila	95349	Elemér	20046	Gyula	106157	Kornélia	106000	Nina	10835	Nivadár	102251
Attila	108092	Eleonóra	106184	Gyuri	32071	Kriszta	89570	Oklávius	8899	Fobias	2889
Auguszta	92348	Eljas	21852	Habakuk	54404	Krisztina	8228	Olga	18928	Fodor	29441
Auréli	107696	Ella	67326	Hedvig	23147	Lajos	23154	Orbán	21686	Ulrik	51228
Aurelia	98340	Eivira	58956	Henrika	94989	László	9337	Osokár	94984	Ulrik	13645
Balázs	108012	Ezra	92576	Henrik	8286	Laura	12539	Ottó	119167	Václav	5204
Balint	98387	Emanuel	8545	Hermann	108024	László	51178	Ottó	50662	Václav	74128
Beatrix	108057	Emil	58579	Hermán	95330	Léonard	29463	Ottó	95339	Vencel	90801
Béla	119442	Emília	91314	Hubert	58136	Lenke	95025	Ottokár	108054	Vendel	108157
Bendi	106391	Emma	106164	Hugó	20181	Leó	8879	Ódón	119198	Vereona	82076
Barnabás	92847	Endre	51280	Ibolyka	51221	Leontin	18648	Pál	8813	Vidor	54404
Benedek	107193	Erna	22222	Ida	119427	Leonora	20554	Paula	58895	Viktor	23147
Bertold	34084	Ernestin	90757	Ignác	39594	Lidia	95825	Péter	92576	Viktória	94988
Benjamin	73367	Ernő	8354	Ika	27188	Lina	107479	Piroska	8545	Vilma	8205
Berta	94210	Erzsébet	60095	Iles	12710	Lipót	45590	Pista	58579	Vilmos	108024
Berthán	92491	Étel	45568	Hona	91539	Livia	8194	Pongrácz	91314	Vinco	95330
Banka	21358	Kapénla	10232	Imre	32039	Lőrinc	67817	Ráchoy	106164	Walter	58136
Bánya	13943	Kapénla	56865	Irén	45558	Lotnari	21637	Rafael	51230	Wladimir	20108
Boldizsár	106196	Eva	33579	Irma	78323	Lóinc	9338	Rene	23223	Zoltán	51231
Borbála	64617	Fabián	94921	Isván	22143	Lucia	108115	Rene	7579	Zsolt	119427
Cristian	616	Fani	20176	Iván	3369	Ludvig	8383	Rozsó	8354	Zsigmond	39594
Cornelia	94923	Felicia	13684	Ivor	105978	Lujza	19119	Richard	60094	Zsófia	27186
		Felix	67687	Isabella	98674	Megda	48181	Róbert	45538	Zsuzsána	12716

A szives megrendeléseket postafordult val kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. oszt. sorsjegyek

Árai:	
Nyolcad	1.50 korona
Negyed	3.-
Fél	6.-
Egész	12.-

húzása:

november 19. és 21-én

Tessék kívágni és címünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS

Kiss Károly és Társa bank részv.-társ.
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjek nekem a XXIII. sorsjáték I. osztályára a _____ sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeken küldöm) _____ (A meg nem felelő módok egyidejűleg postautalványon küldöm) _____ (sziveskedjek utánvételezni.)

K.....i. (kérem utánvételezni.)

Pontos cím: Név: _____
 Lakhely utca, házszám: _____
 Utolsó posta. (megye) _____

A hirdetés rovataban minden szövegszerű beiktatása közönséges pént betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

A hirdetés rovataban minden szövegszerű beiktatása közönséges pént betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
nasználtak és ujak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 28.

Vigyázzon,
ha meghült és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. sz.

Azonnali pénz-
előleggel beraktározunk butort, kocsiakat, varrógépeket, autómobil és kereskedelmi árut, száraz rakományokat, utólagos díj-fizetéssel, és igen mérsékelt díjak mellett. Tauber Armin és Társa, Baross-ter 18. Telefon 97-66.

Skatánarok
vezelése alatt előkészítenek felelősséggel, legrovidebb idő alatt, legjobb sikerrel, díjazás csakis sikeres vizsga esetén, gyermekek és felnőttek (hölgyek is), kik 6 elemi végzettségű, polgári iskolai magánvizsgákra, továbbá gimnáziumi, kereskedelmi, reáliskolai tanulók, javító- vagy pótvizsgákra és mindenféle magánvizsgákra. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest Thököly-ut 8. l. 3.

Magan építőiparos-
iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felvilágosításokat és statisztikai számításokat. Vagy József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-ter 17. 29110

Gépészeket
és más iparosok részére gazdasági személynél, szakértővel és józanágyúrt teljes felelősséggel vállalok a hely adó irak részére teljesen költő és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-utca 25. Telefon 94-67.

Téli
csemege fajsúlyos fagymentes csomagolással postakosaránként 2.40, 25 kilónként 10 kor. téli nemes fajták különleges példányok vegyes mázsáknént 32 korért, kosaránként 2.40 óriás és nemes birsalmát 25 kilónként 6 korért, postakosaránként 2 K. Fajborok hektolitereként 24 nagybani vételnél 18 korért. Szabó Csongrádról.

Mézédes
téli fajsúlyos fagymentesek mázsáknént 32 K. téli különleges fajták csakis válogatott zamatos példányokat mázsáknént 24, 28, 32 és 36 korért, óriás birsalmát 25 korért, posta kosaránként bármelyikből 2.40 teli korért 3.20 fajborok hektolitereként 24 kor-ért nagybani vételnél 20 K-ért. Gyümölcskiv. Csongrádról.

Házilag
főzött csukorédes kajszi baracklekvárnak és különleges birsalma-sajtnak kilóját 2 korért, mézédesszilvalekvárnak 1 kor., papirhéjú diót postázásként 3.50 korért szállítja Szabó Csongrádról.

Ananász
barack lekvárnak és kiváló finom birsalma-sajtnak kilóját 2 korért. Házilag főzött mézédesszilvalekvárnak 1 korért. Papirhéjú diót postázásként 3.50 korért szállítja. Gyümölcskivétel Csongrádról.

Pénzszekrények
és amerikai irodabutorok használtak és ujak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, VII., Szegényház-ter 5.

Gyümölcsfa
diszta stb. őszi árjegyekkel ingyen szolgál, kertálatásokat elvállal Weber faskolája Békásmegyeren. (Budapest mellett.)

Egyéves önkéntes
lehet minden fiatalember, aki az egyéves önkéntességre képesítő vizsgálatot leteszi Ezen vizsgára mindenki, rövidesen legjobb sikerrel elkészülhet. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest Thököly-ut 8. l. 3.

Gimnáziumi,
polgári iskolai magánvizsgákra lelkismeretesen előkészít „Magán tanuló” Előkészítő Rottenbiller-utca 1. 9239

150000 K vagyonnal
bíró hajadon, földbirtokos leánya, 21 éves, férjre keres. Azonkívül meg több száz vagyonos parthie előjegyzésben, úgy, hogy minden igénynek bármikor megfelelhetünk. Forduljon minden házassulandó Schlessinger czégre, Berlin 18.

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizetnek használata mellett — üvege 80 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlik, Bartilla-Winkler Ede Wien 1911, Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-utca 12., Andrássy-utca 29. sz. Dr. Egger Václav-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

Pénzkölcsönt
4% 4 1/2 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környéken levő bérházakra I. II. III. hólyan 15-60 évig törlesztendő. Személyhitel tisztviselőknek gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Feréz-körút 11a.

Butorok
a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, modern stílusban, kitűnő minőségben és szolid árák mellett
SARKÁNY J.
butoriparosnál
VII. ker., Erzsébet-körút 26
alatt műhely és raktárban kapható.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, alulandó nagy raktaár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Gézi Ferenéz-ter 17. sz.

Jogi-
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma Bpest IV. Magyar-utca 3. II. em. 6. (ezelőtt VI., Róza-u. 44.) Nétevesze össze más hirdetéssel

Nevelőnőket
német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelvismerettel sürösen keresek. Szogheóné S. Lujza, Budapest, VI. ker., Dessewfy-utca 22. 28822.

Benzinmotorok
1-25 lörög műhelyekben gyártás kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
KALLAI motortelepén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43.
Ugyanitt használt gézőgéplőkészítők és órlóművek is kaphatók

Pótvizsgákra,
Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumkülönböztetle és érettségire előkészít (hölgyeket is) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyegyet kérek 7908

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi család Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi jótállással csakis
SINGER A.
műpécsznél Budapest, főszéket Akácfa-utca 55. Mindenemű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Parlamentí
gyorsirók által vezetett magyar, német gyorsiró-iskola. Díjtalan gépírásoktatás, magyar, német fogalmazás, Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsiró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos álláskövetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt-Ferenéz-ter 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcezegetől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beírások egész napon át. 28944

SZENZACIÓS KÖNYV!
IRODALMI CSEMEGE!
A nemi kérdés
és a társadalom.
Tartalom: I. A bevezetés II. A nő és a prostitúció az ó-korban. III. A korzettség ideje. IV. A mai kor árapata. V. A prostitúció világa VI. A jövő iránnya — Pényva László, a joles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizással rajzolja meg, az igazságok teljesen megkelelő őszinteséggel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt a könyvnek, igazi bizonyítéka az, miköz néholon gyorsan kelt el az első kiadás 40,000 példányra. Ez már a hatodik kiadás. A 114 szíven nyomott oldalas könyv ára hórmentes külföldre csak 90 fillér. Hölgyekhez is bökölhető. Kapható a „Molnár Lapja” könyvnyomdájában Budapest, V., Csáky-utca 42.

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könnyű ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások útleletek feltűnés nélkül megfigyelését s elűntt egyének és névtelen levelek írónak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Lóbor János, Budapest, Rákóczi-utca 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

Gépészet
ezimű állandó rovata van a honleinkt megjelent „Molnár Lapja” szaklapnak (Budapest, V., Csáky-utca 12.) és mulatvány számok ingyen küldetnek azoknak, akik levelezőlapon kérik. Minthogy ebben a rovataban a legjobb technikai újításokon kívül mindaz előfordul, amire gépészeknek, művezetőknek, motorkezelőknek, autómobil, gépjárári munkásoknak az úszemelő és azon kívül szükség van, onnét fogva valóságos elragadtatással nyilatkoznak arról a rovatról azok, akik megismerik. A hetilap ára egész évre 8 kor. télvérv 4 kor. 28967a

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100,000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Sip utca 8. sz.

Vadászfegyver
gyűtemény, részben örökségből származó egyenként is potom aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksflinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Ejfectoros Hammerles Drilling, valódi Krupp acélcsővekel 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghammerles, ugyanitt Görr Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgép, egy perzsa-rekár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-ter 5. szám. Radónál. 49082

Stenográfia
Rákóczi-ut 60. Magyar, német gyorsírás oktatás ingyenes gépírás tanítás az összes rendszerű írógépken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberger gyorsíró és gépiró iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépírás, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró és kereskedelmi iskolai rendszer tanárok. Az inézet sokszorosító és másoló iró-dája elvállal mindennemű irás és diszmunkák elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia” szépirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szépirasoktatás. Merséket tandíj. Beíratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. I. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatót.

Soványásó.
Az egyedül eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőlap-pora. Soványak tartós, szép tett testidomokat nyernek. — Hölgyek remek koblet. Hat hét alatt 20 kiló yarapodásért jótállást. Vészhelyeség, yengesség, idegesség ellen és gyomorbafozoknak különösen hatetlen tápszer. Kintutetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden orszápból. — Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII. István-utca 11. II. emelet 1.

12 drb. Makart-
fénykép, matt vagy fényes 5 frt. 12 Kabinet, matt vagy fényes 4 frt. 12 Visit 1.50 a legszebb kivitelben
HERZ fényképésznel,
Budapest, Rakoczi-ut 16.
Videki megrendeléseket bármilyen fénykép után.

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomab és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytársaság Nagymező-utca 46. 27903.

Villamos világitás
sajtó dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos csikket árjegyzék ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gartner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27865

Autom. patkány tömegfogó
2 frt. csereknél 1.20 frt., egy éjjeli felügyelés nélkül vagy 40 darabot fognak nem hagyják szagot hátra, és onmaguk állnak fel. „Eolipse” svádborgófőgő cserefogója éjjelenként a svébköt és muszákat. Ára 1.20 kor. Mindent a legjobb eredmények. Szétküldés utánvétel Schuller J. Bécs, II/E. Kurzbauerasse 3/a Szám alatt köszönő és elismerő levelet.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok
Rézagy — — — 45.- frt
Vasagy matracozzal 8.50 »
Gyermekagy — — 11.50 »
Sodronyagy-betét 3.50 »
Vas-és rézbutorok gyártásában. 28048
WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám
TELEFON 67-01.

SINGER
varrógépeket
nagybani csevedli gyártásában 75 koronától feljebb és minden árban. — emelés nélkül havi 8-10 korona díjazással. — díjazással. 10 évi jótállással.

Láng Jakab és Fia
varrógép és kerékpár nagykereskedők
Budapest, VII., József-körút 41. Főszéket: Baross-ter 4. sz. és Budán: Margit-körút 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Cárunkkal nem doboznak.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!

— FRENCH BELA KRISTOF —

Jogtudományi
és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra előkészít biztos sikerrel
Dr. Erős Vilmos
Jogi szemináriuma.
Budapest,
Wesselényi-utca 18 szám.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100,000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utca sarkán

BUTOROK
hálo-, ebédlo-, szalonbú rendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezéséhez-és mahagoni butorok, szényegok és függönyök valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétela.
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 268

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
MAGYITÁSOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTYVAL 55-68 CTK. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA. SZINES
OLAJKEP
ÁRA 10 KORONA. KÉPESELŐK MINDENKÉPPÉLVÉTELENEK.
SZAVATOSÁG
MINDEN IRÁNYBAN
RAFAEL FÉNYKÉPMAGYITÓ ÉS BUDAPÉST, VII. ROTTENBILÉTER-UTCA 46.
KÜNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRTI KEMNETKÖZI KIALLITÁSON
DISZKOLEVEL: KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.